

HRANA ZA KRŠĆANE KOJI RAZMIŠLJAJU.

ZAŠTO JE ZLO DOPUŠTENO I SRODNE TEME.

„Da svima rasvijetlim u čemu je zajedništvo otajstva, koje je od početka svijeta bilo skriveno u Bogu.”

„Njome nas je obilno obdario u svoj mudrosti i razboritosti; obznaniвши nam otajstvo svoje volje, prema svojoj blagonaklonosti koju je u sebi naumio: da u rasporedbi punine vremenâ sabere u jedno sve u Kristu.”

Ef. 1:8 i 3:4,5,9.

**RUJAN.
(POSEBNO IZDANJE.)**

**„SIONSKA STRAŽARSKA KULA”,
PITTSBURGH, PA.**

PREDGOVOR

Svrha je ove brošure, ponajprije, opskrbiti one kršćane koji su živi i potpuno posvećeni, a koji gladuju i žedaju za potpunijom spoznajom „Našega Oca” i Njegovih planova, onime za što vjerujemo da je „hrana u pravo vrijeme”; vodeći takve da ispune sve svoje zavjete posvećenja. Kao drugo, svrha joj je probuditi one koji spavaju na Sionu — pokazujući onima koji nisu gladni istine ono što, previše zakupljeni svjetovnim planovima, ne uspijevaju uvidjeti: a to je da gladuju za „dobrom riječi Božjom”, iako govore: „Bogati smo, obogatili smo se i ništa nam ne treba.”

*„Volim pričati tu Priču!
Čudesnija mi se čini,
Od svih zlatnih maštanja
I svih naših zlatnih snova:
Volim pričati tu Priču!
Tako je puno učinila za mene;
I to je upravo razlog
Zašto je sada pričam tebi.”*

Naša je uloga, pod nebeskim vodstvom, na ovaj način rasipati hranu — sjeme misli; Božja je uloga zalijevati i davati rast — u nekima tridesetostruko, nekima šezdesetostruko, a u nekima stotostruko, Njemu na slavu. Rezultate prepuštamo Njemu.

SIONSKA STRAŽARSKA KULA.

DIO I.

ZAŠTO JE ZLO DOPUŠTENO. DIJALOG.

B. — DOBRA večer, brate A. Ako ste slobodni, volio bih malo porazgovarati o Bibliji.

A. — Slobodan sam, brate moj, a takav bi razgovor trebao biti zanimljiv i koristan za obojicu. Jeste li naišli na novu žilu plemenitog metala u rudniku istine?

B. — Pa, ne; ne bih to mogao reći. Činjenica je da sam pomalo zbunjen i pitam se je li Biblija zaista rudnik istine ili nije. Mnogo je predivnih istina koje Biblija naučava i koje su mom razumu sasvim prihvatljive, i kada bi mi samo neke stvari bile jasnije, rado bih prihvatio sve. Čini se, također, da mora postojati nekakav izlaz iz mojih nedoumica, samo kad bih ga uspio pronaći, jer je ta knjiga zasigurno obilježena mudrošću koja je viša od ljudske, a moja poteškoća možda proizlazi iz nemogućnosti da je potpunije shvatim.

A. — Pa, brate moj, predstavlja mi veliko zadovoljstvo susresti se s iskrenim tragateljem za istinom. Vi ste, dakle, željni pronaći karike koje povezuju veliki lanac što veže interese čovječanstva uz Božje prijestolje. Vjerujemo da je sve Pismo nadahnuto od Boga i da će nas Duh voditi u njegovu razumijevanju. Ako Mu bude po volji da me iskoristi kao svog glasnogovornika, bit će to velika povlastica, i ako mogu ikako pomoći, bit će mi zadovoljstvo.

B. — Pa, možete li objasniti zašto je zlo dopušteno? Ako je Bog beskonačan u moći, mudrosti i dobroti, zašto je dopustio da Njegovo prekrasno stvarstvo bude tako narušeno grijehom? Nakon što je stvorio naše praroditelje savršenima i pravednima, zašto je dopustio Sotoni da iznese kušnju, ili zašto je dopustio da zabranjeno drvo ima mjesto među dobrima? Nije li mogao spriječiti svaku mogućnost čovjekova pada?

A. — Vidim točno u čemu je vaš problem i mislim da vam to mogu vrlo jasno objasniti. Bogu je bilo ugodno, zbog radosti koju Mu

pruža dijeljenje Njegove dobrote i očitovanje osobina Njegova slavnog bića, stvoriti različite redove razumnih bića. Neke je obdario većim sposobnostima od drugih; ali svakoga je učinio savršeno prilagođenim njegovoj sferi. U našem svijetu poznajemo mnoge oblike života, ali iznad svih stoji čovjek, remek-djelo Božjeg stvaranja, obdaren razumom i inteligencijom nadmoćnijom od svih ostalih, kojemu je dana vlast nad svime. Stvoren je čestit i savršen; Bog ga je proglasio „vrlo dobrim“ — savršenim čovjekom — fizički, mentalno i moralno, ali neupoznatim sa zlom i bez iskustva. Da zlo nikada nije bilo stavljeno pred njega, ne bi mu se mogao oduprijeti, te posljedično ne bi bilo nikakve vrline niti zasluge u njegovom ispravnom postupanju. Pretpostavljam da ovdje jedva trebam napomenuti kako čovjekov pad nije uzrokovao plod drveta, već čin neposlušnosti.

B. — Ali nije li Bog mogao stvoriti čovjeka nepromjenjivo savršenim?

A. — Ne; učiniti to značilo bi stvoriti drugog Boga. Nepromjenjivost je osobina isključivo nepogrešivog, beskonačnog bića — Boga. Onaj tko ne može pogriješiti mora, po nužnosti, biti sveznajući, svemoguć i, posljedično, vječan.

B. — Nikada o tome nisam tako razmišljao.

A. — Ako se razumno biće uopće stvara, ono mora biti podložno promjeni; a s obzirom na to da je stvoreno čisto, svaka promjena mora ići od čistoće prema grijehu. On ne bi mogao ni znati značenje *dobra* da nije imao *zlo* s kojim bi ga usporedio. Ne bi ga se moglo smatrati poslušnim Bogu osim ako mu se ne ponudi kušnja za neposlušnost, a takvo zlo učini mogućim.

B. — Ali nije li Bog, za kojega nam je rečeno da su Mu „sve stvari moguće“, mogao pravovremeno intervenirati kako bi spriječio potpuno ostvarenje Sotoninih nauma?

A. — Kažete da su „sve stvari moguće“ Bo-

gu. Vjerujem da se sjećate kako su s Njim moguće sve *moguće* stvari. „Bogu je nemoguće lagati.“ (Heb 6:18). „On ne može zatajiti samoga sebe.“ (2. Tim 2:13). On ne može činiti zlo. On ne može odabrati nijedan plan za uvođenje Svojih stvorenja u život osim onog najmudrijeg i najboljeg; a trebali bismo imati na umu da je činjenica što Bog nije intervenirao u uvođenje i razvoj grijeha jedan od najznačajnijih razloga za vjerovanje da je zlo nužno i osmišljeno s ciljem da konačno donese dobro.

C. — Brate A., smijem li vas ovdje prekinuti i upitati: ako je bilo prikladno i mudro da Adam, kao savršen čovjek, bude iskušán pod najpovoljnijim okolnostima, zašto cijelo njegovo potomstvo ne bi imalo jednako povoljnu kušnju? Svi znamo da se rađamo s mentalnim i tjelesnim bolestima i nesavršenostima. Zašto nam Bog svima nije pružio jednako dobru priliku kao Adamu?

A. — Da smo vi ili ja bili na Adamovu mjestu, učinili bismo točno onako kako je i on postupio. Sjetite se, on je Boga poznao tek kratko vrijeme. Zatekao se živim — možda mu je Bog rekao da je On njegov Stvoritelj, da ima pravo zapovijedati mu poslušnost te prijetiti i izricati kaznu za neposlušnost. Ali što je Adam znao o tome? Pored njega se našlo drugo stvorenje koje je proturječilo Bogu, govoreći mu da neće umrijeti ako pojede plod; da je Bog ljubomoran, jer bi jedenje tog ploda i njega učinilo bogom. Zatim je kušać primjerom pokazao svoje učenje i sam ga pojeo, a čovjek je vidio da je to stvorenje najmudrije od svih. Možete li se čuditi što su ga jeli? Ne; kao razumno biće jedva da je mogao postupiti drugačije.

C. — Ali trebao je misliti na kaznu — kakvu će strašnu cijenu morati platiti za svoju neposlušnost — na bijedu i smrt koje će uslijediti. Mislim da bih, da sam se našao u takvom položaju, uložio više truda da se oduprem kušaću.

A. — Čekajte, brate C.; zaboravljate da je Adam sve do tog trenutka bio potpuno nepoznat s bijedom i smrću. On nije mogao znati što znači bijeda; nikada nije bio bijedan. Nije znao što znači umrijeti; a da smo vi ili ja bili tamo, vođeni nepristranim prosuđivanjem, učinili bismo isto što i Adam. Razlog zbog kojeg mislite da biste se bolje odupri-

jeli jest taj što vi imate iskustva sa zlom i u određenoj ste mjeri naučili ono što Adam do tog trenutka nije ni najmanje naučio — naime, razlikovati dobro od zla.

C. — O, shvaćam. Znači, upravo zbog toga što bismo mi postupili točno onako kako je Adam postupio, Bog je opravdan što nas sve smatra grešnicima, jer „neposlušnošću jednog čovjeka mnogi su postali grešnicima“, te je „prijestupom jednoga na sve došla osuda“ (Rim 5:18,19), pa je tako „plaća za grijeh (smrt) prešla na sve“, i kroz ili „u Adamu svi umiru“.

B. — Razumijem li vas dobro da tvrdite kako Bog čini zlo da bi proizašlo dobro?

A. — Nipošto. Bog nije učinio zlo, već ga je dopustio samo zato što je bilo nužno da Njegova stvorenja upoznaju razliku između *dobra* i *zla*; kako bi, upoznajući grijeh i njegove posljedice — bolest, jad i smrt — mogli spoznati „krajnju grešnost grijeha“, te nakon što okuse da je gorka „plaća za grijeh smrt“, budu spremni odabrati život i razumjeti Božju mudrost i ljubav u zapovijedanju poslušnosti Njegovim pravednim zakonima.

B. — Ali nije li Bog u Svoje stvorenje usadio tu istu žeđ za znanjem koja ga je, kako bi je utažio, dovela do čina neposlušnosti? Ne čini li se, također, da je On htio da čovjek upozna zlo, i ako je tako, zašto bi grešnom činu pripisao kaznu, znajući da se spoznaja zla ne može dobiti ni na koji drugi način?

A. — Lako možemo uvidjeti da se spoznaja zla nije mogla zadobiti ni na koji drugi način osim Njegovim uvođenjem; i sjetite se, Adam ne bi mogao biti neposlušan da mu Bog nije dao nikakvu zapovijed, a svaka zapovijed mora imati pridruženu kaznu koja joj daje snagu. Stoga tvrdim da Bog nije samo predvidio čovjekov pad u grijeh, već ga je i *osmislio*: bio je to dio Njegova plana. Bog je dopustio, štoviše, osmislio čovjekov pad; a zašto? Zato što je, imajući unaprijed osiguran lijek za njegovo izbjavljenje od posljedica, uvidio da će rezultat biti vođenje čovjeka do spoznaje, kroz iskustvo, koja će mu omogućiti da uvidi gorčinu i crnilo grijeha — „krajnju grešnost grijeha“, te neusporediv sjaj vrline u suprotnosti s njim; učeći ga tako da još više ljubi i poštuje svoga Stvoritelja, koji je vrelo i izvor sve dobrote, te da zauvijek izbjegava ono što je donijelo toliku jad i bijedu. Konačni rezultat je veća ljubav

prema Bogu i veća mržnja prema svemu što Mu se protivi. Najbolje oružje protiv kušnje je znanje.

C. — Vaše je rasuđivanje jasno, uvjerljivo i, rekao bih, logično, da nije jedne stvari – to su iskustvo i znanje došli prekasno da bi bili od koristi ljudskoj obitelji. Adam nije uspio održati ispravnost karaktera zbog nedostatka znanja i iskustva — njegovo potomstvo, iako posjeduje to znanje i iskustvo, ne uspijeva postići ispravnost zbog nedostatka sposobnosti uzrokovane njegovim grijehom.

B. — Ne vidim nikakvu zamjerku vašem stajalištu da je zlo dopušteno jer je nužno za čovjekov razvoj i osmišljeno za njegovo konačno dobro, osim onoga što sugerira brat C. — da čovječanstvo nikada neće imati priliku iskoristiti tako stečeno iskustvo i znanje. Ali, brate A., što ste mislili prije nekoliko minuta kada ste rekli da je Bog prije pada pripremio lijek za čovjekovo oslobođenje od posljedica tog pada?

A. — Bog je predvidio da će čovjek, s obzirom na to da mu je dana sloboda izbora, zbog nedostatka znanja prihvatiti zlo kada se ono preruši u „anđela svjetla”; te također, da će ga, i kad ga upozna, i dalje birati, jer će to poznanstvo toliko oštetiti njegovu moralnu prirodu da će mu zlo postati ugodnije i poželjnije od dobra. Tako prepušten vlastitom putu, čovjek je na sebe navukao bijedu i smrt, iz kojih se sam nikada ne bi mogao izbaviti. Tada se začuo glas beskonačne ljubavi: „Evo Jaganjca Božjeg koji *odnosi* grijeh svijeta.” To je Krist Isus, a Kristova smrt za čovjekov grijeh bila je dio Božjeg plana jednako kao i čovjekov pad. On je „Jaganjac zaklan od postanka svijeta.” Njegovu smrt za naše grijehe Bog je naumio prije nego što je čovjek pao; štoviše, prije nego što je čovjek i stvoren.

B. — Počinjem uviđati sklad i ljepotu povezanu s uvođenjem zla koje nisam niti slutio. Ne bismo li razumno mogli reći da Bog ne bi mogao pokazati te osobine Svoje prirode koje su nam tako privlačne — *milosrđe* i *sažaljenje* — niti bi Njegova velika *ljubav* mogla postati tako očita, da se prilika za njihovo iskazivanje nije stvorila ljudskim potrebama?

A. — Drago mi je da ste iznijeli tu misao. Istina je da, iako je „Gospodin vrlo *samilostan* i pun nježnog milosrđa”, ništa od toga ne bi bilo vidljivo da nije bilo grešnika kojemu su oni

bili potrebni; i dok je „Bog *ljubav*” i oduvijek je takav, ipak je istina da se „u ovome očitovala ljubav Božja, i po ovome spoznajemo ljubav Božju: po tome što je on (Krist) položio svoj život za nas”. Ne vidite li kako je u uređenju cijelog plana predivno prikazana *mudrost* Božja? Dopustite mi da dodam, kako budemo nastavljali, vidjet ćemo da je Božja *pravda* zasjala upravo zbog uvođenja zla. Bog je mogao Svojim stvorenjima *reći* za te attribute, ali ih nikada ne bi mogao *pokazati* da grijeh nije pružio priliku za njihovo očitovanje.

B. — Postajem nestrpljiv da vidim ishod. Sugerirali ste da je Krist lijek za čovjekov oporavak od posljedica pada, te da je to Bog tako uredio i naumio prije stvaranja ljudskog roda, ali niste pokazali *kako* se taj oporavak ostvaruje.

A. — Drago mi je da niste izgubili iz vida stvarni predmet našeg razgovora. Odgovor na to pitanje uključivat će razmatranje dviju točaka: Prvo, koja je to kazna izrečena i primijenjena? i Drugo, što je bio lijek i kako je primijenjen? Smijem li vas zamoliti da jezikom Pisma iznesete koju je kaznu Bog izrekao za Adamov grijeh?

B. — Vjerujem da piše: „U onaj dan u koji s njega okusiš, zasigurno ćeš umrijeti.” Ali on nije umro punih devet stotina i trideset godina.

A. — Točno citirate. Marginalna bilješka pomoći će vam oko nejasnoće njegova življenja devet stotina i trideset godina. Riječ je o doslovnijem prijevodu hebrejskog teksta: „U dan u koji okusiš s njega, *umirući ćeš umrijeti*”, — tj., od trenutka kada postane neposlušan Bogu, smrt će dobiti vlast nad njim — imat će pravo na njega i *započeti* će svoje djelo. Bilo je samo pitanje vremena kada će ga srušiti. Elementi bolesti proželi su cijelu prirodu s kojom je dolazio u doticaj, otkako je odvojen od Ede-na i njegovih stabala života.

Svi mi nalazimo se u stanju umiranja, djelomično smo mrtvi; mentalno, moralno i fizički. Od trenutka rođenja, pa i prije njega, u kandžama smo smrti, a ona nas ne pušta sve dok nas ne pokori. Čovjek, uz pomoć medicine, pokušava pružiti otpor; no to je, u najboljem slučaju, tek vrlo kratka borba. Adam je, budući da je bio fizički savršen, mogao pružiti ogroman otpor. Smrt ga nije u potpunosti nadvla-

dala devet stotina i trideset godina, dok današnji ljudski rod, zbog nagomilanih bolesti koje se prenose kroz prošle generacije, u prosjeku popušta njezinoj moći za oko trideset i dvije godine.

C. — Znači, mi smo, da tako kažemo, zasjenjeni smrću od kolijevke do groba, a ta se sjena svakim trenutkom povećava dok ne postane potpuno crnilo.

A. — Da; shvatili ste misao. Kao što to David izražava u dvadeset i trećem Psalmu: „Da mi je i dolinom sjene smrtne proći.“ Što dublje silazimo u ovu dolinu, postaje sve tamnije, dok se i posljednja iskra života ne ugasi.

B. — Razumijem li dobro vaše uvjerenje da su razne vrste bolesti samo usta smrti koja nas proždiru, otkako smo Adamovim grijehom stavljeni u njezin doseg?

A. — Da; svaka bol koju osjećamo nije dokaz da će nas smrt zgrabiti, nego da nas sada već *drži* u svom stisku. Adam i cijela njegova obitelj *u smrti* su otkako je on postao neposlušan.

C. — Često govorimo o smrti kao o „Anđelu kojeg je Bog poslao“, „vratima beskrajne radosti“, itd., a opet priznajem da je nikada nisam mogao smatrati ničim drugim osim neprijateljem, a takvom se uistinu i čini.

A. — Nigdje u Pismu smrt nije prikazana kao naš prijatelj, već uvijek kao čovjekov neprijatelj, te posljedično i neprijatelj Boga, koji ljubi čovjeka; i rečeno nam je da se „zato i pojavio Krist, da *uništi smrt* i onoga koji ima moć nad smrću, to jest đavla“.

B. — Ako je smrt kazna za grijeh, nije li čovječanstvo u potpunosti platilo tu kaznu onog trena kad umre? Ne bi li čovjek mogao biti oslobođen smrti odmah nakon umiranja, a pri tom u potpunosti udovoljiti zahtjevima pravde?

A. — „Plaća za grijeh je smrt“, — ne umiranje, već „smrt“ — zauvijek. Reći da je čovjek osuđen na doživotni zatvor odslužio punu kaznu samim činom *odlaska* u zatvor, bilo bi isto što i reći da je čovjek primio svoju kaznu samim činom *prelaska* u smrt. Neposlušnošću je čovjek pao u ruke Pravdi, i iako je Bog milosrdan i pun ljubavi, između Njegovih osobina ne može biti sukoba. Milosrđe i ljubav moraju se provoditi u skladu s pravdom. „Bog je pravedan“ i „nipošto neće osloboditi

krivca“. Čovjek je bio kriv, te ga stoga pravda mora uzeti u svoje ruke. Pravda više: Život ti je oduzet, „umirući ćeš umrijeti“. Čovjek je bačen u veliku tamnicu smrti, a Pravda, dok ga zaključava, govori: „Nipošto nećeš izaći odande dok ne platiš i posljednji novčić.“

B. — Izražavam li istu ideju kada kažem da je čovjek svojom neposlušnošću izgubio pravo na život te da, posljedično, Bog u Svojoj pravdi, prepoznajući i provodeći vlastiti zakon, nije mogao dopustiti da on ponovno živi osim ako ne udovolji zahtjevima te pravde?

A. — Ideja je ista. Čovjek je dužnik, i ako ne može platiti dug, ne može izaći iz tamnice smrti — ne može imati život. On ne može platiti taj dug i posljedično ne može samog sebe osloboditi. No čovjekova slabost i bespomoćnost pružaju priliku za iskazivanje Božjeg milosrđa i ljubavi u Kristu Isusu, jer „Kada nije bilo oka da se smiluje, ni ruke da spasi“, Bog je osmislio način kako da bude i pravedan i milosrdan; i tako je, „dok smo još bili slabi, u pravo vrijeme Krist umro za bezbožnike.“

C. — Kako za njih? Njegova smrt ne sprječava umiranje ljudi.

A. — Ona ne sprječava njihovo umiranje, ali sprječava njihov ostanak u tamnici smrti. Došao je „otvoriti vrata tamnice i osloboditi sužnje“. On to ne čini suprotstavljajući se Božjoj pravdi, već priznajući je i plaćajući ono što joj se duguje. On ima pravo osloboditi te zarobljenike. Svojom vlastitom smrću — pravednik za nepravedne — On nas je otkupio, kao što je pisano: „Otkupit ću ih iz vlasti groba“; „Spasit ću ih od smrti“; „jer kupljeni ste po visokoj cijeni, i to dragocjenom krvlju (životom) Kristovom.“

C. — Razumijem vas u smislu da je Isus, budući da je na svijet došao posebnim Božjim stvaralačkim činom, bio slobodan od prokletstva koje je počivalo na ostatku ljudskog roda, te stoga nije bio podložan smrti. Kao drugi Adam bio je iskušán, ali je izašao kao pobjednik. „Bio je poslušan sve do smrti“; ali budući da Njegovo pravo na život nije bilo izgubljeno ni Adamovim, a ni Njegovim vlastitim grijehom, smrt na njega nije imala pravo. Stoga je posjedovao *neizgubljeni život* koji je mogao ponuditi Pravdi kao otkupninu za *izgubljeni život* čovječanstva.

A. — Da, kao što je i sam rekao: „Moje tije-

lo koje ću ja dati za život svijeta." (Ivan 6:51). Morao je imati pravo na nastavak života, inače ga ne bi mogao dati. On nije nadvladao niti svrgnuo Pravdu, nego je, *priznajući* pravednost Božjeg zakona u oduzimanju života grešniku, njega otkupio Svojim vlastitim životom, te time zadobio pravo „uništiti smrt” — neprijatelja koji se privremeno koristi kao sluga Pravde.

B. — Znači, Pravda je prihvatila Kristov život kao zamjenu za grešnikov život. Ali čini se nepravednim prisiliti nevinoga da pati za krive.

A. — Bilo bi nepravedno prouzročiti ili *prisiliti* nekoga na takvu patnju, ali „Krist je *predao* sebe za nas”. „On je umjesto *radosti* koja je stajala pred njim podnio križ.”

C. — Ali kako je život *jednoga* mogao kupiti živote mnogih?

A. — Prema pravilu

ZAMJENE.

Kao što je Adam bio zamjena za ljudsku rasu u kušnji, i kroz njegov pad „smrt je prešla na sve ljude”, te su svi ubrojani u grešnike, čak i prije rođenja, tako je i Kristova poslušnost do smrti opravdala sve ljude za povratak u život. Pavao to tako izražava u Rimljanima 5:18 [prema prijevodu *Emphatic Diaglott*]: „Jer kao što će neposluhom JEDNOG čovjeka mnogi postati grešnici, tako će i poslušnošću JEDNOGA mnogi postati (smatrati se) pravednima;” i „kao što je jednim prijestupom osuda došla na sve ljude (osuđujući ih na smrt), tako je i jednim pravednim djelom oslobođenja došlo na sve ljude na opravdanje života,” opravdavajući njihov ponovni život.

B. — Trebamo li onda razumjeti da je uskrsnuće mrtvih za Pravdu neobavezno ili obavezno?

A. — Budući da je Krist „okusio smrt za svakoga”, Pravda je svakako obavezna osloboditi zatvorenike koji su zadržani zbog grijeha. Budući da je Kristova žrtva prihvaćena kao „pomirnica (zadovoljština) za naše grijeha, i ne samo za naše (vjernika), nego i za grijeha CIJELOGA SVIJETA”, svi moraju biti oslobođeni, jer Bog je pravedan da nam oprostí naše grijeha. — 1. Ivanova 1:9.

B. — Znači li to univerzalno, vječno spasenje?

A. — Ne, to podrazumijeva spasenje svih ljudi od adamske smrti, ali budući da će mnogi od njih biti podložni „drugoj smrti” zbog vlastitog grijeha, to ne može biti vječno spasenje. Drugi Adam će na kraju ljudskoj rasi vratiti sve što je izgubila grijehom prvog Adama.

C. — Je li vječni život bio jedna od stvari koje je Adam posjedovao prije nego što je sagriješio, a koje je izgubio smrću; i hoće li on biti vraćen čovječanstvu kroz Kristovu otkupninu?

A. — Da; nastavak njegovog života, pod uvjetom poslušnosti, impliciran je u prijetnji smrću u slučaju neposlušnosti. Kada je stvoren savršen, Adam je posjedovao savršeno tijelo i imao je savršene uvjete za nastavak tog savršenog života u obliku stabala (drveća) života u vrtu. Takav bi život trajao zauvijek da je ostao poslušan, stoga je to bio vječni život, uvjetovan isključivo poslušnošću. To je izgubljeno i bit će vraćeno cijelom čovječanstvu – naime, savršenstvo bića, ili život i savršena priprema za njegov vječni nastavak u skladu s Bogom.

C. — Onda ovo spasenje ne može biti ono na što Pavao misli kada kaže: „Dar Božji je vječni život.”

A. — Prirodni (ljudski) vječni život prvotno je bio Božji dar, ali njegova obnova nije, strogo govoreći, novi dar; to je zapravo vraćanje starog dara. Život koji je nekad bio posjedovan, izgubljen je i bit će obnovljen jer je otkupljen – plaćen – Kristovom smrću. Obnovljena ljudska rasa, vraćena tamo gdje je bila prije pada, imat će prednost spoznaje iz vlastitog iskustva o prirodi i posljedicama grijeha koji je našu rasu gurnuo u propast. Tada, sa znanjem o grijehu i njegovim jednim posljedicama stečenim tijekom sadašnjeg vremena, moći će se smatrati nadmoćnijima od svake kušnje i grijeha te, prema tome, neće biti podložni smrti. Uživat će vječni život u istom smislu u kojem ga je Adam posjedovao prije pada i u kojem ga sada posjeduju anđeli – naime, imat će pravo i sredstva za nastavak svog života (jedenjem, itd., Psalam 78:25), sve dok budu poslušni Božjim zakonima.

Međutim, to nije isto što i *besmrtnost* – novi Božji dar [vidi „Uski put u život” — str. 134] za koji Sveto pismo tvrdi da ga posjeduju samo Bog, naš Otac, i naš Gospodin Isus Krist, a koji je obećan onima iz Crkve evanđeoskog

doba koji pobijede i postanu njegova Nevjesta. Ovaj novi dar nikada nije bio poznat prije ovog evanđeoskog doba: „Koja u drugim vremenima nije bila obznanjena sinovima ljudskim, kao što je sada u Duhu objavljena njegovim svetim apostolima i prorocima.” (Efežanima 3:5; vidi i 1. Korinćanima 2:10 i 1. Petrovu 1:12.) Ona „se sada očitovala pojavkom našega Spasitelja Krista Isusa, koji je obeskrjepio smrt (stekao pravo na to davši „svoj život kao otkupninu za sve”) i učinio da zasja Život i Besmrtnost po Evanđelju.” — 2. Timoteju 1:10.

Da, naš je Gospodin omogućio oboje: obnovu Života za čovječanstvo općenito, te postizanje najvišeg stupnja života – Besmrtnosti – za one koji pobijede i postanu njegova nevjesta. O ovoj velikoj nagradi postavljenoj pred vjernike evanđeoskog doba Pavao govori kada kaže: „Bog je za nas predvidio nešto bolje.” (Njihovo je bilo dobro i veličanstveno, ali udio nevjeste je bolji.) — Hebrejima 11:40.

Karakter i isključiva primjena ovog obećanja božanskog, neraspadljivog, besmrtnog načela života na „malo stado”, „nevjestu”, prikazani su u sljedećim i drugim biblijskim recima: 1. Timoteju 6:16 kaže da Bog „jedini ima besmrtnost” – neraspadljiv život, neovisan o bilo kakvoj podršci, vječan (riječ vječan izražava samo trajanje, ništa više: Bog je i vječan i besmrtnan. — 1. Timoteju 1:17). U Ivanu 5:26 Isus daje vlastitu definiciju besmrtnosti, tvrdeći da mu je Otac daje: „Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi.” Tako je on postao dionik božanske (Jehovine) naravi, Sin Božji – „jedinorođenac” na toj najvišoj razini. Njegova Nevjesta pozvana je da sudjeluje upravo u tom istom Božjem daru – „slavi, časti i besmrtnosti”. Prema njegovom obećanju, ona također treba postati „dionicom božanske naravi” – na istoj visokoj razini sinovstva, kao „subaštinik s Isusom”. Ona treba u sebi imati „izvor vode (života) koja teče u vječni život” (Ivan 4:14), dok će ostatak čovječanstva moći doći na izvor piti. — Otkrivenje 7:17 i 22:17. Za pobjedničku crkvu Pavao kaže: „Ovo smrtno mora se obući u besmrtnost.” — 1. Korinćanima 15:53.

Tako vidimo da je novi dar namijenjen nevjesti – besmrtnost i božanstvenost, dok će ono što će svijet dobiti biti obnova prijašnjeg života. Kada svijet bude obnovljen do savrše-

nog ljudskog života, posjedujući spoznaju o dobru i zlu, od njih će se očekivati jednako savršena poslušnost kakva se tražila i od Adama.

C. — Čini se da smatrate kako za spasenje nema uvjeta, dok ih Sveto pismo često spominje.

A. — Postoje uvjeti postavljeni za postizanje visokog poziva na subaštinu i vlast s Isusom te na besmrtnost, ali ne postoje uvjeti za oporavak ljudske rase od pada, osim pravednosti i prihvatljivosti zamjene (žrtve).

C. — Ako su otkupljeni, zašto ostaju u smrti, a drugi umiru, budući da je Krist platio cijenu?

A. — Ali cijena još nije u potpunosti isplaćena. Da bismo jasno razumjeli Božji plan, moramo prepoznati razliku koju On čini između svijeta općenito i Crkve, odnosno pozvanih u sadašnjem vremenu. Bog ljubi svijet i učinio je, kao što smo vidjeli, velike i bogate pripreme da oni, u Njegovo pravo vrijeme, dođu u stanje savršenstva i sreće. No, u međuvremenu, dok stječu iskustvo sa zlom, Bog poziva „malo stado”, kojemu daje „iznimno velika i dragocjena obećanja”, uvjetovana time da žive odvojeno od ostatka svijeta – „pobjeđujući svijet” – naime: da mogu postati „djeca Božja”, „dionici božanske naravi”, „nevjesta” i „subaštinici” s Njegovim jedinorođenim Sinom, Isusom Kristom (Pomazanikom).

Uz svog Gospodina, žena (nevjesta) postaje dio Krista – pomazano „tijelo”. Ona sada nadopunjuje ono što nedostaje Kristovim mukama. — Kološanima 1:24. S njim, ona ovdje nosi križ, i kada svaki član tog tijela postane „živa žrtva” te razapne tjelesnu ljudsku narav, tada će žrtva POMIRENJA biti dovršena. Nevjesta će, budući da je potpuna, ući sa svojim Gospodinom u slavu koja slijedi te će s njim dijeliti „radost koja je bila pred njim”, a koju je on stavio i pred nju – radost blagoslivljanja svih obitelji na zemlji, čime će dovršiti IZMIRENJE između Boga i otkupljene rase. I, „kao što u prvom Adamu (i Evi – koji su se smatrali jednim tijelom – Postanak 5:2) svi umiru, tako će i u Kristu (Isusu i njegovoj nevjesti koji postaju jedno – Efežanima 2:15) svi biti oživljeni.” 1. Korinćanima 15:22. Isus, kao glava, prinio je žrtvu pomirenja za svoje tijelo, svoju nevjestu, i njegova joj se pravednost pripisuje. Budući da je tako opravdana i da se u Božjim očima

smatra svetom, dopušteno joj je imati zajedništvo s njim u njegovim patnjama, kako bi s njim mogla dijeliti i njegovu slavu. [Vidi Traktat br. 7, Djelo pomirenja — Prikazi Šatora sastanka.]

„Gledajte koliku nam je ljubav Otac iskazao (vjernicima), da se zovemo djeca Božja... a ako smo djeca, onda smo i baštinici; baštinici Božji, a subaštinici s ISUSOM KRISTOM, našim Gospodinom, ako doista s njim trpimo.“ — Rimljanima 8:17.

B. — Sada mi je vrlo jasno da se među kršćanima uvriježila lažna predodžba o zamjenskoj žrtvi, proizašla iz pretpostavke da ona Boga prikazuje kao osvetoljubivog, osvetničkog tiranina, ljutog zato što je čovjek sagriješio; Boga koji odbija pokazati milost sve dok se ne prolije krv, i kojemu nije važno je li to krv nedužnog ili krivca, važno je samo da je krv. Ne sumnjam da su mnogi kršćani navedeni da na zamjensku žrtvu gledaju kao na doktrinu koja sramoti Boga, iako postoje mnogi biblijski reci koje bi inače bilo teško objasniti, kao što su: „Okusio je smrt za svakoga“, „Tijelo ću svoje dati za život svijeta“, „Bez prolijevanja krvi (život) nema oprostjenja grijeha“, „Otkupljenje kroz njegovu krv“, „Dok smo još bili grešnici, Krist je umro za nas“, „Pomirili smo se s Bogom smrću njegova sina“, i mnogi drugi slični tekstovi. To se nije dogodilo njegovim napuštanjem slave koju je imao, ni njegovim održavanjem zakona, niti time što su ga Židovi odbacili kao čovjeka boli i vičnog bolestima, ni njegovim uskrsnućem, a ni poslom koji je od tada obavio, nego „njegovom SMRĆU kojom smo izmireni s Bogom“.

Sada ga vidim kao zamjenu za čovječanstvo, koji trpi smrt – kaznu koju je na nas svalila Božja pravda. Mogu vidjeti „krajnju grešnost grijeha“ u Božjim očima, savršenstvo Njegove pravde i Njegovu veliku mudrost što je sve tako uredio, učinivši čovjekovu krajnju nevolju prilikom za očitovanje „velike ljubavi kojom nas je ljubio“ kada je „dao svog jedinorođenog Sina“ i „stavio na njega bezakonje svih nas“, kao i ljubav Krista, koji je predao sebe za nas kako bi nas otkupio od svakog bezakonja (otkupio nam natrag sve što smo bezakonjem izgubili). Osjećam potrebu uzviknuti s Pavlom: „O dubino bogatstva, mudrosti i spoznaje Božje!“

C. — Shvaćate li da Sveto pismo uči kako će cijelo čovječanstvo dostići i zadržati savršenstvo života koje je Adam izgubio – a koje ste nazvali „vječnim životom“?

A. — Činilo bi se da bi takva ljubav, kada se jednom spozna, trebala potaknuti ljubav i poslušnost; ali uvjereni smo da postoji druga smrt. I premda se oni koji će joj biti podvrgnuti neće moći mjeriti u broju sa spašenima, ipak će biti nekih koji neće dostići savršenstvo čak ni na kraju tisuću godina, i koji će kao nepopravljivi biti bačeni u ognjeno jezero (drugom smrt).

Bog je prije našeg stvaranja pripremio rješavanje za oporavak od prve smrti (sadašnje adamske smrti), ali ako nakon iskustva sa zlom i spoznaje o dobrom oni to dobro ne budu cijenili, umrijet će za svoj vlastiti grijeh (ne Adamov). Od druge smrti nema oporavka – Krist neće ponovno umrijeti za njih. Pravda i ljubav za njih više ne mogu učiniti ništa.

C. — Ne mislite li da su neki osuđeni na drugu smrt i tijekom evanđeoskog doba?

A. — Da, u 1. Ivanovoj 5:16 i Hebrejima 6:4-6 obaviješteni smo da neki čine taj grijeh već sada, ali prema navedenim uvjetima, očito ih je malo. Samo oni koji su dovedeni do spoznaje Boga i Njegove dobre riječi te su primili Svetoga Duha – jednom riječju, *Sveti* – jedini su koji ga mogu počinuti. To su oni koji su već primili sve blagodati otkupnine od grijeha, itd., i koji su toga svjesni. Ako se takvi, nakon što su oprani, poput svinje svojevoljno vrate valjanju u blatu grijeha, čine grijeh koji vodi u smrt. Pri tome ne mislim na obično nazadovanje u vjeri, već na otvoreno otpadništvo i odbacivanje Isusovog djela otkupnine kako ga objašnjava Apostol.

A sada, postoji još jedna misao na koju bih želio da obratite pažnju: Isus nije samo otkupio svoju nevjestu od smrti, već kao njezina glava on postaje njezin vođa, uzor, preteča i začetnik njezina spasenja do duhovnog stanja i božanske naravi. Smrt i uskrsnuće našeg Gospodina neraskidivo su povezani: smrt je bila nužna kao naša otkupnina, da nas oslobodi osude za grijeh i da nas opravda pred Bogom; uskrsnuće je bilo potrebno kako bismo kroz vodstvo našeg Gospodina, te milost i snagu udijeljenu kroz Duha, bili sposobni hoditi njegovim stopama, jer nam je ostavio pri-

mjer – „postajući suobličeni njegovoj smrti“.

B. — Sada vidim snagu u Pavlovom izrazu iz Rimljanima 5:10: „Izmireni smrću — spašeni životom.“ Njegova smrt nas je opravdala za ljudski život, ali njegov primjer i pomoć omogućuju nam da „postanemo dionici božanske naravi“ i besmrtnog života.

C. — Ako pravda nije mogla pustiti čovječanstvo da se oslobodi smrti, kako je Isusu moglo biti dopušteno da živi, ako je postao čovjekovom zamjenom? Nije li njegov život morao biti zauvijek izgubljen?

A. — I bio je zauvijek izgubljen – on nikada više nije uzeo taj isti život natrag. Otac ga je oživio na viši život. Bio je „ubijen u tijelu, ali oživljen u Duhu“ na višoj razini, u duhovnom tijelu. Kao što ćemo i mi biti, on je, kao naš vođa, „posijan kao prirodno tijelo, a uskrsnuo kao duhovno tijelo“. Da je uskrsnuo kao tjelesno biće s tjelesnim životom, mi ne bismo mogli biti slobodni. To bi značilo uzimanje natrag naše „otkupnine“ – naše „cijene“. Kao što Pavao kaže: „Uzeo je na sebe obličje sluge (tijelo) radi pretrpljenja smrti.“ Nije mu više bilo potrebno; ostavio ga je. „Svoju je dušu (život) učinio žrtvom za grijeh“; „Tijelo ću svoje dati za život svijeta.“ — Ivan 6:51. Ono je dano zauvijek. „Ovaj je, prinijevši jednu žrtvu za grijeha zauvijek, sjeo s desne strane Bogu“ (Hebrejima 10:12), primivši viši život.

B. — Ta promjena, dakle, objašnjava njegovo neobično ponašanje nakon uskrsnuća – pojavljivanje u različitim oblicima: Mariji kao vrtlar, a „poslije u drugom obličju dvojici od njih“, itd. Njegovo pojavljivanje u njihovoj sredini kroz zatvorena vrata, pa onda iznenadno iščezavanje iz njihova vidokruga. Često sam mislio da je to neobično. Ali zar njegovo tjelesno tijelo nije nestalo iz grobnice?

A. — Da; „njegovo tijelo nije vidjelo raspadanja“. Što se dogodilo s njegovim tijelom, ne znam ništa više nego što znam što se dogodilo s raznim tijelima u kojima se pojavljivao nakon svog uskrsnuća, ili s raznim tjelesnim oblicima u kojima su se anđeli povremeno ukazivali. „Nisu vidjeli raspadanja“; no upamtite, nisu atomi materije koji su činili tijelo (a koji se stalno mijenjaju) ti koji su sagriješili, niti su oni bili prokleti i izgubljeni padom. Bio je to tjelesni život, i upravo Kristovo polaganje svog tjelesnog života ostvaruje otkupninu.

C. — Sada, još jedno pitanje: jesu li nam oprošteni svi naši grijesi, kako stvarni tako i naslijeđeni (pripisani)?

A. — Iako su od Adamova grijeha svi opravdani bezuvjetno, ipak, tamo gdje postoji spoznaja o tome što je ispravno, očekuje se poslušnost u onoj mjeri u kojoj su sposobni poslušati. Neuspjeh u tom pogledu povod je za primanje više ili manje udaraca u dobu koje dolazi. S druge strane, „malo stado“ koje sada vjeruje i biva kršteno u Krista, postajući udovima njegova tijela, svojom je vjerom opravdano od svega (Djela apostolska 13:39) i neće primati udarce u svijetu koji dolazi. Istina, oni sada primaju „stegu koje su svi dionici“, ali ne kao kaznu, već isključivo kao „štap i palicu“ Krista, Pastira, kojom vodi svoje ovce. Tako se prešlo preko grijeha „Crkve prvorodenaca“ (nisu im pripisani), i ona je opravdana, ne samo od smrti, nego „od svega“.

To je prekrasno predočeno u zakonu pašalnom žrtvom. Gdje god se te noći jelo janje i poškropila njegova krv, prvorodenac je bio mimoiđen – pošteđen. — Izlazak 12. Tako je i tijekom ove noći – evanđeoskog doba – žrtvovan Krist, naša Pasha (janje), i mi „slavimo blagdan“. — 1. Korinćanima 5:8. Hranimo se svojim Janjetom uz nešto „gorkog zelja“ nevolje, kako bismo pojačali svoj apetit. Svi takvi bit će mimoiđeni. Ovaj predlikoviti prikaz ukazuje na posebnu vrijednost Kristove smrti za njegovo tijelo, „Crkvu prvorodenaca“. Prema tome, „Bog je Spasitelj svih ljudi, a osobito vjernika.“ — 1. Timoteju 4:10.

C. — Zar ljudska rasa u drugom Adamu ne dobiva natrag duhovni život?

A. — Zasigurno ne; Adam nije bio duhovno, već ljudsko biće, i posljedično je imao ljudski život i sposobnosti, koji su bili „veoma dobri“. Samo vjernici ovog evanđeoskog doba imaju pokriće u Božjoj riječi da očekuju promjenu iz ljudskog u duhovno stanje – duhovna tijela s duhovnim moćima „poput anđela“, te „suobličena Kristovom slavnom tijelu“. To duhovno stanje bit će naše „u uskrsnuću“. Oni koji se nadaju zadobiti tu novu narav u sadašnjem su životu pod utjecajem tih nada i obećanja, te se trude živjeti u skladu s tom novom naravi. Za njih se kaže da su „začeti od Duha riječju istine kako bi bili (pri rođenju, odnosno uskrsnuću) svojevrсна prvina njegovih (Božjih)

stvorenja.” — Jakovljeva 1:18; Otkrivenje 14:4. Zbog tog začeca o njima govorimo kao o već duhovnim bićima, iako su to zapravo samo u zametku. Oni iz naše rase koji nisu začeti ovim obećanjima nikada neće postati duhovna bića, već će, kao što smo vidjeli, biti obnovljeni do ljudskog savršenstva.

C. — Često sam slušao vaše poglede na obnovu (restituciju), i uviđao u njima određenu snagu i znatnu ljepotu, ali nikad prije nisam shvatio koliko je čovjekov povratak u život apsolutno siguran. Sada vidim da ista ta Božja pravda, koja ni u kojem slučaju nije mogla osloboditi krivca, nije mogla dopustiti čovjekovo oslobođenje od smrti dok se ne plati cijena njegove otkupnine. Sama čistoća te pravde, kao i Božja ljubav iskazana u osiguravanju te otkupnine, jamči nam da svaki čovjek na kraju mora biti oslobođen od smrti s obzirom na to da je kazna, odnosno cijena plaćena. I, brate A., iz jedne vaše primjedbe izvukao sam prekrasnu misao – naime, da je otkupljenje svijeta od grijeha i obnova iz smrti punih 6000 godina čekala dolazak i djelo KRISTA (glave i tijela). Više od 4000 godina čekalo se na dolazak i žrtvu Glave, a gotovo 2000 godina također čeka dovršetak i žrtvu tijela. Kad tijelo bude upotunjeno, žrtvovano i sjedinjeno s Glavom, uslijedit će slavna obnova pale ljudske rase. Oh, kako to zvuči veličanstveno i slavno! I kako priliči Bogu beskrajne mudrosti i ljubavi.

B. — Da, da; skida mi se teret sa srca kad pomislim kako je Božja riječ sama sebi tumač i kako očituje Njegove velike, ljubavljive ispunjene planove za cijelu našu rasu. Pa ipak, jedva možemo pojmiti tu istinu, iako je ovako poduprta Njegovom Riječi i preporučena našem razumu. Pretpostavljam da je to zato što smo od djetinjstva bili vezani pogrešnim idejama.

A. — I kako se samo čini da se sve to razotkriva baš sada, u vrijeme kada je najpotrebnije, kao protuteža argumentima nevjernika; kako bi pružilo pouzdanje i snagu Božjoj djeci koja bivaju istjerana i odvojena od današnjih svjetovno nastrojenih crkava. Smatram to čvrstim dokazom da se evanđeosko doba približava kraju i da se zbog toga ova poruka o „Obnovi”, koja nije bila namijenjena da se propovijeda tijekom tog doba, baš sada stavlja u naša usta. Tako nam se Bog postupno objav-

ljuje kroz svoje planove, a što više znamo o Njemu, to ćemo ga više ljubiti i častiti.

C. — Želio bih predložiti još jedno razmišljanje. Pavao govori o tome kako smo postali prizor (predstava) anđelima. Je li moguće da anđeli uče o strašnim učincima grijeha promatrajući čovjekovo iskustvo s njim, kao i o ljubavi, milosrđu, pravdi i Božjoj moći u izbavljenju čovjeka od istog? Misao koja mi se nameće jest da su ovaj strašan pad sa svim njegovim gorkim posljedicama, zajedno s ovim slavnim planom vjekova za obnovu pale rase i uvođenjem novog stvorenja kojemu je Isus glava, namijenjeni za pouku i dobrobit svih Božjih inteligentnih stvorenja, a ne samo čovječanstva.

A. — Jako dobra misao. Znamo da su anđeli silno zainteresirani za promatranje odvijanja ovog plana. Čitamo u 1. Petrovoj 1:12: „U to anđeli žude zaviriti”, a zatim opet (Hebrejima 1:14): „Nisu li svi oni služnički duhovi poslani služiti onima koji imaju baštiniti spasenje?” Vjerojatno po prvi put uče o neizmjernosti Božje ljubavi, mudrosti i moći – prevelikoj ljepoti svetosti kao suprotnosti grijehu, te o lekciji nužnosti potpune poslušnosti i podložnosti volji jedinog velikog Učitelja i Oca svih, što je tako divno prikazano na primjeru njegova dragog Sina, našeg Gospodina Isusa Krista.

C. — Ono što smo vidjeli vezano za zlo u čovjeku – kako i zašto je došlo, kada i kako će biti iskorijenjeno, njegova korisnost, pa čak i nužnost kao zaštite od budućih grijeha, itd., ne samo da djeluje zadovoljavajuće, već predstavlja i veličanstveno rješenje pitanja koje je dugo mučilo mene i mnogu drugu Božju djecu. Dopustite mi sada da pitam, možemo li ići još dalje i saznati Božji plan u vezi sa Sotonom, kušačem?

A. — Naš jedini izvor informacija o ovoj temi je Biblija, a njezini izvještaji, iako kratki, pogađaju bit i pružaju nam sve potrebne informacije. Pismo naziva zle duhove „legijom” ili mnoštvom pod vodstvom poglavara ili kneza zvanog Sotona. Oni su nekada bili Božji anđeli. Druga Petrova (2:4) i Judina (6) govore o njima kao o — „anđelima koji nisu sačuvali svoje prvo stanje” (čistoće i bezgrešnosti), koje je Bog „bacio u Tartar i predao u okove tame.”

Osnovni je zakon Božjeg svemira, koji upravlja svim Njegovim stvorenjima, da će

„duša (biće) koja sagriješi, umrijeti“ — ukratko, da Bog neće davati život nijednom stvorenju koje ne želi živjeti u skladu s Njegovim pravednim zakonima. Iako su, u skladu s ovim univerzalnim zakonom, svi pobunjeni anđeli od trenutka pobune bili osuđeni na smrt i konačno moraju umrijeti, ipak Bog — za kojeg nam je rečeno da „čini da Ga gnjev ljudski slavi, a ostatak (ljudskog gnjeva) On će obuzdati“ — postupa prema istom načelu i s pobunjenim anđelima. On ih koristi kao svoje posrednike u smislu da (vjerojatno nesvjesno) ostvaruju dio Njegovog plana i daju čovječanstvu spoznaju o zlu i njegovim gorkim posljedicama — bolesti, boli te smrti uma i tijela. Zbog tog djela koje im je namijenjeno da ga izvrše, Bog, Otac, „koji jedini ima besmrtnost“ (1. Timoteju 6:16) — život u samome sebi — izvor svog života, stoljećima nastavlja opskrbljivati životom ove na smrt osuđene.

Pretpostavljam da su pobunjeni anđeli mislili da su besmrtna bića te da im Bog, iako može dati život bilo kojem stvorenju, taj isti život ne može ponovno oduzeti. Vjerojatno su, s ponosom rođenim iz te pomisli o vlastitom zadržavanju života i svojoj navodnoj urođenoj veličini, možda promišljali i pokušali „uzurpirati“ Božji autoritet.

B. — Možemo vidjeti koliko je besmisleno pretpostavljati da Onaj koji je stvorio i dao život ne bi mogao istom tom moći vratiti bilo koje od tih bića natrag u iste elemente iz kojih ih je i stvorio.

A. — Njihovu pobunu nije slijedila smrt, već protjerivanje iz Božje prisutnosti [u „Tartar“ — što vjerojatno označava našu Zemlju]. Možemo zamisliti da je to bio izvor iskušenja za bezgrešne anđele. Da je Bog rekao da će grešnici umrijeti, a ovi koji su sagriješili nisu umrli, činilo bi se kao da je Bog krivo predstavio svoju moć. Imao je moć da ih izbací iz svoje prisutnosti, ali Mu je očito nedostajala moć da ih uništi. Ovdje se očito radilo o suparničkoj vlasti gotovo jednako snažnoj kao Božja, i svatko tko je volio zlo mogao je napustiti Jehovine vojske i pridružiti se Sotoninima.

Kada je čovjek stvoren i smješten u Eden, čudo savršenstva i ljepote, ali na drugačijoj razini postojanja od bilo kojeg prethodnog stvorenja, i s jednom moći koju nitko drugi nije posjedovao — moći razmnožavanja vlastite

vrste, možemo li se čuditi ako je Sotona bio sklon zarobiti ovo predivno stvorenje za svoje saveznike i podanike? To je i pokušao, pa im je pristupio kao prijatelj koji je iskreno zainteresiran za njih i želi im dobro, govoreći: Zašto ne biste jeli sa „stabla spoznaje dobra i zla“ i postali vrlo mudri? Oni su rekli da im je Bog zapovjedio da ne jedu s njega i upozorio ih da će, ako budu jeli, umrijeti — izgubiti život i vratiti se u prah iz kojeg su uzeti. Ah, dragi moji prijatelji, kaže Sotona, ne dajte se prevariti; Bog vam je rekao laž; dopustite da vas uvjerim da „nećete sigurno umrijeti“; vi ste besmrtna bića i ne možete umrijeti ništa više nego sam Bog. Dopustite da vas uvjerim da vas Bog vara, jer Gospodin Bog zna da biste postali kao bogovi, znajući dobro i zlo; stoga On ovom prijetnjom smrću želi spriječiti vaš napredak i spoznaju. Tada je Sotona jeo i nije umro, a to je naizgled potvrdilo njegove izjave i učinilo Boga lažljivcem. Ne sumnjam da je Sotona mislio kako govori istinu kada je rekao da čovjek ima besmrtnost i da ne može umrijeti. Njegovo je vlastito iskustvo očito bilo takvo da ga je navelo na pretpostavku da Bog ne može povući život nakon što ga jednom podari. A činjenica da je Adam, nakon što je sagriješio, bio isključen iz zajedništva i općenja s Bogom, ali nije odmah umro, činila se samo kao potvrda Sotoninog vlastitog prijašnjeg iskustva.

Međutim, nije prošlo dugo prije nego što se pojavila smrt, davši dokaz da je čovjek „smrtan“ (Job 4:17) te dokazujući da je Božja riječ istinita, a Sotonina izjava lažna. Možemo zamisliti strahopoštovanje i užas pobunjenih anđela kada su vidjeli beživotnog Abela i shvatili da su se njihove teorije o beskonačnosti života time pokazale lažnima. Kako su počeli uviđati Božju moć da uništava, jednako kao i da stvara, shvatili su da će kazna protiv njih kao grešnika (smrt) jednog dana biti izvršena. Da sada shvaćaju kako je njihov kraj uništenje, dokazuju riječi legije upućene Isusu: „Znamo te... Jesi li nas došao uništiti?“ — Luka 4:34.

Iako su sada uvjereni u Božju moć, oni su i dalje Njegovi neprijatelji i koriste svoju moć kako bi se suprotstavili Božjem planu itd.; i dopušteno im je da vrše veliku moć te naizgled trijumfiraju nad Božjim planovima i narodom,

ali to je samo nakratko, hvala Bogu, i njihova je moć ograničena; dotle mogu ići i nimalo dalje.

Neistina koja je prevarila u Edenu — „Nećete sigurno umrijeti“ — bila je đavolovo učenje kroz sve generacije otada. Učio ju je svim poganskim narodima, a među onima koji su Božja djeca — kršćani — uspio je navesti mnoge da povjeruju njemu umjesto Bogu. Ali otkako je smrt došla, on pobija logične zaključke govoreći da stvarno biće nije mrtvo; da je umrla samo kuća, a da je samo biće, koje ne možete vidjeti, besmrtno — neuništivo. Na toj laži izgradio je u umovima kršćanskih ljudi vjerovanje u mjesto beskrajnih muka za to navodno beskrajno biće, što je doktrina koja predstavlja hulu na Jehovin karakter i proturječi Njegovoj riječi. Ona iznova objavljuje da je „plaća za grijeh smrt“ (a ne život u mukama) i da će „duša (biće) koja sagriješi umrijeti“ (a ne živjeti u bijedi).

Zbog ovih doktrina i učenja, Sotona uzrokuje da izjave iz Božje riječi zvuče kao ruglo kada ona objavljuje: „Bog je ljubav“ — „Bog je tako ljubio svijet“ itd. Ali, iako je Sotona možda pretpostavio da se suprotstavlja Jehovi čineći put koji vjerom vodi u slavu strmim, trnovitim i teškim za uspon, ipak možemo vidjeti da se Bog i dalje služi zlom kako bi ostvario svoje planove; jer su „uski put“, pažljivo hodanje i velika vjera ključni elementi u razvoju malog stada, kojemu je Očevo dobrohotno zadovoljstvo dati kraljevstvo“ — „Krist (pomazanik) Božji.“

Čini se da se svakoj Božjoj istini suprotstavlja neka obmanjujuća zabluda, a svaka Sotonina zabluda koju prihvatimo prepreka je našem primanju neke Božje istine; a isto tako, svaka riječ Božje istine koje se čvrsto držimo, istog trena odbija zabludu neprijatelja. Obratimo usrdniju pažnju na Riječ Božju „koja nas može učiniti mudrima za spasenje“ (veliko spasenje obećano pobjednicima — Nevjesti).

Uskoro Sotonina moć mora oslabiti. Kada u Božjem planu zlo ispuni svoje predviđene svrhe, Gospodin će preuzeti svoju veliku moć i zakraljiti se (Otkrivenje 11:17), a vlast koju Sotona sada ima nad onima koji vrše njegovu volju bit će svrgnuta, i započet će novo doba, čiji će zakon i upravljačka sila biti pravednost — uistinu velika suprotnost „sadašnjem

zlom svijetu“ (doba). To preuzimanje kontrole Isus opisuje u prispodobu — Marko 3:27. A ponovno, u Otkrivenju 20:2, ono je slikovito prikazano kao vezanje Sotone snažnim lancem moći na tisuću godina. Kad je vezan, on još nije dočekao svoju osudu — uništenje — već će samo biti spriječen da obmanjuje narode do kraja Tisućgodišnjeg doba. Tada bi cjelokupno čovječanstvo, nakon što upozna dobro i zlo i bude vraćeno u savršenstvo bića, trebalo i moglo odoljeti svakoj kušnji. I da Sotona ponovno ponudi kušnju, oni bi se trebali usprotiviti i njoj i njemu, inače bi bili jednako krivi kao i on. I tako čitamo, Sotoni je ponovno dopušteno da iskuša obnovljenu, savršenu ljudsku obitelj, koja sada iz iskustva zna što je grijeh, a što Božja ljubav; i, koliko god se čudnim činilo, određeni broj će slijediti i pridružiti se pobuni anđela — no ne možemo sumnjati da će taj broj biti malen u usporedbi s brojem onih koji će živjeti u skladu s Bogom.

Kada djelovanje zla tada završi, sve će zlo biti izbrisano; i „svako će se koljeno prignuti i svaki će jezik priznati (Isusa) na slavu Boga Oca.“ — Filipljanima 2:11. Kao što Pavao izjavljuje (pišući o Kristu i Njegovom tijelu-Crkvi): „A sam Bog mira ubrzo će satrti Sotonu (zgaziti zmiji glavu — uništiti ga) pod vašim nogama.“ — Rimljanima 16:20. Pavao ponovno izjavljuje da je uništenje Sotone i zla koje je uzrokovao bilo svrha Isusova dolaska na svijet i Njegove smrti — „Da smrću uništi onoga koji je imao moć smrti, to jest đavla.“ — Hebrejima 2:14.

Ivan također dodaje svoje svjedočanstvo da se „zato i pojavio Sin Božji, da razori djela đavolska“ — sve zlo (1. Ivanova 3:8).

C. — Kako se to čini predivnim! Pomisliti da je Bog više od šest tisuća godina dopuštao ne samo ljudima nego i anđelima da pogrešno razumiju Njegovu veliku mudrost, moć i ljubav, kako bi u pravo vrijeme te osobine mogle zasjati deseterostrukim sjajem. Ovo nam ujedno pruža i ključ za naše kršćansko iskustvo. Koliko smo često, dok nastojimo hodati Isusovim stopama i nadvladati zlo dobrim, pogrešno shvaćeni, a naše se namjere kleveću. „Svijet nas ne poznaje zato što ne poznaje Njega.“ — 1. Ivanova 3:1.

B. — Želim vam reći prije odlaska da se jako radujem što sada jasno vidim zašto je Bog do-

pustio zlo; da to nije učinio zato što je odabrao devedesetoricu za pakao na svakog pojedinca odabranog za slavu te uveo zlo kao izgovor da opravda njihovo prokletstvo; niti, s druge strane, zato što Bog nije mogao spriječiti njegovu uvođenje te Mu je nedostajalo mudrosti da to predvidi, a moći da to spriječi; nego zato što je On uredio njegovo uvođenje i naš oporavak od njega kao utjelovljenje MUDROSTI, LJUBAVI i MILOSRĐA.

A. — Kakva je naša privilegija, dragi prijatelji, živjeti tijekom ispunjenja „Sedme trube“, tijekom koje će se „dovršiti tajna Božja.“ — Otkrivenje 10:7. Kako se tajna i oblak zablude i zla počinju razilaziti, a mi dobivamo uvid u Očeve planove pune ljubavi, kako li to raduje i osvježava naša srca da Ga vidimo, uistinu, kao Boga Ljubavi. Podignimo svoja srca i radujmo se dok vidimo kako sviće slavni Tisućgodišnji dan, i da će uskoro —

„Njegova istina probiti svaki oblak
Koji zastire i mračni Njegove naume.“

U svjetlu plana koji se razotkriva, Cowperovi stihovi čine se gotovo kao nadahnuće:

„Bog djeluje na otajstven način,
Svoja čudesa da bi ostvario;
Svoje stope On u more sadi,
I olujom je zavladao.

Duboko u neiscrpnim rudnicima
Svoje vještine nepogrešive,
On čuva svoje blistave naume,
I vrši svoje volje suverene.

Vi sveci u strahu, ohrabrite se,
Oblaci kojih se toliko strašite
Puni su milosrđa i na vas će
U blagoslovima da se sruče.

Ne sudite Boga osjetilima slabim,
Već se u milost Njegovu pouzdajte;
Iza providnosti što strogo gleda
Lice je koje se toplo smiješi.

Njegove namjere brzo zriju,
Otvoraju se svakoga sata;
Pupoljak može gorak biti,
Ali slatka bit će cvatnja cvijeta.

Slijepa će nevjera zacijelo lutati,
I Njegovu Riječ uzalud gledati;

Bog je sam svoj tumač,
I On će sve jasno objasniti.“

Zar ne možemo s anđelima pjevati „Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobra volja:“

„Recite cijelom svijetu ovu radosnu vijest,
Govorite o vremenu počinka koje se bliži;
Recite potlačenima iz svakog naroda,
Jubilej traje tisuću godina.

Što ako oblaci na trenutak
Skriju plavo nebo gdje se zora poma-
lja:

Uskoro će radosno sunce obećanja,
Izaći da sja tisuću godina.

Tisuću godina zemaljske nadolazeće
slave —

To je radosni dan tako davno prore-
čen:

To je blistavo jutro Sionske slave,
Koje su proroci predvidjeli u drevno
vrijeme.“

DIO II.

ZAŠTO ĆE SE DOGODITI DRUGI DOLAZAK?

Pretpostavljamo da svi koji poznaju Pisma priznaju i vjeruju da je naš Gospodin želio da mi, kao njegovi učenici, shvatimo kako će on u neku svrhu, na neki način i u neko vrijeme ponovno doći.

Kada je rekao: „Ako odem, ponovno ću doći“, vjerujemo da je zasigurno mislio na svoj drugi osobni dolazak. Neki smatraju da je mislio na silazak Svetog Duha na Pedesetnicu; drugi na uništenje Jeruzalema, itd. Međutim, čini se da svi zaboravljaju činjenicu da u posljednjoj knjizi Biblije, napisanoj više od šezdeset godina nakon Pedesetnice i dvadeset šest godina nakon uništenja Jeruzalema, onaj koji je bio mrtav, a sada je živ, govori o tom događaju kao o nečemu što tek slijedi u budućnosti, govoreći: „Evo, dolazim ubrzo i plaća je moja sa mnom.“ A nadahnuti Ivan odgovara: „Da, dođi, Gospodine Isuse.“

Priličan broj ljudi misli da je obraćenje bilo koje osobe dio Kristovog dolaska i da on tako nastavlja dolaziti sve dok se cijeli svijet ne obrati. Tada će, kažu oni, njegov dolazak biti potpun.

Oni očito previđaju činjenicu da svijet neće biti obraćen kada on dođe; da Biblija, naš jedini vodič o toj temi, izjavljuje: „U posljednjim danima nastat će teška vremena, jer će ljudi više voljeti užitke nego Boga“; te da će „zli ljudi i zavodnici napredovati sa zla na gore, zavedeći i bivajući zavedeni“. Previđaju i to da je Isus dao posebno upozorenje svojem malom stadu, rekavši: „Pazite na sebe, da vas taj dan ne zatekne iznenada, jer će kao zamka pasti na sve“ (koji ne paze) „koji žive po svoj zemlji i oni neće umaći.“

Nadalje, možemo biti sigurni da, kada je Isus rekao: „Sva će plemena zemaljska proplakati i naricati zbog njega kada ga vide kako dolazi“, nije mislio na obraćenje grešnika. Zar

plemena plaču i nariču zbog obraćenja grešnika? A ako se to odnosi, kao što gotovo svi priznaju, na Kristovu osobnu prisutnost na Zemlji, to uči da neće svi na Zemlji voljeti njegovo pojavljivanje, što bi sigurno činili da su svi obraćeni.

Takvi očekuju da će se zalaganjem Crkve svijet obratiti i da će se tako uvesti tisućljetno doba, na čijem će kraju Gospodin doći, okončati zemaljske poslove, nagraditi vjernike i osuditi grešnike. Smatraju da su obraćenje svijeta, svezivanje Sotone, činjenje toga da „znanje o Gospodinu ispuni svu zemlju“ i da „se narodi više ne uče ratovanju“ djela Crkve u njezinom sadašnjem smrtnom stanju. Kada ona obavi taj veliki i teški zadatak, Isus dolazi kako bi sve to zaključio, itd.

Oni navode mnoge retke iz Svetog pisma koji, kada se uzmu izvan konteksta, naizgled idu u prilog tom gledištu. Ali vjerujemo da će se, kada se Božja riječ i njegov plan sagledaju u cjelini, pokazati da čak i to ide u prilog drugom gledištu — naime, da Krist dolazi vladati prije obraćenja svijeta; da je Crkva sada na suđenju te da je nagrada obećana pobjednicima ta da će sudjelovati u toj vladavini: „Onome tko pobijedi dat ću da sjedi sa mnom na mom prijestolju“ (Otkrivenje 3:21). „I oživjeli su i kraljevali s Kristom tisuću godina“ (Otkrivenje 20:4).

Postoje dva teksta koja naša postmilenijska braća posebno koriste, a na koja bismo se osvrnuli: „Ovo evanđelje mora se najprije propovijedati po svem svijetu za svjedočanstvo. Tada će doći kraj.“ Oni tvrde da se to odnosi na to da će evanđelje obratiti svijet prije kraja evanđeoskog doba. Mi, premilenijski vjernici, tvrdimo da svjedočenje svijetu ne znači obraćenje svijeta, već upravo ono što i piše — svjedočenje ili davanje svjedočanstva.

To je svjedočanstvo već dano. Godine 1861. izvješća biblijskih društava pokazala su da je evanđelje objavljeno na svim jezicima na

Zemlji; ne u smislu da su ga primila sva mnoštva na Zemlji. Ne, ni jedan od stotinu od ukupno milijardu i tristo milijuna ljudi tada nije čuo Isusovo ime. Ipak, tekst je ispunjen: evanđelje je propovijedano svakom narodu.

Razumijemo da je glavni i primarni cilj evanđelja u sadašnjem dobu „izdvojiti narod za svoje ime” — Crkvu — koji su o Kristovom dolasku sjedinjeni s njim i primaju njegovo ime (Otkrivenje 3:12).

Drugi tekst glasi: „Sjedi mi s desne strane, dok ne položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojim” (Matej 22:44). Misao koja se općenito izvlači iz ovog stiha jest da Bog na nebu ima prijestolje na kojem neprestano sjedi te da je, kada je „Krist sjeo zdesna Veličanstvu u visinama”, on također sjeo na to isto prijestolje. To je pogrešno shvaćanje. Božje prijestolje na koje se ovdje misli nije materijalno, već se odnosi na njegov vrhovni autoritet i vladavinu, jer „nebo je moje prijestolje, a zemlja podnožje mojim nogama”, a Pavao kaže: „Bog ga [Isusa] je preuzvisio i darovao mu ime koje je nad svakim imenom.” Dao mu je autoritet (iznad svih ostalih) odmah do Oca. Ako Krist sjedi na materijalnom prijestolju sve dok njegovi neprijatelji ne postanu podnožje njegovim nogama [svi pokoreni], onda, naravno, on ne bi mogao doći sve dok Tisućljeće ne bude u potpunosti uspostavljeno. Ali ako to znači uzdizanje na vlast, to ne bi ometalo njegov dolazak i pokoravanje svega samome sebi.

Da bismo to ilustrirali: kažemo da je kralj Vilim na njemačkom prijestolju, no pritom ne mislimo na kraljevsku klupu, a zapravo na njoj rijetko sjedi. Mislimo na to da on vlada Njemačkom.

Desna ruka označava glavno mjesto, položaj izvrsnosti ili moći, a Isusove riječi Pilatu u skladu su s tom mišlju: „Od sada ćete gledati Sina Čovječjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi na oblacima (olujnim oblacima nevolje — Sefanija 1:15) nebeskim” (Marko 14:62). On će biti s desne strane prilikom dolaska i ostat će s desne strane tijekom Tisućljetnog doba. O oba pogleda na ovu temu mogući su valjani argumenti, no oba ne mogu biti istinita. Stoga namjeravamo baciti pogled na opći

PLAN SPASENJA,

kako bismo vidjeli koje je gledište u skladu

s njim. Čineći to, otkrit ćemo odnos i važnost i prvog i drugog dolaska te ćemo znati gdje ih smjestiti.

Dakle, kao prvo, ima li Bog plan? Svi se moraju složiti da ima, iako su gotovo svi skloni razmišljati i govoriti o njegovim postupcima kao da djeluje po pravilu slučaja i da je u potpunosti vođen okolnostima. Ne; onaj tko bi osudio čovjeka jer gradi kulu, a da prethodno nije izračunao troškove, zar bi takav gradio i naseljavao svemir bez izračunavanja troškova? Ne, braćo; „Poznati su Gospodinu svi njegovi putovi od početka.” Bog ima plan, namjeru, i znamo da će se sve njegove namjere ostvariti. Ali kako ćemo pronaći taj plan? On nam je otkriven u njegovoj Riječi. „Istražite Pisma.” Uspoređujte stih sa stihom, jer

„Bog je sam svoj tumač,
i On će to učiniti jasnim.”

Previše smo skloni o bilo kojem pitanju pitati: „Što kaže moja crkva?”, umjesto: „Što govore Pisma?”. Previše smo raspoloženi savjetovati se s ljudskim teološkim mišljenjima radije nego s Božjom Riječi. Stoga, vodeći se mišlju da nas „Pisma mogu učiniti mudrima” i da su „svjedočanstva Gospodnja pouzdana te daju mudrost neukima”, krenimo u istraživanje.

U prethodnom smo poglavlju naučili zašto je zlo dopušteno. Njegovo se postojanje u Svetom pismu pripisuje đavlu. Zlo se nastavlja jer se nastavlja i Sotonina moć. Trajat će tijekom čitavog sadašnjeg doba, jer je đavao knez [vladar] ovoga svijeta (Efežanima 2:2). On će nastaviti biti njegovim vladarem onoliko dugo koliko bude mogao, odnosno dok ne bude svezan. Ne može biti svezan sve dok netko jači od njega ne preuzme kontrolu iz njegovih ruku.

Bog ga, naravno, može kontrolirati; a o Isusu je napisano: „Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji.”

Međutim, iako Isus ima svu moć, zbog mudrih razloga nije je iskoristio, dopuštajući zlu da vlada i u znatnoj mjeri kontrolira svijet, te dopuštajući đavlu da bude „knez ovoga svijeta” (Ivan 14:30). Ali dolazi vrijeme kada će on „preuzeti svoju veliku moć i zakraljevati”, uzvišujući svoju Crkvu, dajući joj „vlast nad narodima”, tako da će, umjesto da, kao sada, bude „podložna vlastima koje postoje”, ona „vladati

narodima". No, kada će on tako preuzeti kontrolu? Kada Evanđeoska Crkva, „Njegovo tijelo” (grčki - Ecclesia), bude potpuna. (Zlo je sada dopušteno radi kušnje i usavršavanja svetaca.) To upotpunjenje Crkve postiže se oglašavanjem sedme trube (Otkrivenje 11:15). Tu se završava tajna [crkva] Božja, a „kraljevstva ovoga svijeta postaju kraljevstva našega Gospodina i njegovog pomazanika” [crkve].

Sada se pitamo: je li taj prijenos vlasti SA SOTONE NA KRISTA uzrokovan obraćenjem naroda Kristu kroz propovijedanje evanđelja? Naš je odgovor: Ne. U tom trenutku narodi nisu obraćeni (stih 18): „I narodi se razgnjeviše, i dođe tvoj gnjev.” Da su obraćeni, ne bi bili tako neprijateljski raspoloženi, niti bi Božji gnjev došao na njih. Naprotiv, Bog u mnogim stihovima uči da će na narode doći veliko vrijeme nevolje. „On dolazi s oblacima” — što ukazuje na oluju i nevolju. „Dođite, gledajte djela Gospodnja, pustošenja koja je učinio na zemlji. Prekida ratove do nakraj zemlje.” Na taj nam način Bog govori kako će prekinuti ratove. Sljedeći nas dio obavještava da će tada biti uzvišen među neznabošcima i po svoj zemlji (Psalam 46:10). Ovo kažnjavanje naroda bit će za njihovo dobro i nužno im je kao što je nužno kažnjavanje koje Bog sada nanosi svojoj djeci, a imat će dobar učinak, jer čitamo: „Kada su tvoji sudovi na zemlji, stanovnici svijeta uče se pravednosti” (Izaija 26:9). U toj novoj dispencaciji, s obuzdanim zlom — sa svezanim Sotonom — „znanje o Gospodinu ispunit će svu zemlju kao što vode prekrivaju more” (Izaija 11:9). Obraćenje svijeta, umjesto da se događa sada dok je đavao knez ovoga svijeta, dogodit će se, kako David kaže: „Jer je Gospodnje kraljevstvo, i on vlada nad narodima; [tada] će se sjetiti i vratiti Gospodinu svi krajevi zemaljski, i poklonit će se pred njim sva plemena naroda” (Psalam 22:27, 28).

Tijekom ranog djetinjstva ljudske obitelji — recimo, od Adama do Mojsija — Bog je sa svojim stvorenjima postupao kao s vrlo malom djecom. Koliko nam je poznato, imali su vrlo malo znanja o moći ili karakteru svog Stvoritelja. Gotovo da nisu imali nikakvu objavu, uz iznimku nekoliko slučajeva u kojima je Bog iskazao naklonost određenim osobama, poput Abrahama, Lota i drugih, komunicirajući s njima preko anđela te dajući Evi i Abrahamu spe-

cifična obećanja, koja su mogli samo nejasno shvatiti.

Sljedeće je doba židovskom narodu bilo razdoblje školovanja, tijekom kojeg ih je Bog učio poštovati njegova obećanja i zakone. Još su bili maloljetni, pa se s njima postupalo kao s djecom te su bili podložni Zakonu, svom odgovajatelju (Galaćanima 3:24).

Dok se Božja Riječ pisala i povjeravala Židovima na čuvanje itd., čini se da je ostatak svijeta bio prepušten tami poganstva. Klanjali su se drvetu i kamenu, lišeni istine kao što su i danas.

U Svetom pismu, razdoblje od Adama do potopa naziva se „svijet [doba] koji je bio” (2. Petrova 3:6). Od potopa do drugog Gospodinovog dolaska traje „svijet koji sada jest” i „sadašnji zli svijet” (stih 7), a sljedeća se velika era naziva „svijet koji dolazi” (Hebrejima 2:5).

„Sadašnji zli svijet” (Galaćanima 1:4) sadrži tri

ODVOJENA DOBA.

Patrijarhalno, koje je trajalo od potopa do Jakovljeve smrti; Židovsko doba, koje je trajalo od Jakovljeve smrti do Kristove smrti, kada ih je on napustio, zaplakao nad njima i rekao: „Evo, vaša će kuća ostati pusta”; te Evanđeosko doba, koje traje od Kristovog uskrsnuća, kada je postao „prvorođenac od mrtvih i početak novog stvaranja”, pa sve dok se potpuno ne okupi „Crkva prvorođenaca” prilikom njegovog dolaska. Vrijeme oglašavanja sedme trube, uskrsnuća i nagrađivanja proroka, svetaca, itd. (Otkrivenje 11:18).

Ne znamo koliko će doba biti u „svijetu koji dolazi”; ali smo sigurni da ih ima više od jednog, jer Pavao govori o „nadolazećim vjekovima” (Efežanima 2:7). Sveto pismo bavi se samo prvim od njih — Tisućljetnim dobom, tijekom kojeg ćemo živjeti i vladati s Kristom (Otkrivenje 20:4).

Imajući u vidu ovaj nacrt, promotrimo bliže Božja djela i riječi. Kao prvo, nesumnjivo će vas iznenaditi, dok ne promislite o tome, kada kažem da, prema njegovoj Riječi, Bog još nije iscrpio svoje resurse za spasenje svijeta; da, ukratko, on sada ne pokušava spasiti svijet, niti je to činio tijekom proteklih doba. Što je onda činio? „Izdvajao je narod — Crkvu — za svoje ime.” Nemojte misliti da je to nešto

čudno, jer se time samo upečatljivo izražava ono u što vjeruju svi kalvinisti, među kojima su baptisti, prezbiterijanci i drugi — naime, da Bog trenutno izabire svoju Crkvu iz svijeta. Da, a sva naša braća koja vjeruju u besplatnu milost moraju priznati da, ako će se ostvariti sve Njegove namjere i „Božja se riječ neće vratiti k njemu bez ploda”, te ako su ti reci Pisma istiniti, Bog nije imao namjeru obratiti svijet tijekom proteklih šest tisuća godina, jer inače bi se to već dogodilo. Niti je poslao svoju Riječ kako bi do današnjeg dana obratila svijet, jer inače ona ne bi bila uspješna u onome za što ju je poslao (Izaija 55:11). Ova su dva gledišta stoljećima bila točka podjele u crkvama — točnije:

IZABRANJE I BESPLATNA MILOST.

Vjerujemo da Sveto pismo uči i o jednom i o drugom, ali da je za ispravno tumačenje riječi istine o ovoj temi potrebno poštovati prvi zakon Neba — red.

Najprije ćemo se osvrnuti na Izabranje. Za vrijeme doba koje je prethodilo potopu, u Svetom pismu ne postoji zapis o tome da je Bog čovječanstvu dao ikakav zakon, niti bilo kakvo značajnije svjetlo objave. Jedno obećanje odskraćuje: Sjeme Žene trebalo je satrti glavu Zmiji, no čak je i za razumijevanje toga bila potrebna buduća objava. Bog je, međutim, imao nekoliko patrijarha ili slugu, koji su imali svjetlo iznad masa, poput svjetiljki na mračnom putu.

Patrijarhalno je doba donijelo više svjetla. Sada se otkriva da to sjeme ne samo da treba satrti zlo [zmiju], već i „blagosloviti sve obitelji na zemlji”; ipak, Božju Crkvu predstavljaju isključivo pojedinci — Noa, Abraham, Izak itd.

Ti su patrijarsi bili izabrani — odabrani. „Bog je pozvao Abrahama i rekao” itd. Nije bila izabrana njegova rodbina, već samo Abraham; imao je mnogo sinova i kćeri, ali samo je Izak izabran. „Po Izaku će se nazivati tvoje potomstvo.” Od dva Izakova sina, samo je jedan izabran, „kao što je pisano” u Rimljanima 9:11, 13: „Jakova sam zavolio, a Ezava sam zamrzio” (manje volio). Bog ih je izabrao prije nego što su se rodili, „da bi se održala Božja nakana o izabranju.” Sada, imajte na umu, ja ne govorim da je Bog izabrao jednoga da ide u nebo, a drugoga u pakao: ne, daleko od

toga. To je uobičajeno pogrešno shvaćanje biblijskog i, kada se ispravno shvati, predivnog nauka o Izabranju.

Jakovljevom smrću poduzet je još jedan korak naprijed u Božjem planu te je formiran tipski ili tjelesni Izrael. Od toga vremena Boga u svijetu više ne predstavlja jedan čovjek, već nacija, svi Jakovljevi sinovi i njihovo potomstvo. Tako sada imamo izabranu naciju ili crkvu, kojoj Bog daje sve svoje posebne blagoslove. Druge i veće nacije — Egipat, Kaldeja itd., zaobiđene su, ostavljene bez svjetla i bez znanja, dok se ono daje Izraelu. „Kakvu onda prednost ima Židov? Veliku u svakom pogledu, prvenstveno zato što su im povjerena Božja proročanstva (zakoni i svjedočanstva).” To je Pavlova izjava. Bog, obraćajući im se, kaže: „Samo sam vas poznavao od svih obitelji na zemlji.” — Amos 3:2. Samo je ovaj narod bio priznat i tako se nastavilo sve do Kristova dolaska. Da, i poslije toga, jer je tijekom svoje službe propovijedao njima i nije dopustio svojim učenicima da čine drugačije, govoreći im dok ih je slao: „Ne idite na put pogana i ni u jedan samarijanski grad ne ulazite.” Zašto tako, Gospodine? „Poslan sam samo izgubljenim ovcama doma Izraelova.” — Matej 15:24. Cijelo svoje vrijeme posvetio je njima do smrti, i ovdje je bilo njegovo prvo djelo za svijet — prvi prikaz njegove besplatne i sveobilne milosti —

BOŽJI NAJVEĆI DAR,

ne samo za Izrael, već za sve, jer „Isus Krist je, milošću Božjom, okusio smrt za svakoga.” A sada, također, u evanđeoskom dobu, vrijedi određena vrsta izabranja. Neki su dijelovi svijeta blagoslovljeniji Evanđeljem (koje je besplatno za sve koji ga čuju) od drugih. Usporedite sebe, sa svojim privilegijama i znanjem, s poganinom koji nikada nije čuo taj poziv. Kada se ova pozvana skupina (pozvana da budu „sinovi Božji”, „nasljednici Božji i sunasljednici s Isusom Kristom, našim Gospodinom”) popuni, tada Božji plan za spasenje svijeta tek počinje. Tek tada će „SJEME” „zgnječiti glavu zmiji” i „blagosloviti sve obitelji na zemlji”. Jer sjeme nije samo Krist, glava, već i Crkva, koja je njegovo tijelo, kao što nas Pavao obavještava u Galaćanima 3:16, 29: „Koje je sjeme Krist... a ako ste Kristovi, onda ste Abrahamo-

vo sjeme i nasljednici prema obećanju." Ista ta skupina treba zgnječiti zmiju. — Rimljanima 16:20: „A Bog mira ubrzo će satrti Sotonu pod vašim nogama.”

EVANĐEOSKO DOBA.

Evanđeosko doba priprema čistu djevicu (crkvu) za Zaručnika koji dolazi. Kada bude spremna, Zaručnik dolazi i oni koji su spremni sjedinjuju se s njim. Drugi Adam i druga Eva postaju jedno, a zatim počinje slavno djelo obnove čovječanstva — „vrijeme obnove svega o čemu je Bog govorio.” — Djela apostolska 3:21. U sljedećoj dispencijaciji (razdoblju), novim nebesima i novoj zemlji, ona više nije zaručena Djevica, već Nevjesta. TADA „Duh i Nevjesta govore: Dođi! I tko god želi, neka dođe i zabadava pije vodu života.” — Otkrivenje 22:17.

Kao što se Adam, početnik tjelesne rase, sastojao od muškarca i pomoćnice uzete s njegovog boka, kao što je pisano: „Muško i žensko stvori ih i nazove ih imenom ADAM” — Postanak 5:2; tako i „Drugi Adam”, za kojeg Pavao kaže da je prvi „bio slika” ili tip (Rimljanima 5:14), ima pomoćnicu uzetu sa svoga boka (otkupljenu njegovom krvlju). Kada ona bude u potpunosti oblikovana i usavršena, dolazi Zaručnik i oni ulaze u brak; postaju jedno, „novo Božje stvorenje” — (Pročitajte Efežanima 5:25, 30, 32), stvarajući u „Sebi od dvoga (Židova i pogana) jednog novog čovjeka.” Crkva se sastoji od oboje. — Efežanima 2:15. Otkrili smo da je taj novi čovjek ono sjeme koje će „zgnječiti glavu zmiji”, — „Abrahmov sjevak”, „u kojem će se blagosloviti sve obitelji na zemlji”. Evanđeosko doba, daleko od toga da zaključuje misiju Crkve, bilo je samo škola nevolja kako bi se njoj, kao i njezinoj glavi, omogućilo da je dirnu ljudske slabosti, da i ona može suosjećati s čovječanstvom te im tijekom Tisućugodišnjeg doba pomagati, kada će „znanje o Gospodinu ispuniti svu zemlju”, raspršujući tamu grijeha i neznanja, čineći da „ratovi prestanu do krajeva zemlje.” To su „vremena obnove” za koja Petar kaže da će nastupiti kada Krist dođe. — Djela apostolska 3:17, 19. Jer zbog toga „sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve do sada, čekajući očitovanje sinova Božjih.” — Rimljanima 8:22, 19. Ti sinovi sada nisu

očitovali. Među Kristovim stadom ima mnogo „vukova u ovčjem runu”. Među pšenicom ima mnogo kukolja; ali kada u „žetvi” („kraju doba”) budu odvojeni, *tada* će pravednici zasjati (očitovati se) poput sunca u kraljevstvu svoga Oca — i *tada* će stvorenju koje uzdiše (čovječanstvu) ovo „Sunce Pravednosti izaći, sa zdravljem u svojim krilima.”

No ostavimo ovu svijetlu i ugodnu sliku nadolazećeg dana, o kojoj bismo s pjesnikom mogli reći:

„Požurite, vjekovi slave,
požurite radosno vrijeme kada se
Krist pojavi”,

i okrenuvši se, pogledajmo jednu mračnu sliku. Jeste li se ikada zapitali, dok ste se radovali slavnim prilikama koje će se ponuditi čovječanstvu tijekom Tisućugodišnjeg doba,

ŠTO JE S ONIMA KOJI SU UMRILI

prije nego što je Božji plan dosegao svoju puninu? Od stvaranja (šest tisuća godina) na zemlji je živjelo oko sto četrdeset tri milijarde ljudskih bića. Od toga bi najšira procjena koja bi se mogla razumno napraviti bila da je manje od jedne milijarde bilo Božjih svetaca — Crkva — Zaručnica. Što je sa sto četrdeset i dvije milijarde onih koji su umrli izvan Krista? U kakvom su oni stanju?

Ateizam odgovara: Oni su zauvijek mrtvi. Nema života poslije smrti. Nikada više neće oživjeti.

Kalvinizam odgovara: Nisu bili izabrani za spasenje. Bog ih je unaprijed odredio i predodredio da budu izgubljeni — da odu u pakao — i oni su sada tamo, previjajući se u agoniji, gdje će zauvijek ostati bez nade.

Arminizam odgovara: Vjerujemo da ih Bog ispričava zbog neznanja te da će, ako su činili najbolje što su znali, biti jednako sigurni da će biti dio „Crkve prvorođenih” kao i sam Pavao.

Ovog posljednjeg gledišta drži se velika većina kršćana svih denominacija, iz osjećaja da bi svako drugo gledište bilo nepomirljivo s Božjom pravdom.

Ali, pitamo se, što Sveto pismo uči o ovoj posljednjoj točki? Da je neznanje temelj spaseanja? Ne; jedini uvjet poznat u Svetom pismu je VJERA. „Milošću ste spašeni po VJERI.” Opravdanje vjerom temeljni je kamen cjelokupnog

kršćanskog sustava. Kada su na dan Pedesetnice Petra upitali: „Što moramo učiniti da bismo se spasili?“, odgovorio je: „Vjeruj u Gospodina Isusa Krista i krsti se, i bit ćeš spašen.“

Nadalje on kaže u Djelima apostolskim 4:12: „Nema drugog imena pod nebom danog ljudima po kojem se moramo spasiti“, osim Isusova imena.

Pavao rezonira da čovjek mora čuti Evanđelje prije nego što može povjerovati: „Kako će vjerovati u onoga za koga nisu čuli?“ Ovaj — Božji plan — da će ljudi biti spašeni na temelju vjere, prema Pavlovim riječima, bio je Židovima kamen spoticanja (jer su očekivali spasenje kao nagradu za održavanje Zakona), a Grcima (svjetovno mudrima) ludost. No, unatoč tome, „svijelo se Bogu ludošću (u očima ljudi) propovijedanja spasiti

ONE KOJI VJERUJU.“

Želim vas biblijski dovesti do zaključka da svi oni koji nisu čuli nisu ni mogli povjerovati, a ne vjerujući, nisu mogli biti dio Kristove Zaručnice. Ali vi prigovarate: Pavao u prva dva poglavlja Poslanice Rimljanima uči „da su oni koji nemaju zakona, sami sebi zakon“, i da je taj zakon, koji pruža njihova savjest, dovoljan da ih *opravda*. Ne, odgovaram; razumjeli ste Pavla drugačije od onoga što je namjeravao reći. Pavlov argument posvuda glasi da je „cijeli svijet kriv pred Bogom.“ „Jer da nisam poznavao zakon, ne bih poznavao grijeh.“ „Jer kroz zakon dolazi spoznaja grijeha.“ Zakon dan Židovu otkrio je njegovu slabost i imao je svrhu pokazati mu da se ne može sam opravdati pred Bogom. „Jer po djelima Zakona ni jedno tijelo neće biti opravdano u njegovim (Božjim) očima.“ Kao što je zakon tako osudio Židove, isto Pavao kaže da je i s poganima. Iako nisu poznavali Zakon, imali su dovoljno svjetla savjesti da ih se osudi. (Svo svjetlo koje bi poganin mogao imati ne bi opravdalo grijeh; ono bi ih samo još više osudilo, baš kao što je pisani zakon učinio Židovu.) „Da se svaka usta začepi i sav svijet postane kriv pred Bogom“, Rimljanima 3:19, kako bi se vidjelo da je vječni život „dar Božji, kroz Isusa Krista, našega Gospodina“, svakome tko vjeruje.

Pa dobro, odgovarate, usprkos Bibliji, vjerujem i inzistiram na tome da Bog neće osuditi

svijet zbog neznanja. Da vidimo. Provodite li u praksi ono što izjavljujete? Zašto pomažete u slanju misionara poganima, pod cijenu tisuća vrijednih života i milijuna novca? Ako će se svi oni, ili barem polovica njih, spasiti zbog neznanja, onda im činite izravnu štetu šaljući im propovjednika da im govori o Kristu, jer znamo da tek otprilike jedan od tisuću povjeruje kada im misionari dođu. Ako je vaša ideja točna, bilo bi daleko bolje da se misionari nikada ne šalju. Prije toga su gotovo svi bili spašeni; sada, zbog znanja, gotovo svi su izgubljeni. Na isti bismo način mogli zaključiti da bismo svi bili spašeni da nas je Bog ostavio u neznanju. Tada bi se Evanđelje, umjesto dobrom viješću, prikladnije zvalo lošom viješću.

Ne, braćo moja; vi *doista* vjerujete da „nema drugog danog imena po kojem se moramo spasiti.“ Vaša djela govore najglasnije i govore ispravno.

A sada, pretpostavimo da sagledamo ove stvari upravo onako kako nam ih Bog objavljuje i prepustimo njemu da očisti svoj karakter.

ŠTO JE BILO SA STO ČETRDESET I DVIJE MILIJARDE LJUDI?

Kao prvo, odgovaramo da možete biti sigurni da oni sada ne pate u paklu, jer ne samo da Sveto pismo uči kako se potpuna i konačna nagrada ne daje Crkvi sve dok Krist ne dođe, „kada će on nagraditi svakog čovjeka“, već će i nepravednici tada primiti svoju kaznu. Kako god bilo njihovo trenutačno stanje, to ne može biti njihova konačna nagrada, jer Petar kaže: „Zna Bog kako sačuvati nepravednike za dan suda da budu kažnjeni“, i on će to učiniti. No pomisao da su mnoga naša subraća ikada izgubljena, a da nisu imala znanje koje je neophodno za spasenje, doista se čini strašnom svima koji u sebi imaju iskru ljubavi ili sažaljenja. Zatim, tu je i niz biblijskih tekstova koje je naizgled teško uskladiti sa svime time. Pogledajmo u svjetlu Njegovih postupaka kako ćemo razumjeti izjavu „Bog je ljubav“, ili „Bog je tako ljubio svijet da je dao svog jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u njega vjeruje.“

Ah, Gospodine, jadnom, krhkom čovječanstvu čini se da bi, kad bi toliko volio svijet, omogućio ne samo da se vjernici spase, nego i da

svi čuju.

Opet čitamo: „Ovo je pravo svjetlo koje prosvjetljuje svakog čovjeka koji dolazi na svijet.“ Gospodine, čini se da svi naši razlozi govore da to nije tako. Ne vidimo kako je Isus prosvjetlio više od nekoliko milijardi ljudi na zemlji. Onaj tamo Hotentot ne daje dokaze da je bio tako prosvjetljen, kao ni stanovnici Sodome, a ni bezbrojni drugi.

Još jednom čitamo: „Isus Krist je, milošću Božjom, okusio smrt za *svakoga čovjeka*.“ Pitamo se, kako, Gospodine? Ako je okusio smrt za sto četrdeset tri milijarde, a iz drugih razloga to postane učinkovito samo za jednu milijardu, nije li njegova smrt onda razmjerno gledano neuspjeh?

Nadalje: „Evo, donosim vam radosnu vijest o velikoj radosti, koja će biti za sve ljude.“ No zasigurno je to bila radosna vijest samo za malo stado, a ne za sve ljude.

Drugi tekst kaže: „Jedan je Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi — čovjek Krist Isus, koji je sebe dao kao otkupninu za sve.“ Otkupnina! Zašto onda svi ne bi imali neku korist od Kristove smrti?

Oh, kako se mračnim, kako nedosljednim čine te izjave kada se sjetimo da je Evanđeoska Crkva „malo stado“. Oh, kako bismo željeli da Bogu bude po volji otvoriti naše oči kako bismo mogli razumjeti Sveto pismo, jer smo sigurni da bi, kada bismo samo shvatili, sve to moralo izgledati jasno; sve to moralo bi u najslađem skladu objaviti: „Bog je ljubav.“ Oh, da barem imamo ključ! Želite li ga? — Jeste li sigurni da ga želite? To je posljednji tekst koji smo citirali: „Koji je sebe dao kao otkupninu za sve, za svjedočanstvo u svoje vrijeme.“ U *svoje vrijeme*! Ah, sada vidimo! Bog ima pravo vrijeme za sve. Mogao je o tome posvjedočiti onim stotinu četrdeset i dvije milijarde ljudi za vrijeme njihova života. Tada bi to bilo njihovo pravo vrijeme; budući da to nije bilo tako, njihovo pravo vrijeme mora biti u budućnosti. Znamo da je sada naše pravo vrijeme, jer se nama svjedoči sada. Krist je bio otkupnina za vas prije nego što ste se rodili, ali vama nije bilo pravo vrijeme da to čujete do mnogo godina kasnije. Tako je i s Hotentotom; on to još nije čuo, a možda i neće u ovom životu; ali u Božje pravo vrijeme hoće.

Ali ne završava li smrt vrijeme suda? — pi-

ta netko. Odgovaramo, ne postoji nijedan biblijski tekst koji to kaže, a svi gore navedeni i mnogi drugi biblijski tekstovi bili bi besmisleni ili još gori,

AKO SMRT PREDSTAVLJA KRAJ ZA SVE

one neuke mase svijeta. Jedini biblijski tekst koji se ikada citira da bi se dokazalo ovo općeprihvaćeno gledište jest: „Kako stablo padne, tako i leži.“ Ako to uopće ima ikakve veze s budućnošću čovjeka, ukazuje na to da on, u kakvom god stanju znanja ili neznanja ulazi u smrt, ostaje isti sve dok ponovno ne bude podignut u život.

Ali može li znanje ikada doprijeti do tih milijardi u njihovim grobovima dok su mrtvi? Ne; Bog se pobrinuo za uskrsnuće svih njih. Jer „kao što u Adamu *svi* umiru, tako će i u Kristu *svi* biti oživljeni.“ Kao što je smrt došla po prvom Adamu, tako i život dolazi po drugom Adamu. Sve ono što je čovječanstvo izgubilo u prvome, bit će obnovljeno u drugome. Stoga se doba koje slijedi nakon Kristova drugog dolaska naziva „vremenima obnove“ — Djela apostolska 3:21.

Život je jedna od izgubljenih stvari i bit će jedna od stvari koje će se obnoviti. Kada se vrati u život s prednošću iskustva i spoznaje zla, što Adam nije imao, on može nastaviti *vječno živjeti* uz prvotni uvjet poslušnosti. Tražit će se savršena poslušnost, a pod pravednom vladavinom Kneza Mira bit će darovana savršena sposobnost. Ovdje je spasenje koje je zajamčeno svijetu. To nam omogućuje da iskoristimo još jedan tekst, koji malo tko koristi osim univerzalista, a iako nismo univerzalisti, zadržavamo pravo korištenja cijelog Svetog pisma. On glasi: „Uzdamo se u živoga Boga, koji je Spasitelj *svih* ljudi, a posebno onih koji vjeruju.“ Ovdje imamo dvije klase spašenih — *sve* (svijet) i vjernike. Svi su spašeni od Adamove smrti, a *vjernici* sadašnjeg evanđeoskog doba primaju posebno spasenje.

Kada prva spomenuta klasa (svijet) bude spašena od slabosti, poniženja i smrti kojima su sada svi podložni — kada se na temelju Kristove otkupnine tijekom Tisućugodišnjeg doba obnove u ljudsko savršenstvo, prosvjetljeni istinom i dovedeni do spoznaje o Božjoj ljubavi; ako *tada* ne budu živjeli u skladu sa zakonom Božjeg kraljevstva — Ljubavlju — bit

će „istrijebljeni iz naroda.“ — Djela apostolska 3:23. To je *druga* smrt.

Sada vidimo da „svjedočanstvo u *svoje vrijeme*“ objašnjava sve te teške tekstove. U svoje vrijeme to će biti „radosna vijest o velikoj radosti za sve ljude.“ U svoje vrijeme će to „Pravo Svjetlo prosvijetliti *svakoga čovjeka* koji dolazi na svijet“, i ni na koji se drugi način ovi biblijski tekstovi ne mogu koristiti bez izvrtanja. Uzimamo ih da znače upravo ono što govore. Pavao provodi tu liniju argumentacije s naglaskom u Rimljanima 5:18, 19. On zaključuje da, kao što su svi ljudi bili osuđeni na smrt i pretrpjeli je zbog Adamovog prijestupa, tako i Kristova pravednost *sve* iznova opravdava na život. Svi su izgubili život u prvom Adamu, ne vlastitom voljom ili izborom; svi primaju život iz ruku drugog Adama, jednako tako bez vlastite volje ili izbora. Kada se tako vrate u život i kada im se posvjedoči o Božjoj ljubavi, njihova kušnja,

NJIHOVA PRVA PRILIKA,

počinje. Mi ne propovijedamo drugu priliku ni za koga. Budući da su svi vjernici sada „pozvani u jednoj nadi svoga poziva“, — naime: da budu Kristova Nevjesta, i budući da će se to društvo upotpuniti na kraju ovog doba, to nikome u sljedećem dobu ne bi mogla biti druga prilika, jer će postojati samo *jedna Nevjesta* Kristova.

Petar nam govori da se „o obnovi govori ustima svih svetih proroka“. Svi oni to uče. Ezekiel nam govori o dolini suhih kostiju: „To je sav dom Izraelov“; a Bog im kaže: „Izvest ću vas iz vaših grobova i dovesti vas u vašu vlastitu zemlju.“ S time se slažu i Pavlove riječi, Rim. 11:25, 26. „Sljepoća je djelomično zadesila Izrael dok ne uđe punina pogana (izabrano društvo 'uzeto iz naroda', evanđeoska crkva), i tako će se spasiti sav Izrael“, odnosno bit će vraćen iz svog odbačenog stanja. Jer „Bog nije odbacio svoj narod koji je unaprijed poznao.“ Bili su odsječeni od Njegove milosti dok se birala Kristova nevjesta, ali će se vratiti u milost kada to djelo bude dovršeno. — Stihovi 28 do 33. Proroci su prepuni izjava o tome kako će ih Bog „ponovno posaditi, i više neće biti iščupani.“ To se ne odnosi na obnove iz prijašnjih sužanjstava u Babilonu, Siriji itd., jer Gospodin kaže: „U one dane neće se više go-

voriti: 'Očevi jedoše kiselo grožđe, a djeci trnu zubi', nego će svatko umrijeti za svoj vlastiti grijeh.“ — Jer. 31:29, 30. Danas to nije slučaj. Vi ne umirete za svoj grijeh, već za Adamov — „Kao što u Adamu *svi* umiru.“ On je pojeo kiselo grožđe, a naši su ga preci nastavili jesti, prenoseći na nas daljnje bolesti i bijedu. Dan u kojem će „svatko umrijeti za svoj grijeh“ je taj Tisućljetni dan ili Dan obnove. No, kada budu obnovljeni u iste uvjete kao Adam, zar neće biti jednako podložni grijehu i padu kao što je bio on? Ne; bit će podložni, ali ne u tolikoj mjeri; oni će u svom sadašnjem životu naučiti lekciju kojoj Bog namjerava podučiti sve — naime, „krajnju grešnost grijeha“. Tada će biti spremni cijeliti dobro i izbjegavati zlo, a tada proslavljena Evanđeoska crkva bit će „kraljevi (vladari) i svećenici (učitelji)“ tog novog doba, jer „Nije anđelima podložio svijet (*doba*) koji će doći, o kojem govorimo“ itd. Ova obnova u savršeno čovječstvo neće biti trenutačan čin ostvaren njihovim uskrsnućem, već postupan rad nakon uskrsnuća, koji će za svoje ispunjenje zahtijevati cijelo Tisućljetno doba — „Vrijeme obnove“. Tijekom tog vremena bit će nagrađeni za danu „čašu hladne vode“ (Mat. 10:42) ili će biti *kažnjeni* s mnogo ili malo udaraca (Luka 12:47), ovisno o tome jesu li iskoristili ili zanemarili mjeru svjetla u kojoj su uživali tijekom Evanđeoskog doba.

Bit će tu nečega što će se moći dobiti, i čemu će stoga čovječanstvo trebati težiti tijekom sljedećeg doba: Podignuti na određenu mjeru života, bit će im osigurana sredstva za postizanje ljudskog savršenstva, no oni to stanje nikada neće dostići ako ne ulože trud da ga steknu i ne iskoriste pružena sredstva. Kada postanu savršeni, imat će vječni život, u istom smislu u kojem ga je imao Adam, i u kojem ga sada imaju anđeli, *tj.* uz uvjet poslušnosti Božjem zakonu.

No, jesmo li sigurni da Bog namjenjuje ove blagoslove ikome osim „narodu koji je unaprijed poznao“ — Židovima? Da. On poimence spominje i druge narode te govori o njihovoj obnovi. Dopustite mi da vam navedem upečatljiv primjer.

SODOMLJANI.

Zasigurno, ako nađemo da je njihova obnova prorečena, bit ćete zadovoljni. Ali zašto oni

ne bi imali priliku dostići savršenstvo? Istina, nisu bili pravedni, ali niste bili ni vi kada vam je Bog dao vašu priliku. Same Isusove riječi će nam reći da oni u Njegovim očima nisu toliko krivi kao Židovi, koji su imali više znanja: „Jao tebi, Kafarnaume, jer da su se u Sodomi dogodila silna djela koja su se dogodila u tebi, ostala bi do današnjeg dana.“ Tako nas Isus uči da oni nisu imali svoju punu priliku. „Sjetite se,“ kaže Isus o Sodomljanima, da je „Bog sručio vatru i sve ih uništio.“ Stoga, ako se u Svetom pismu govori o njihovoj obnovi, to podrazumijeva njihovo uskrsnuće.

Pogledajmo proročanstvo u Ezek. 16:48, pa sve do kraja. Pažljivo ga pročitajte. Bog ovdje govori o Izraelu i uspoređuje ga s njegovom susjedom Samarijom, kao i sa Sodomljanima, za koje kaže: „Uklonio sam ih kad sam to smatrao dobrim.“ Zašto je Bog smatrao dobrim ukloniti te ljude a da im nije dao priliku kroz spoznaju „jedinog imena“? Zato što to nije bilo njihovo pravo vrijeme. Oni će doći do spoznaje istine kada budu obnovljeni. On će ih najprije spasiti iz okova smrti, a zatim im dati spoznaju, kao što je pisano: „Bog želi da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine.“ — 1. Tim. 2:4. Tek kada budu dovedeni do te spoznaje, a ne prije toga, oni su na sudu za vječni život. Samo s tom mišlju, i nijednom drugom, možemo razumjeti postupke Boga ljubavi prema onim Amalečanima i drugim narodima, za koje ne samo da je dopustio, već je i zapovjedio Izraelu da ih pobije. „Pobij Amaleka u potpunosti — ne ostavi ni muškarca, ni ženu, ni dijete.“ „Ne poštedi ni malene.“ Koliko me je samo puta boljelo srce, a i vas također, dok smo pokušavali pomiriti ovu prividnu okrutnost s Božje strane s učeljima nove dispensacije: „Bog je ljubav“, „Ljubite svoje neprijatelje“, itd. Sada možemo vidjeti da je cijelo Židovsko doba bilo slika višeg, Evanđeoskog doba; Izraelove pobjede i osvajanja samo su slike kršćanskih bitaka s grijehom itd. Ovi Amalečani, Sodomljani i drugi poslužili su kao ilustracija ili su bili „primjeri“ „nama za opomenu.“ Ti su ljudi jednako tako mogli umrijeti na taj način kao i od bolesti i pošasti, a njima samima to je malo značilo, jer su samo učili poznavati zlo, kako bi, kada budu na suđenju „u pravo vrijeme“, mogli naučiti dobro, biti sposobni razlikovati i odabrati

dobro, te imati život.

No čitajmo proročanstvo dalje. Nakon što je uspoređio Izrael sa Sodomom i Samarijom, i proglasio ga gorim, 53. stih kaže: „Kada ponovno vratim roblje Sodome i Samarije, tada ću vratiti i tvoje roblje usred njih.“ [U smrti su svi zarobljenici, a Krist je došao da „oslobodi zarobljenike i otvori vrata tamnice“ groba.] U 55. stihu to se naziva „povratkom u

NJIHOVO PRIJAŠNJE STANJE

— obnovom. No netko tko ne može zamisliti kako bi Bog doista mogao biti tako dobar ili pravedan, sugerira: Bog zacijelo ironično govori Židovima, govoreći da bi radije vratio Sodomljane nego njih, ali zapravo nema namjeru vratiti ni jedne ni druge. Da vidimo. Pročitajte stihove 61 i 62. Ipak, „Sjetit ću se svoga Saveza s tobom; i uspostaviti ću ga s tobom.“ „Da,“ kaže Pavao, „to je Božji savez s njima — oni su ljubljani radi otaca. Jer Božji darovi i pozivi su neopozivi.“ — Rim. 11:27, 29. Šezdeset i treći stih zaključuje argument, pokazujući da se obećana OBNOVA ne temelji na zaslugama Židova, Samaritanaca ili Sodomljana — „Da se sjetiš, da se posramiš i da više nikada ne otvoriš usta svoja zbog svoje sramote, kada ti oprostim sve što si učinio, GOVORI GOSPODIN BOG.“ Kada Bog na ovaj način potpiše svoje ime ispod neke izjave, ja u nju moram vjerovati — „Govori Gospodin Bog.“ I nije čudo ako budu posramljeni kada u vjekovima koji dolaze On pokaže neizmjereno bogatstvo svoje milosti. Da, mnoga će Božja djeca biti posramljena i zapanjena kada vide kako je „Bog tako ljubio SVIJET“. Bit će spremni uskliknuti s bratom Pavlom: „O, dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznaje Božje! Kako su neistraživi Njegovi sudovi i nedokučivi Njegovi putovi!“

No neki će se zapitati: Kako to da se ovo nije spoznalo davno prije? Mi odgovaramo: Bog daje svjetlo i spoznaju svom narodu tek kada za to dođe vrijeme. Svijet je bio ostavljen u gotovo potpunom neznanju o Božjem planu sve do Evanđeoskog doba, kada je došao Krist, iznoseći život i besmrtnost na vidjelo kroz Evanđelje. Do tog su vremena Židovi pretpostavljali da su sva Božja obećanja namijenjena isključivo njima, ali u pravo vrijeme Bog je iskazao milost i poganima. Kršćani su općenito pretpostavljali da su svi Božji blagoslovi namije-

njeni isključivo Crkvi, no počinjemo uviđati da je Bog bolji od svih naših strahova; i premda je Crkvi dao „iznimno velika i dragocjena obećanja“, neka od njih dao je i svijetu.

„Staza je pravednika kao blistavo svjetlo, koje sja sve jače, do potpunog dana,“ a činjenica da ono sada sja tako jarko, te da možemo vidjeti više ljepote i sklada Božje riječi, snažan je dokaz koji upućuje na to da se nalazimo u zoru tog slavnog Tisućljetnog dana, kada ćemo „spoznati kao što smo i sami spoznati.“

No obećali smo uskladiti one crkvene doktrine za koje se općenito smatra da su u sukobu — naime, KALVINIZAM, ili Izabranje, te ARMINIJANIZAM, ili Slobodnu milost. Možda već vidite kako se one same po sebi usklađuju jednostavnim prepoznavanjem redoslijeda doba i primjenom svakog teksta na mjesto i vrijeme kojemu pripada. Dopustite mi, stoga, da vam ukažem na

NEDOSLJEDNOST KAKO KALVINIZMA TAKO I ARMINIJANIZMA

kada su međusobno odvojeni. Čineći to, ne želimo se okomiti na one koji drže do ovih doktrina. Samo ćemo vam skrenuti pozornost na značajke za koje i njihovi najvatreniji zagovornici moraju priznati da su im slabe točke.

Prvo — Calvinizam kaže: Bog je sveznajuć; On je poznao kraj od samog početka; i s obzirom na to da će se sve Njegove namjere ostvariti, On nikada nije ni namjeravao spasiti nikoga osim nekolicine — istinsku Crkvu — malo stado. Njih je izabrao i predodredio da budu vječno spašeni; svi ostali bili su jednako tako predodređeni i izabrani da odu u pakao, jer su „Bogu poznata sva Njegova djela od postanka svijeta.“ — Djela 15:18.

Ovo ima svoje dobre strane. Pravilno prikazuje Božje Sveznanje. To bi bio naš ideal VELIKOG Boga, kada ne bi nedostajale tri bitne osobine veličine, naime, MILOSRĐE, LJUBAV i PRAVDA, jer ni jedna od tih osobina ne nalazi mjesto u donošenju na svijet sto četrdeset i dvije milijarde stvorenja prokleta i prije nego što su rođeni, dok im se istodobno ruga izjavama ljubavi. Ne, ne. „Bog je ljubav“; „Bog je pravedan“; „Bog je milosrdan“.

Drugo — Arminijanizam kaže: „Da, Bog je ljubav“, i donoseći čovječanstvo na svijet nije

im namjeravao učiniti nikakvo zlo — samo dobro. Ali Sotona je uspio iskušati Adama. Tako je „grieh ušao u svijet, a grijehom smrt“, i od tada Bog čini sve što može kako bi izbavio čovjeka od njegovog neprijatelja, pa čak je dao i svog Sina; i premda je sada, šest tisuća godina kasnije, Evanđelje doprlo samo do vrlo malog dijela tih stvorenja, mi se ipak nadamo i vjerujemo da će u sljedećih šest tisuća godina, kroz energiju i velikodušnost Crkve, Bog u tolikoj mjeri popraviti zlo koje je unio Sotona, da će svi barem znati za Njegovu ljubav, te da će spoznaja o Bogu biti jednako rasprostranjena kao i spoznaja o zlu.

Pohvalna značajka ovog stajališta je to što prihvaća izjavu da je „Bog ljubav.“ No, premda je pun ljubavi i dobronamjernih nakana za svoja stvorenja, nedostaje Mu sposobnost i predznanje potrebno za ostvarenje tih nakana ljubavi.

Dok je Bog bio zauzet uređivanjem i planiranjem za dobrobit svoje novostvorene djece, Sotona se ušuljao i jednim potezom poremetio sve Božje planove, te je u jednom trenutku unio grijeh i zlo među ljude u tolikoj mjeri da, čak i iscrpljujući svu svoju moć, Bog mora potrošiti dvanaest tisuća godina samo kako bi vratio pravednost na takvu razinu da ostatak rase koji još živi ima priliku izabrati Dobro jednako spremno kao i Zlo; a sto četrdeset i dvije milijarde ljudi u proteklih šest tisuća godina, i još toliko u sljedećih, izgubljeni su za svu vječnost, unatoč Božjoj ljubavi prema njima, jer se Sotona umiješao u Njegove planove što Bog nije previdio. Tako Sotona, unatoč Bogu, odvodi tisuće u pakao naspram jednoga kojeg Bog dovodi u slavu. Ovo stajalište zasigurno uzvisuje ljudsku predodžbu o Sotoni, a snižava njihovo poštovanje prema onome koji je „Rekao i postade; zapovjedio, i stade čvrsto.“

No kako je samo osvježavajuće za nas odvratiti se od ovih fragmenata istine, kada ih promatramo odvojeno, te

VIDJETI KAKO SU SKLADNI

i lijepi kada su sjedinjeni. Kako tijekom sadašnjeg i prošlih doba Bog izabire ili okuplja, propovijedanjem svoje riječi, Evanđeosku crkvu. Kako je mudro dopustio da zlo uđe u svijet kako bi mogao razviti svoju Crkvu, koja bi

tako, „postavši savršena kroz patnju“, mogla biti pripremljena za svoje slavno djelo u budućnosti; i kako mase čovječanstva, iako sada nisu na suđenju, ipak stječu znanje i iskustvo kroz doticaj s grijehom, za što je On predvidio da će im biti na boljitak; i, štoviše, kako je iskoristio priliku, u vezi sa svojim planom, da nam pokaže svoju veliku ljubav, uredivši to tako da je Kristova smrt bila neophodna za naš oporavak od grijeha, a zatim Ga je slobodno dao „da bude pomirnica za naše grijeha, i ne samo za naše, nego i za grijeha cijeloga svijeta“, i tada u sljedećoj dispencijaciji —

„NOVA NEBESA I NOVA ZEMLJA“

(Otkr. 21:1-9-10 i 22:17) — kada „Duh i Njevjesta govore dođi, i tko god želi može doći i besplatno uzeti vode života,“ pokazat će On svoju „Slobodnu milost“ u najpotpunijoj mjeri.

Ovo razdoblje njegove prisutnosti i vladavine općenito je među kršćanima poznato kao Tisućljeće (Milenij), što znači tisuću, a odnosi se na buduće vrijeme „kada će zemlja biti puna spoznaje Gospodnje kao što vode prekrivaju more“ (Iza. 11:9), i nitko neće morati reći svome blišnjemu: „Upoznaj Gospodina!“ jer „Svi će ga poznavati“, itd. Vrijeme kada više neće biti prokletstva (Otk. 22:3), „kada će pustinja procvjetati kao ruža“ (Iza. 35:1), i „potoci će provreti u pustinjama“ (Iza. 35:6), kada će „šator Božji biti s ljudima i on će prebivati s njima“ (Otk. 21:3), kada će Sotona biti sputan, a pravednost će vladati. „Tada narod neće dizati mač na narod“, „niti će se više učiti ratu“; nego će „prekovati svoje mačeve u raonike, i svoja koplja u srpove“ (Mih. 4:3). Veličanstvene li nade za svijet!

„Požurite, vjekovi slave,
Požuri, radosno vrijeme kada se Krist
pojavi!“

Nije li ovo učenje Božje riječi? Ljudi nikada ne bi osmislili takav veličanstven plan spase-nja. Uistinu je Bog rekao: „Moji putovi nisu vaši putovi, niti su moje misli vaše misli.“ Odsad, kada mu se obraćamo s „Oče naš“, neka nas to podsjeti da su njegova ljubav i suosjećanje daleko veći od milosrđa naših zemaljskih roditelja; i dok sve više proučavamo njegove riječi, i nastojimo „rasti u milosti, te u spoznaji i ljubavi Božjoj“, sjetimo se uvijek da—

„Slijepa nevjera sigurno će pogriješi-
ti,
I uzalud preispitivati njegovu riječ.
Bog je sam svoj tumač,
I on će je učiniti jasnom.“

Vidjevši koliko toga iz velikog Božjeg plana čeka Kristov dolazak da bi se ostvarilo, i budući da smo, vjerujemo, otkrili *zašto* Krist dolazi, možemo li ne ljubiti njegovo pojavljivanje?

NEOPROSTIVI GRIJEH.

„TKO GOD kaže riječ protiv Sina Čovječjega, oprostit će mu se; ali tko god kaže protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni u onom koji dolazi.“ — Mat. 12:32. [Riječ koja je ovdje prevedena kao *svijet*, kao i na mnogim drugim mjestima, trebala bi biti prevedena kao *doba* (*vijek*), i tako je prevedena u svim novim prijevodima.]

Ovaj tekst prije svega uči da postoji takvo što kao što je opraštanje grijeha kako u sadašnjem Evanđeoskom dobu tako i u nadolazećem — Tisućgodišnjem — dobu. Temelj svakog opraštanja grijeha leži u činjenici da je „Krist umro za naše grijeha“.

Drugo, uči nas da su mogući neki grijesi koje Bog neće računati kao dio Adamovog grijeha koji je prešao na sve ljude i koji će biti oprašten *svim* ljudima. Ako su ljudi gledali Isusa i u neznanju smatrali da je prevarant te ga hulili, to bi bilo oprostivo i ispričivo kao posljedica *pale* prirode. Čak i da hule na Božje ime i kažu da ne vjeruju u takvo biće, itd., i to bi se moglo oprostiti iz istih razloga. No, kada se Božje *moć* (Duh Sveti) *očitovala* čineći im dobro kao što se očitovala kroz Isusa, sigurno nije bilo isprike čak ni za najiskvarenije ljude da ta dobra djela pripisuju zloj sili — Sotoni. A to je upravo ono što im Isus govori, da se takvo ponašanje ne može svrstati u dio opće ljudske izopačenosti, i stoga ne može biti oprašteno.

Svjetlost je sjala tako jasno da, iako su im oči bile gotovo zaslijepljene grijehom, nisu mogli a da ne prepoznaju dio te svjetlosti dok

je Isus očitovao neke od „sila svijeta (*doba*) koji dolazi“. Kao što im je rekao drugom prilikom, njihovi „udarci“ (kazna) u sljedećem dobu bit će razmjerni tome koliko su bili sposobni razumjeti i postupati *pravedno*, a nisu tako činili. Oni čiji su moralni vid i sluh potpuno uništeni Adamovim grijehom i njegovim posljedicama (ako takvih uopće ima — Gospodin zna) neće primiti *nikakve udarce* u budućnosti, bit će im u potpunosti oprosteno. Onima koji vide malo i mogli su biti barem malo poslušni, a nisu to učinili, oprost će se ono što nisu vidjeli i nisu mogli učiniti, ali će biti *kažnjeni* s nekoliko udaraca za ono malo što su vidjeli i mogli učiniti, ali nisu. Oni koji su vidjeli više i čija je sposobnost djelovanja bila *manje* narušena palom prirodom, a koji ne postupaju u skladu sa svojim sposobnostima, primit će mnogo udaraca.

Sada primijetite da svi koji primaju „udarce“ dobivaju ih za *neoprostene* grijehe, jer da su ti grijesi bili *oprosteni*, ne bi za njih bili kažnjeni. Na našim zemaljskim sudovima, ako je čovjek prekršio zakon na dva načina, a kazna za prvi zločin bila je zatvor od pet godina, a za drugi šest mjeseci; kada bi se moglo dokazati da za prvi zločin zapravo nije bio kriv, već su ga na to prisilile okolnosti nad kojima nije imao kontrolu, dok je drugi zločin bio razmjerno pod njegovom kontrolom, odluka suda bila bi „kriv“ po obje točke optužnice: ali bio bi *pomilovan* po prvoj optužbi, a ne po drugoj; rezultat bi bio da bi odslužio kaznu od šest mjeseci.

Ovdje su dva zemaljska zločina, jedan oprostiv, a drugi neoprostiv. Tako je i s Božjim zakonom; svi su grešnici i osuđeni — krivi — zbog Adamovog grijeha, ali potpuna otkupnina za taj grijeh je plaćena. Stoga, iako smo osuđeni pred nebeskim sudom, objavljeno je da su sve naše nesavršenosti koje proizlaze iz tog uzroka besplatno i u potpunosti oprostene. Ali ni manje ni više od toga nije oprostivo. Svi grijesi protiv svjetlosti i sposobnosti su neoprostivi, ne mogu se oprostiti ni u kojem trenutku i stoga *moraju biti kažnjeni*. Svijet će imati mnogo takvih grijeha koji će se kažnjavati u dobu koje dolazi, a u nekim slučajevima primaju mnogo kazne i u sadašnjem životu i dobu. Jednom riječju, svaka kazna ukazuje na neoprosteni grijeh, jer da je oprosteno, ne bi

bio i kažnjen.

Pavao nam govori o ekstremnim slučajevima ove vrste neoprostivog grijeha. Ljudi iz svijeta koji imaju *malo* svjetlosti, kao što smo vidjeli, mogu ga počinuti, ali kada čovjek postane kršćanin i kada mu se otvore oči razumijevanja — kada je iz stanja tame i neznanja doveden u svjetlost spoznaje Gospodina, tada „*namjerno grijешiti*“ doista je strašno. Uzeta su u obzir i potpuno se toleriraju sva naša ograničenja i nesavršenosti koje proizlaze iz naše pale prirode, a koje nas sputavaju i ometaju u vršenju onoga što bismo željeli činiti — Očeve volje: ali ne više od toga. Ako prestanemo željeti vršiti Božju volju, odvajamo se od našeg Gospodina i počinjemo hoditi prema vlastitoj volji kao *tjelesna*, a ne više duhovna bića. To je prikazano poslovicom: „Pas se vraća svojoj bljuvotini, i oprana svinja valjanju u blatu.“ — 2. Pet. 2:22.

U Heb. 6:4-6, Pavao nas uvjerava da svaki kršćanin koji je dosegao potpun i zreo razvoju u duhovnom životu, koji je „bio prosvijetljen“, „okusio nebeski dar“, „postao dionikom Duha Svetoga“, „okusio *dobru* riječ Božju“ — ako takav otpadne, nemoguće ga je ponovno obnoviti na pokajanje. Zašto? Zato što je ovo neoprostiv grijeh. Ali ne mogu li oni biti *kažnjeni* za taj grijeh i tako ga se s vremenom osloboditi? Ne, uz gornji apostolov opis, razumijemo da su ovi uživali sve blagoslove koji im pripadaju na temelju Kristove otkupnine: *tj.*, Bog ih je smatrao opravdanim od svakog grijeha, kao *nova* stvorenja bili su dovedeni u stanje prosvijetljenosti i spoznaje Gospodinove volje, a onda su svjesno i *namjerno* postupali suprotno tome. Ne mislimo na Božje dijete koje posrne ili ga na neko vrijeme nadvlada stara priroda, nego kao što je izraženo u Heb. 10:26 — „*ako namjerno* grijesimo nakon što smo primili *spoznaju* istine, više ne preostaje (nikakva) žrtva za grijehe, nego neko strašno iščekivanje suda i gnjevne vatre koja će proždrijeti (uništiti) protivnike.“

Jednom riječju, shvaćamo da Pavao uči kako je klasa koja je ovdje opisana primila sve blagodati koje im pripadaju kroz Kristovu otkupninu, te da ih njihovo namjerno grijешenje protiv spoznaje, itd., stavlja u isti položaj u kojem je bio Adam kada je sagriješio; kazna za svaki takav namjerni grijeh je *smrt*. U Ada-

movom slučaju to je bila *prva* smrt. U slučaju ovih, to je *druga* smrt. Bili su smatrani *mrtvima* kao kršćani, a zatim ih je Bog smatrao *živima* kao nova stvorenja, a sada umiru zbog vlastitog namjernog grijeha — druga smrt. Za takav grijeh nema ni oprosta ni isprike; oni moraju primiti punu kaznu i umrijeti. Oni su *olako* cijenili otkupninu *nakon* što su za nju saznali, i tako su „pogazili Sina Božjega i krv Saveza kojom su bili posvećeni (odvojeni kao nova stvorenja) smatrali nesvetom (običnom — uobičajenom) stvari, te nanijeli uvredu (nepoštovanje) Duhu (naklonosti) milosti.”

Ovi nemaju nade; ne bi se mogli oporaviti od *druge* smrti ni na koji drugi način osim na onaj na koji su Adam i njegova djeca bili otkupljeni od *prve* smrti — *tj.*, da netko umre za njihov grijeh kao što je Isus umro za Adamov grijeh. Hoće li Isus ponovno umrijeti za njih? Ne, „Krist jednom uskrsnut od mrtvih više ne umire; smrt više njime ne gospodari.” Ne bi ni bilo svrhe ponovno ih vraćati u život; imajući potpuno otkupljenje i spoznavši i *Dobro i Zlo*, ako ljube zlo više nego dobro i *namjerno* ga čine, neka budu lišeni života. Svi će reći da je ljubav s Očeve strane lišiti ih života, koji bi, ako se nastavi, bio samo na štetu i zlo kako njima samima tako i drugima.

Lako se može uvidjeti da ovaj grijeh do ove posljednje spomenute mjere — kažnjiv drugom smrću — nije mogao biti počinjen prije Evanđeoskog doba, budući da Duh Sveti nije došao kao učitelj koji će uvoditi crkvu u istinu sve do Duhova. — Ivan 16:13. U prošlim je vremenima bio aktivan kroz svete ljude starog doba, jer su „govorili i pisali kako ih je pokretao Duh Sveti”, ali ih je pokretao da *pišu*, ali ne i da razumiju. Sišao je na proroke kao na *sluge* da prenose poruke; na nas silazi kao *pečat* posinjenja i kako bi nas kao *sinove* osposobio da *razumijemo* volju našeg Oca. — Rim. 8:14. Slijedom toga, u prijašnjim vjekovima nitko nije „okusio dobru riječ Božju”, niti „postao dionikom Duha Svetoga”, itd., pa stoga nitko tko je živio u prošlim vjekovima nije mogao grijehom zauvijek izgubiti svaku nadu u budući život.

Milijuni ljudi iz prošlih vjekova nikada nisu bili oslobođeni *prve* (Adamove) smrti ni u kojem smislu, i moraju biti tako oslobođeni prije nego što će im biti moguće počinuti „*Grijeh na*

smrt”. — Heb. 6:4,6. Da Izraelci, stanovnici Sodome, Egipćani i drugi nisu u potpunosti živjeli u skladu sa spoznajom koju su posjedovali u to ne sumnjamo, stoga će oni nesumnjivo primiti „udarce” u nadolazećem dobu za grijeh koji nisu oprošteni Isusovom otkupninom.

Drago nam je što možemo reći kako vjerujemo da je vrlo malo njih ikada počinilo ovaj „*Grijeh na smrt*”; sigurni smo da ih je *vrlo malo* ikada posjedovalo spoznaju, itd., koju navodi apostol; a to je navedeni uvjet.

„Postoji širina u Božjem milosrđu,
Kao što je široko more;
Postoji blagost u njegovoj pravdi
Koja je veća od slobode.”

DIO III.

KAKO ĆE KRIST DOĆI?

SVIMA onima koji „ljube njegovo pojavljivanje” i koji su sa zanimanjem pročitali prethodno poglavlje, način na koji će naš Gospodin doći postaje predmet velikog zanimanja i sada poziva na vašu pažnju.

Pri svom prvom dolasku došao je u tijelo od krvi i mesa pripremljenom „za pretrpljenje smrti”: pri svom drugom dolasku on dolazi u slavi (Marko 13:26) u svom slavnom tijelu (Fil. 3:21), duhovnom tijelu. — 1. Kor. 15:44-49.

No, što je to duhovno tijelo? Kakve su njegove moći i kojim se zakonima ravna? Ovdje nailazimo na prigovore — nemamo pravo zadirati u skrivene Božje stvari — i „Oko nije vidjelo, uho nije čulo, niti je u srce čovječje ušlo ono što je Bog pripremio za one koji ga ljube.” Slažemo se s objema ovim tvrdnjama, ali vjerujemo da proučavanjem Božje Riječi ne možemo saznati ono što on nije objavio; stoga će naše istraživanje biti ograničeno na Riječ. Gore navedeni citat iz Svetog pisma (1. Kor. 2:9) odnosi se na prirodnog ili tjelesnog čovjeka, a čitajući ga u povezanosti s tri stiha koja slijede, prigovor nestaje; jer, kaže apostol, „Bog nam ih je objavio po svom Duhu”, koji je dan nama vjernicima — crkvi — „da bismo znali ono što nam je Bog besplatno darovao.” A u zadnjem dijelu 13. stiha on nam daje pravilo po kojem to možemo znati, naime: „Uspoređujući duhovno s duhovnim.” Mi smo vrlo skloni mijenjati to pravilo i uspoređivati duhovne stvari s prirodnima, te tako dobivamo tamu umjesto svjetla. Poslužimo se sada apostolovim pravilom.

Postoji duhovno tijelo kao i prirodno tijelo; nebesko, kao i zemaljsko tijelo; slava zemaljskog, kao i slava nebeskog. Slava zemaljskog, kao što smo vidjeli, izgubljena je grijehom prvog Adama, a ljudskoj rasi će je obnoviti Isus i njegova nevjesta tijekom Tisućgodišnje vladavine. Slava nebeskoga još je uvijek neviđe-

na, osim onako kako je objavljena duhovnim, „*novim stvorenjima*” — očima vjere, po Duhu, kroz Riječ. Oni su različiti i odvojeni. — 1. Kor. 15:38-48. Znamo što je prirodno, zemaljsko tijelo, jer ga sada imamo; to su meso, krv i kosti; jer, „što je rođeno od tijela, tijelo je”, a budući da postoje dvije vrste tijela, znamo da duhovno tijelo nije sastavljeno od mesa, krvi i kostiju, ma kakvo ono bilo; to je nebesko, duhovno tijelo, — „Što je rođeno od duha, duh je.” Ali od kojeg bi materijala moglo biti duhovno tijelo, to ne znamo, jer „još se ne očitova što ćemo biti; ali... bit ćemo njemu slični” — Isusu.

DRUGO ROĐENJE.

Isus je uskrsnuo iz mrtvih u duhovnom tijelu; to je bilo njegovo drugo rođenje. Prvo je rođen od tijela u tjelesnom tijelu — jer, „budući da djeca imaju zajedničku krv i meso, i on je na sličan način uzeo udjela u tome.” — Heb. 2:14. Bio je „Ubijen u tijelu, ali oživljen po Duhu.” Uskrsnuo je u duhovnom tijelu. On je bio „*prvorođenac od mrtvih*”, „*prvorođenac među mnogom braćom*.” Crkvu čine ta braća i ona će imati drugo rođenje iste vrste kao i njegovo, *tj.* u duhovna tijela putem uskrsnuća, kada ćemo se probuditi u njegovom obličju — postavši „Slični Kristovom slavnom tijelu.” No, tom drugom rođenju mora prethoditi začće duhom — pri obraćenju — baš kao što rođenju tijela prethodi tjelesno začće. Začeti po tijelu — rođeni po tijelu — na sliku prvog Adama, zemaljskog; začeti po duhu — u uskrsnuću rođeni od duha, na sliku nebeskog. „Kao što smo nosili sliku zemaljskoga, nosit ćemo i sliku nebeskoga.” Stoga možemo, ispitujući činjenice zapisane o Kristu nakon njegovog uskrsnuća, i o anđelima, koji su također duhovna tijela, dobiti opće informacije u vezi s duhovnim tijelima, te na taj način „uspoređivati duhovne stvari s duhovnima.”

Prvo, anđeli mogu biti, i često jesu, prisutni, a opet nevidljivi. „Anđeo Gospodnji utaboruje se oko onih koji ga se boje i izbavlja ih;“ i „Zar nisu svi oni služnički duhovi, poslani na službu onima koji imaju baštiniti spasenje?“ — Heb. 1:14. Jeste li začeti od duha, baštinik spasenja? Onda su vam nesumnjivo služili. Jesu li vam služili vidljivo ili nevidljivo? Nesumnjivo ovo drugo. Elizej je bio okružen vojskom Asiraca; njegov se sluga uplašio; Elizej se pomolio Gospodinu i mladiću su se otvorile oči, te je „vidio goru oko Elizeja punu ognjenih kola i ognjenih konjanika“ (ili nalik vatri). Nadalje, dok je Bileamu anđeo bio nevidljiv, magarica ga je, pošto su joj se otvorile oči, vidjela.

Drugo, anđeli se mogu, i jesu, pojavljivati kao *ljudi*. Gospodin i dva anđela tako su se pojavili Abrahamu, koji im je pripremio večeru od koje su jeli. Isprva je Abraham mislio da su to „tri čovjeka“, a tek kada su htjeli otići, otkrio je da je jedan od njih Gospodin, a druga dvojica su anđeli, koji su poslije otišli u Sodomu i izbavili Lota. — Post. 18:1. Anđeo se Gideonu pojavio kao *čovjek*, ali je poslije obznanio tko je. Anđeo se pojavio Samsonovoj majci i ocu; mislili su da je čovjek sve dok nije uzašao na nebo u plamenu žrtvenika. — Suci 13:20.

Treće, duhovna tijela su slavna u svom uobičajenom stanju te se često nazivaju slavnima i sjajnim. Lice anđela koji je odvalio kamen sa grobnice „bilo je kao munja.“ Daniel je vidio slavno duhovno tijelo čije su oči bile kao ognjene svjetiljke, lice mu kao munja, ruke i noge bojom nalik ulaštenoj mjedi, a glas kao glas mnoštva; pred njim je Daniel pao kao mrtav. — Daniel 10:6. Ivan je na otoku Patmosu vidio Kristovo slavno tijelo (Otk. 1:14) i opisuje njegov izgled gotovo istim riječima — Glas mu je bio kao šum mnogih voda, oči kao ognjene svjetiljke, noge kao ugrađena mjed kad gori u peći (tako sjajne da se jedva može u njih gledati). Ivan pada do njegovih nogu kao mrtav; ali mu je on rekao: ne boj se; „Ja sam onaj koji je bio mrtav; evo, živim u vijeke vjekova.“ Savao iz Tarza vidio je Kristovo slavno tijelo. Sjalo je jače od sunčeve svjetlosti u podne. Savao je izgubio vid i pao na zemlju.

Dosad smo otkrili da su duhovna tijela uistinu slavna; ipak, osim ako nam se ne otvore oči da ih vidimo, ili ako se ne pojave u tijelu kao *ljudi*, ona su nevidljiva. Ovaj se zaključak

dodatno potvrđuje kada ispitamo sitnije pojedinosti povezane s ovim očitovanjima. Gospodina je vidio samo Savao, „dok njegovi suputnici... nisu vidjeli nikoga.“ — Djela 9:7. Ljudi koji su bili s Danielom nisu vidjeli slavno biće koje on opisuje, nego „velik strah pade na njih, te su pobjegli i sakrili se.“ Ponovno, ovo isto slavno biće izjavljuje: (Daniel 10:13) „Knez perzijskog kraljevstva opirao mi se dvadeset i jedan dan.“ Daniel, čovjek kojeg je Gospodin jako ljubio, pada kao mrtav pred ovim kojemu se perzijski knez opire dvadeset i jedan dan. Kako to? Zasigurno se knezu nije pojavio u slavi. Ne; ili je bio nevidljivo prisutan s njim, ili

SE POJAVIO KAO ČOVJEK.

Isus je od svog uskrsnuća duhovno tijelo. „Uskrsnuo je u duhovnom tijelu“, stoga bi iste moći koje nalazimo ilustrirane na primjerima anđela — duhovnih tijela, trebale vrijediti i za njega, a upravo je tako i bilo. Da se Isus otkrio svojim učenicima nakon uskrsnuća kao što se anđeo otkrio Danielu, slava duhovnog tijela bez sumnje bi bila prevelika da je oni, kao zemaljska bića, podnesu. Vjerojatno bi bili toliko uplašeni da ne bi mogli primati upute. [Mi razumijemo da se proslavljenje o kojem se govori, a koje je dovršeno nakon što je uzašao zdesna Veličanstvu u visinama (Ivan 7:39), odnosi na postavljanje u veličanstvo moći. Kada Pismo govori o slavnom duhovnom tijelu, misli se na slavu i veličinu *osobe*, a ne na slavu moći ili službe.] Tijekom četrdeset dana njegove prisutnosti prije uzašašća, svojim se učenicima ukazao nekih sedam ili osam puta; gdje je bio ostatak vremena? Prisutan, ali nevidljiv. Također primijetite da se u svakom slučaju kaže da se *ukazao*, ili se *pokazao*, što je jezik koji se o njemu nikada nije koristio prije njegove promjene iz prirodnog u duhovno tijelo; sada, kao što to čine anđeli, on se *pojavi*, itd.

Sjetite se da je svrha Isusova ukazanja učenicima bila uvjeriti ih da „onaj koji je *bio mrtav*, *živi* u vijeke vjekova“, kako bi mogli ići naprijed kao „*svjedoci*“. Budući da je bio duhovno tijelo, bilo je to jednostavno pitanje svrsishodnosti, na koji im se način najbolje mogao pojaviti — *tj.*, na koji bi način svrha njegova pojavljivanja

bila najbolje ostvarena. Mogao se pojaviti kao „plamen ognjeni“, kao što se anđeo Gospodnji pojavio Mojsiju „u gorućem grmu“. Tako se Isus *mogao* ukazati učenicima i razgovarati s njima, ili se mogao ukazati u slavi kao što je to anđeo učinio Danielu, ili kao što je on sam to poslije učinio Ivanu i Savlu iz Tarza. Da se tako pojavio, nesumnjivo bi i oni osjetili „veliki strah i drhtanje“, te bi pali na zemlju pred njim i „postali kao mrtvi“; ili je mogao učiniti kao što su činili anđeli, i kao što je on sam učinio s Abrahamom (Post. 18) kada se *pojavo kao čovjek*. Ovo potonje smatrao je najboljim načinom, te se doista *pojavo kao čovjek*. Ali primijetite, nakon njegova uskrsnuća nisu ga vidjeli *kao* prije njegove smrti. Prvo se Mariji ukazao kao vrtlar, a ona je „vidjela Isusa gdje stoji, i nije znala da je to Isus.“ „Nakon toga ukazao se u DRUGOM OBLIČJU dvojici od njih dok su išli u selo“ (Marko 16:12). Nisu znali da je to Isus dok im se nije otkrio u lomljenju kruha; tada je *nestao* ispred njihovih očiju. Primijetite, bilo je to u „*drugom obličju*“, pa stoga ne u onom istom u kojem se ukazao Mariji.

Ponovno, neki su, izgubivši svaku nadu da će više biti ribari ljudi, opet otišli svojim mrežama. Mučili su se cijelu noć i nisu ulovili ništa. Ujutro je Isus na obali bio dovoljno blizu da ga mogu čuti, ali oni „nisu znali da je to Isus.“ Bilo je to u *drugom obličju*. On čini čudo, u trenu im dajući čamac pun riba. Ivan, ljubljeni učenik, sjeća se hranjenja tri i pet tisuća, neobičnih dana u kojima su živjeli i toga da im se Isus već bio ukazao. Čini se da je odmah prepoznao tko im je dao toliki ulov ribe i rekao je: „Gospodin je.“ Nije ga prepoznao naravnim okom, već okom vjere, a kada su izašli na obalu „Nitko ga se od učenika nije usudio upitati: ‘Tko si ti?’, znajući (osjećajući sigurnost zbog čuda, jer nisu vidjeli ubode čavala) da je to Gospodin“ (Ivan 21:1). Tako se Isus ukazivao svojim učenicima u različito vrijeme kako bi ih učinio svjedocima svoga uskrsnuća. Bio je prisutan, ali neviđen, tijekom većine tih četrdeset dana, ukazavši se, ukupno, možda ne više od sedam puta. — Ivan 20:26 i 21:14.

Pretpostavljamo da se upravo zato da bi ih zaštitio od pomisli da je u tjelesnom tijelu, on ukazivao u raznim *obličjima* i na čudesne načine, ulazeći među njih dok su vrata bila zatvorena i nestajući im s očiju. Ne samo da je po-

kazao da je doživio promjenu od smrti, nego je time ilustrirao vlastito učenje Nikodemu, da svatko rođen od Duha („Što je rođeno od Duha, duh je“) može dolaziti i odlaziti poput vjetra. „Ne znaš odakle dolazi i kamo ide; tako je *sa svakim* koji je rođen od Duha“ (Ivan 3:8). Tako je Isus odlazio i dolazio. „Ali neki su posumnjali“ — neki su htjeli staviti ruke u njegov bok i staviti prste u mjesto od čavala; i Isus se *tako* ukazao. Je li to bilo isto tijelo koje je bilo raspeto, ili neko njemu slično, ne znamo, niti je to važno; u svakom slučaju, to nije bilo njegovo tijelo, jer je bio „oživljen Duhom“ — duhovno tijelo — „*sije se tijelo naravno, uskrnuje tijelo duhovno*“, i nijedan od različitih *oblika* ili *tijela* u kojima se ukazao nije bilo *njegovo* tijelo. Oni su bili tek *tjelesni velovi* koji su skrivali ili prekrivali slavno duhovno tijelo, baš kao što su anđeli često koristili ljudski oblik kako bi se zastrli prilikom ukazivanja smrtnicima.

Jedna od stvari koja, čini se, zbunjuje jest to što je Isus jeo i pio s učenicima te rekao: „Opijajte me i vidite, jer duh nema mesa ni kostiju, kao što vidite da ja imam.“

Isus potvrđuje upravo ono što smo mi ustvrdili, da to tijelo koje su vidjeli i opipali, i koje je s njima jelo, nije bilo njegovo duhovno tijelo, jer kaže: „*Duh nema* mesa ni kostiju.“ Vratite se u vrijeme kada su se Gospodin i dva anđela ukazala Abrahamu (Post. 18). Isus tada još nije napustio „*Božje obličje*“ i uzeo *obličje sluge*. On je i tada bio duhovno tijelo koje nije imalo meso i kosti, ali je upotrijebio ljudski oblik kao veo. Jeo je, pio i razgovarao, te je slobodno mogao reći Abrahamu: Opijaj me; ovo tijelo koje vidiš je „meso i kosti“. Ne, učenici nisu vidjeli Kristovo slavno duhovno tijelo, već su vidjeli tjelesne „*oblike*“ u kojima se on ukazao.

Sveti Pavao nas jasno uči (1. Kor. 15:44,45) da je Krist uskrsnuo iz mrtvih kao životvorni Duh [*pneuma*, ista riječ koju je koristio i naš Gospodin]. No, odakle mu ta različita tijela u kojima se pojavljivao i kamo su ona otišla nakon što je njihova svrha bila ispunjena? Ona nisu istrunula; kao što ni tijela kojima su se služili anđeli nisu istrunula. Naš jedini odgovor glasi: „Ne znaš odakle dolazi niti kamo ide.“ Ali svi mi vjerujemo i u druge stvari koje ne možemo u potpunosti shvatiti. Ne možemo razumjeti *kako* zrno pšenice raste, a opet

znamo da raste; ne znamo *kako* je Isus pretvorio vodu u vino, izliječio bolesne ili podizao mrtve u život. Pa ipak vjerujemo da je on to učinio. Možete li nam reći odakle mu odjeća koju je nosio nakon uskrsnuća? „Razdijeliše među se haljine njegove i za odjeću njegovu baciše kocku” — stara je odjeća nestala, a platneni povoji su ležali u grobnici. Je li duhovnim bićima, sa svim njihovim moćima, teže stvoriti tjelesni prekrivač nego onaj od tkanine? Ne; ista sila može učiniti oboje, što je i učinila.

Tako smo otkrili da su Isusovo duhovno tijelo i ona anđeoska slavna, a opet nevidljiva za smrtnike: oni imaju moć objaviti tu slavu, pojaviti se kao ljudi ili u bilo kojem obliku koji sami odaberu. U uskrsnuću će pobjednici — Nevjesta — biti „nalik Kristovu slavnom tijelu”. „Bit ćemo njemu slični, jer (ne prije) ćemo ga vidjeti onakva kakav on jest” (ne onakvog kakav je *bio*, jer „ako smo i poznavali Krista *po tijelu*, sad ga više tako ne poznajemo” [po tijelu] (2. Kor. 5:16). Krist je bio upravo takvo duhovno biće u vrijeme svog uzašašća; i s onime što smo naučili o moćima tog duhovnog tijela, sada smo, nadamo se, spremni upitati:

KAKO ĆE PONOVRNO DOĆI?

Ukratko, vjerujemo da Sveto pismo naučava kako se naš Gospodin nikada više neće pojaviti kao čovjek; da će pri svom drugom dolasku biti nevidljiv čovječanstvu; da ga nikada nitko neće vidjeti osim Crkve: „Bez *svetosti* nitko neće vidjeti Gospodina”; da ga Crkva neće vidjeti sve dok se iz prirodnih ne preobrazi u duhovna tijela; i da ćemo ga tada „vidjeti onakva kakav *jest*” [a ne kakav je bio], jer „bit ćemo *njemu slični*” [a ne on nama, kao pri prvom dolasku]. No, dok ga nitko neće vidjeti svojim prirodnim očima, svi će *prepoznati* njegovu prisutnost i njegovu moć (nakon što im se „otvore oči *razumijevanja*”). Zato i čitamo: „Svako će ga oko vidjeti (*optomai* — prepoznati).”

Razumijemo da će postojati različiti redoslijedi i vremena u kojima će ga različite klase čovječanstva prepoznati. Biblija uči da će prva klasa koja će prepoznati njegovu prisutnost biti oni kršćani koji žive u najintimnijem

zajedništvu s njim, i koji su najviše odvojeni od svijeta. Oni će ga, okom vjere i kroz riječ istine, prepoznati kao prisutnog. Ovi, nazvani „malo stado”, „pobjednici”, Nevjesta itd., bit će prvi obaviješteni o njegovoj prisutnosti. Imamo „pouzdanu proročku riječ, i dobro činite što pazite na nju, kao na svjetiljku koja svijetli na mračnom mjestu, dok ne osvane dan (Gospodnji).” „Ako, dakle, ne budeš bdio, ... nećeš znati u koji ću čas doći na tebe.” Ovo „malo stado” bit će preobraženo — učinjeno nalik Kristovom slavnom tijelu.

Zatim započinje vrijeme nevolje za svjetovno orijentiranu Crkvu i za svijet, u kojem Gospodin obznanjuje svoju prisutnost i moć, uzrokujući rušenje svih sustava zablude, kako u Crkvi, tako i u svijetu.

Iako će se sve to iskorjenjivanje i rušenje vlada itd. izvršiti na način koji će se smatrati potpuno prirodnim, bit će toliko temeljito da će na kraju svi shvatiti da „Gospodin kraljuje”, jer će se „objaviti (obznaniti) u plamenom ognju” (Sudovi). I u svoje vrijeme, „svi koji su u grobovima” također će biti vraćeni u život (tijekom Milenijskog doba) te će prepoznati Krista; jer „Njemu će se prignuti svako koljeno”. Tako će ga „svako oko vidjeti; i oni koji su ga proboli”.

Sada ispitajmo ovu temu detaljnije.

Drugi dolazak, kao i prvi, obuhvaća određeno vremensko razdoblje i nije tek trenutačni događaj. Prvi je trajao gotovo trideset i četiri godine, a događaji povezani s njim — njegovo rođenje, krštenje, tuga, smrt, uskrsnuće itd., kako su ih spomenuli proroci — svi su se odvili tijekom prvog dolaska. Drugi dolazak, kao što ćemo vidjeti, traje mnogo duže. On uključuje Milenijsku vladavinu, a proročanstvo pokriva sva istaknuta obilježja te vladavine. On dolazi kako bi vladao — mora vladati dok ne podloži sve neprijatelje; a posljednji je smrt. — 1. Korinćanima 15:25,26.

U primjeni proročanstva na događaje prvog dolaska prepoznajemo redoslijed. Krist mora biti „dijete koje je rođeno i sin koji je dan” „prije čovjeka boli, vičnog patnjama”. Morao je umrijeti prije nego što je mogao uskrsnuti od mrtvih itd. Tako i proučavajući proročanstvo koje se odnosi na drugi dolazak, moramo prepoznati redoslijed; taj redoslijed donekle moramo prosuditi prema karakteru samog do-

gađaja. Kao što je žena slava muževa, tako je Nevjesta slava Kristova, jer trebamo biti „zajedničari slave koja će se objaviti“ (1. Petrova 5:1,10), a budući da će se „slava objaviti u nama“ (Rimljanima 8:18), znamo da Krist ne bi mogao doći u slavi svog kraljevstva [crkve] dok je najprije ne skupi iz svijeta. U skladu s ovom mišlju čitamo: Kada se on pojavi, tada ćete se „i vi pojaviti s njim u slavi.“ — Kološanima 3:4.

Proroci su pretkazali Kristove patnje [glave i tijela] i slavu koja bi trebala uslijediti. — 1. Petrova 1:11. Ako su patnje bile za cijelo tijelo, takva je i slava. Trpimo s njim da bismo bili i „zajedno proslavljeni“. — Rimljanima 8:17. „Henok je prorokovao govoreći: Gle, dolazi Gospodin s desetcima tisuća svojih svetih,“ [grč. *hagios*, nikad prevedeno kao anđeo] (Juda 14). Ponovno (Zaharija 14:5), čitamo: „Doći će Gospodin, moj Bog, i svi sveti s tobom.“ Tako učimo da, kada se on pojavi u slavi, mi smo s njim, a naravno, moramo biti uzeti njemu u susret prije nego što bismo se mogli pojaviti s njim. Razumijemo da će ovo pojavljivanje svetih u slavi, kao što je već rečeno za Gospodina, biti manifestacija ne u osobi, već u moći.

Imamo dokaze koje možemo ponuditi, a koji dokazuju da on dolazi nepoznat svijetu; ali najprije ćemo pokušati odgovoriti na dva pretpostavljena prigovora, i to: „Ovaj isti Isus doći će na isti način kao što ste ga vidjeli da odlazi u nebo“ (Djela apostolska 1:11), te „Sam će Gospodin sići s neba uz poklik, uz glas arkanđelov i trubu Božju; i mrtvi u Kristu će uskrsnuti.“ — 1. Solunjanima 4:16. Pretpostavlja se da ovi tekstovi uče kako će Krist doći na način vidljiv prirodnom oku, dok će zrak parati zvuk arkanđelove trube, pri čemu će, usred nadgrobničkih spomenika koji se ruše i otvaranja grobova, mrtvi biti uskrsnuti. Na površini to svakako izgleda tako, ali pogledajmo ponovno: Bi li to bio dolazak *na isti način* kao što su ga vidjeli da odlazi? On nije otišao uz zvuk trube i vanjsku demonstraciju. Ne kaže se vidjet ćete ga kako dolazi, niti da će ga *itko* vidjeti, već — on će doći. Kada stigne, to će biti potajno. Dolazi organizirati Crkvu kao svoje kraljevstvo, da bi ga uspostavio. Dolazi da se u onaj dan proslavi u svojim svetima. — 2. Solunjanima 1:10. Svijet ga nije vidio nakon njegovog uskrsnuća; nisu ga vidjeli ni kako uzla-

zi, kao što je rekao: „Još malo i svijet me više neće vidjeti.“

I „on će tako doći na isti način“ — nepoznat svijetu. Niti će ga vidjeti (prepoznati) u njegovom drugom dolasku sve dok njegova Crkva ne bude sakupljena, jer kada se on pojavi „i mi ćemo se pojaviti s njim“. Što, dakle, znači truba? Da vidimo. Mi ćemo biti nagrađeni „o uskrsnuću“. Budući da nećemo biti nagrađeni dvaput, niti uskrsnuti dvaput, zaključujemo da su „Božja truba“ (1. Solunjanima 4:16) i „Posljednja truba“ (1. Korinćanima 15:52) jedno te isto, samo različito izraženo.

Spominje se da se isti događaji odvijaju pri svakoj od njih — *tj.* uskrsnuće i nagrada svetima. Iz istog razloga vjerujemo da su „Božja truba“ i „Posljednja truba“ zapravo „Sedma truba“ iz Otkrivenja 11:15. „Sedma truba“ je „Posljednja truba“, a naziva se „Božja truba“, vjerojatno zato što uvodi posebne Božje sudove povezane s uspostavljanjem njegovog kraljevstva.

Te su trube očito iste — ali o čemu se radi? Sedmi je anđeo zatrubio. Zvuk u zraku? Ne, ništa više nego kod šest onih koje su joj prethodile. Za svaku se kaže da trubi, a Sir Isaac Newton, Clarke i svi istaknuti komentatori slažu se da je pet ili šest ovih truba u prošlosti. Ispunile su se u događajima na zemlji, a svaka obuhvaća određeno vremensko razdoblje. Sve se one svakako moraju oglasiti prije uskrsnuća, jer ono potpada pod sedmu. Kad bi

SEDMA TRUBA

proizvela zvuk u zraku, bila bi u neskladu s ostalih šest iz niza. Da ona obuhvaća „veliki dan njegova gnjeva“ — vrijeme sudova nad svjetskim kraljevstvima — izlivanje „sedam čaša“ njegova gnjeva — „vrijeme nevolje kakve nije bilo otkako je naroda“ — čini se očitim, jer nam se u istoj rečenici govori o Božjem gnjevu koji dolazi na narode. — Otkrivenje 11:15,18.

Vidimo, dakle, da zvuk truba i dolazak *na isti način* nisu u sukobu, već naprotiv, daju težinu činjenici da on dolazi „neočekivano“, „kao lopov“, te svijetu krade „svoje blago — svoje dragulje“. Sjetite se također da je to Krist, duhovno tijelo, koje se ne bi moglo vidjeti bez

čuda; koji je bio prisutan, ali neviđen, tijekom trideset i tri dana nakon svog uskrsnuća.

No, neće li svijet vidjeti svete kada budu sakupljeni ili dok se sakupljaju? Ne; oni se preobražavaju (u tren oka) iz prirodnih u duhovna tijela, slično Kristovom slavnom tijelu, i u trenutku svoje preobrazbe bit će *nevidljivi* poput njega i anđela. A oni koji ustaju iz svojih grobova? Ne; posijani su (pokopani) kao prirodna tijela, a uskršavaju kao duhovna tijela — nevidljiva. Neće li svijet vidjeti kako se grobovi otvaraju i nadgrobni spomenici ruše? Duhovno tijelo (zapamtite, uspoređujemo duhovne stvari s duhovnima, a ne prirodnima) izlazeći iz groba neće napraviti veću rupu u zemlji nego što je Kristovo duhovno tijelo napravilo u vratima kada je došao i stao u njihovu sredinu, „dok su vrata bila zatvorena”. — Ivan 20:19,26. Ali ne zaboravite da samo Crkva biva podignuta u duhovnim tijelima — svi ostali u prirodnim tjelesnim tijelima, poput Lazara, itd.

PRISUTNOST KRISTOVA PRIJE UZNESENJA CRKVE.

Kristova osobna prisutnost i troipolgodišnja služba pri prvom dolasku, kao i tri i pol godine koje su uslijedile nakon njegove službe, nazivaju se „Žetvom”. Bila je to žetva židovskog doba ili doba Zakona. Krist je bio prisutan kao glavni žetelac — a njegovi učenici kao pod-žeteoci. Njihov je rad bio odvajanje pšenice od pljeve i sakupljanje pšenice u više, Evanđeosko doba (dispenzaciju). Ta je žetva bila svršetak tog doba. Isus je rekao svojim učenicima: „Podignite svoje oči i pogledajte polja, jer su već bijela za žetvu.” „Šaljem vas da žanjete ono oko čega se niste trudili; drugi su se ljudi (proroci) trudili, a vi ste ušli u njihov trud.” — Ivan 4:38. Taj rad nije bio općenit, niti je bio za svijet. On je svoj trud ograničio na Judeju, a rad za njih nije prestao sve do pet dana prije njegove smrti, kada je ujahao na magarcu u grad, zaplakao nad njim, predao ih i rekao: „Vaša se kuća ostavlja pusta.” Nakon svog uskrsnuća on šalje učenike da „propovijedaju Evanđelje svakom stvorenju, počevši od Jeruzalema”. Niti im je bilo dopušteno propovijedati svijetu općenito sve dok sedam

godina žetvenog rada za židovski narod nije bilo u potpunosti dovršeno, kao što je Bog i obećao. — Daniel 9:27. „On (Isus, glavni žetelac) će sklopiti čvrst savez s mnogima za jedan tjedan” (sedam godina), u polovici tjedna ukinuvši svaku žrtvu — prinoseći sebe kao pravu žrtvu. Ali žetva ili žnjenje provedeno na kraju židovskog doba bilo je ograničeno na njih kao narod. Božja su proročanstva bila povjerena njima kao narodu; među njima se tražila pšenica, ali kao nacija uglavnom su se pokazali kao pljeva. Pšenica je pospremljena u žitnicu (dovedena u Evanđeosku crkvu), a pljeva spaljena (nacija uništena), i tako je njihova žetva završila.

Tijekom Evanđeoskog doba, crkva ne žanje, nego sije sjeme. Pavao sadi, Apolon zalijeva, Bog daje rast, itd. Ali, na kraju ovog doba bit će žetve, kao što je ilustrirano u prispodobi o kukolju i pšenici, i što se uči u njezinom objašnjenju. — Matej 13. Primijetite da su i pšenica i kukolj u kraljevstvu nebeskom — crkvi — te da se ova prispodoba, kao i ostalih šest iz serije, odnosi na „kraljevstvo nebesko” — crkvu — i to ne na svijet koji ne ispovijeda vjeru, već na dvije klase u samoj crkvi.

Sin Čovječji posadio je crkvu kao čisto, dobro sjeme. U danima apostola postojali su posebni „darovi Duha”, kao što je „razlučivanje duhova” itd., pomoću kojih su mogli spriječiti da kukolj uđe među pšenicu — odnosno da licemjeri uđu u crkvu (primjerice, 1. Korinćanima 5:3 — „Šimun Mag” — „Ananija i Safira”, itd.); ali kada su apostoli umrli, „dok su ljudi spavali”, neprijatelj je počeo sijati kukolj među pšenicu. Pavao kaže da je tajna bezakonja počela djelovati još u njegovo vrijeme; sada rastu jedni pored drugih u svim crkvama. Hoćemo li ih razdvojiti, Gospodine? Ne; mogli bismo pogriješiti, iščupati pšenicu a ostaviti kukolj. „Neka oboje raste zajedno do Žetve.” „Žetva je svršetak svijeta” [*aion* - doba]. „U vrijeme žetve reći ću žeteocima — a žeteoci su anđeli — skupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali; a pšenicu skupite u moju žitnicu.”

Primijetite, ova Žetva je svršetak ovog doba, ali, kao i ona kojom je završilo židovsko doba, ona predstavlja određeno vremensko razdoblje — „U vrijeme žetve”. Drugo, postoji redosljed — „Skupite najprije kukolj.” Doći

će, dakle, vrijeme, na kraju ovog doba, kada će žeteoci — anđeli — biti prisutni obavljajući neku vrstu posla razdvajanja u Crkvi, uz nevidljivu prisutnost i rad. Da je rad na vezanju, sakupljanju itd., bio vidljiv rad koji obavljaju vidljivi akteri, dvojica se ne bi našla na polju, u mlinu i krevetu kada dođe čas za prijevod (uznesenje) i jedan se uzme, a drugi ostavi. — Matej 24:41.

Nadalje, prije nego što živi budu sakupljeni, mrtvi u Kristu već su morali uskrsnuti, makar to bilo i samo trenutak ranije; „mrtvi u Kristu će uskrsnuti *prvi* — *zatim* mi koji smo živi” itd. — 1. Solunjanima 4:16. Ova žetva nije samo za žive, već i za „mrtve u Kristu”, „one koji spavaju u Isusu”. Anđeli skupljaju žive, ali naš Gospodin, koji je ovdje glavni žetelac (kao što je to bio i u židovskoj žetvi), sakuplja ili uskrsava mrtve. „Ja ću ga uskrisiti”; „Ja sam uskrsnuće i život”; a u skladu s tom mišlju u Otkrivenju 14:15 nalazimo da „Netko sličan Sinu Čovječjem, sjedeći na oblaku”, žanje zemlju. (Ovdje su prikazane dvije žetve, ili dva dijela jedne žetve; drugi dio predstavlja bacanje „zemaljskog trsa” u tjesak njegova gnjeva — vrijeme nevolje.) Posebna točka na koju vam se skreće pozornost jest, međutim, činjenica da će se ova žetva nastaviti bez vanjske demonstracije, s tim da su glavni žetelac i pod-žeteoci prisutni, ali nevidljivi.

Neki su možda pobrkali ove opaske o prisutnosti Krista u duhovnom tijelu s prisutnošću Kristova duha, ali one su sasvim različite. Ovo potonje nikada nije ni napustilo crkvu; stoga, u tom smislu, on nije ni mogao „ponovno doći”. Za svoju duhovnu prisutnost rekao je: „Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta” — doba. Mi se referiramo na *osobnu prisutnost* koja jest otišla i koja je trebala ponovno doći — kao duhovno tijelo.

Grčka riječ koja se općenito koristi kada se referira na drugi dolazak — *parousia*, često prevođena kao dolazak — bez iznimke označava *osobnu prisutnost*, u smislu onoga tko je došao, stigao, a nikada ne označava biti *na putu*, kako mi koristimo riječ dolazak. Ovu činjenicu prepoznaju mnogi koji iščekuju Gospodina; no, zabluda pod kojom se općenito nalazi crkva jest pretpostavka da *prisutnost* podrazumijeva vidljivost — manifestaciju — pojavljivanje. U grčkom se jeziku, međutim, koriste

druge riječi za izražavanje otkrivenja, pojavljivanja i manifestacije, naime: *phaneroo* — koje je prevedeno kao pojaviti će se u „Kada se on *pojavi*, itd.” te *apokalupsis* — prevedeno kao objaviti će se u 2. Solunjanima 1:7. „Kada se Gospodin Isus *objavi*”.

Ovi i drugi tekstovi uče nas da će se naš Gospodin otkriti ili manifestirati svijetu na takav način da će ga „Svako oko vidjeti — [*optomai* — prepoznati]” — „Objavit će se u plamenom ognju”, [sudovima]. No ono što sada tvrdimo jest da će prije nego što se na taj način objavi, on biti prisutan *neviđen*, (od svih osim od Nevjeste, koja će ga vidjeti — prepoznati — jer će oči njenog razumijevanja biti otvorene pomazanjem istine — vidi Efežanima 1:17-19), obavljajući posao i sakupljajući svoju Nevjestu, ili tijelo, k sebi.

Imamo i same Kristove riječi koje dokazuju da će on biti prisutan u svijetu, a da svijet neko vrijeme za to neće znati. U Mateju 24:37 čitamo: „Kao što je bilo u Noine dane, tako će biti i *parousia* (prisutnost) Sina Čovječjega.” Kristova se prisutnost ne uspoređuje s potopom, već s Noinim danima, danima koji su bili *prije* potopa, kako pokazuje 38. stih; jer kao što su tada jeli, pili, ženili se itd., te *nisu znali*, takva će biti i prisutnost Sina Čovječjega. Ovdje spomenuta sličnost sastoji se u neznanju — oni *neće znati* za Kristovu prisutnost. Oni su tada možda bili zli, i bez sumnje su to bili, i mogu biti jednako zli i u njegovoj prisutnosti; ali zloća nije točka usporedbe; kao što su tada jeli, pili, ženili se — što su sasvim ispravne stvari, a ne grijesi; tako će biti i u Kristovoj prisutnosti. Sada pogledajte Luku 17:26: „I kao što je bilo u Noine dane, tako će biti i u *dane* Sina Čovječjega.” Stih 27 nam govori kako je to bilo u Noine dane, oni su jeli, pili, ženili se, itd. „Tako će biti u *dane* Sina Čovječjega.” Zasiurno dani Sina Čovječjega nisu *prije* njegovih dana, jednako kao što dani Henryja Claya nisu mogli biti dani prije nego što se rodio. Ne, što više istražujemo, to smo uvjereniji da će svijet nastaviti funkcionirati kao i obično i *neće znati* sve dok „žetva ne prođe, ljeto ne završi”, a oni ne budu u korablji, ne budu s malim stadom „koje se smatra dostojnim izbjeći” vrijeme nevolje koje dolazi na svijet. — Luka 21:36. Neće biti *nikakve vanjske demonstracije*, dok se crkva ne sakupi, kad god se to dogodi — uskoro

ili u dalekoj budućnosti.

Smatramo da imamo dobre i čvrste razloge, a ne maštanja, snove ili vizije, već biblijske dokaze da se sada nalazimo „u danima Sina Čovječjega“: da je „dan Gospodnji“ došao i da je Isus, kao duhovno tijelo, *prisutan* i žanje Evanđeosko doba; no ipak, kao što je rekao, svijet ga više ne vidi; oni jedu, piju itd. i „ne znaju“. Ovaj dan Gospodnji u kojem će „pokazati tko je taj blaženi i jedini vladar, Gospodar Gospodara i Kralj Kraljeva“, već sviće, ali je većina crkve, kao i svijeta, zaspala; i za njih — taj dan „dolazi kao lopov u noći“. „Ali vi, braćo, *niste u tami*, da vas taj dan zatekne *kao lopov*.“ „Mi nismo od noći, zato ne spavajmo kao ostali.“ Ne misli se na svjetovno mudre, već na one ponizne, mudre iz nebeske pouke, kada piše: „mudri će razumjeti“. Ali „ako ne budeš bdio, *nećeš znati* u koji ću čas doći na tebe.“ „Pazite da vam srca ne otežaju... od životnih briga, te da taj dan ne dođe na VAS iznenada.“ — Luka 21:34.

Vidjeli smo da će u danima njegove prisutnosti biti kao u Noinim danima — svijet neće znati. — Matej 24:37; Luka 17:26. Rečeno nam je da je dan Gospodnji dan nevolje, dan *oblaka* i guste tame. — Sefanija 1:15; Joel 2:2. Također nam je rečeno da „kao munja koja sijeva“, (ne kao samo sijevanje, već kao *nevidljivi* električni fluid koji uzrokuje sijevanje) „tako će biti i Sin Čovječji u svoj dan.“ — Matej 24:27; Luka 17:24. Sada, ako će on biti kao munja, a njegov dan kao dan *oblaka*, kao što tvrde gornji tekstovi, nisu li oni u skladu? U prirodnoj oluji, kada vidimo bljeskove munja i čujemo udare gromova, to nam je dokaz da se događaju atmosfereke promjene i da će zagađeni i ustajali „zrak“ biti promijenjen, te se radujemo što će nakon oluje biti čist.

Sada pronalazimo sklad u prikazu našeg okupljanja. Kao što smo ustanovili da su „glas arkanđela“ i „Božja truba“ bili simboli završne epohe ovog doba i njezinih tegobnih događaja, tako sada pronalazimo da „oblaci“ simboliziraju skupljanje nevolja u toj epohi; da „munja“ simbolizira ili ilustrira Gospodinovu prisutnost „u njegov dan“, te da se „zrak“ koristiti kao simbol duhovnog *prijestolja* s kojeg će Sotona („knez vlasti zraka“) biti svrgnut, a na koje će doći naš Gospodin i njegovi sunasljednici.

Veliko vrijeme nevolje, kao oluja, nakupljalo se i nastavlja se nakupljati nad zemljom. Zrak, u kojem Sotona, „knez ovoga svijeta (doba)“, vlada, postaje sve zagađeniji dok oluja ne izbije. Knez tame sada djeluje u srcima sinova neposluha radi ostvarenja vlastite volje, to jest, ugnjetavanja i suprotstavljanja pravdi i istini, na muku čovječanstva. Oblaci se skupljaju, a ljudska srca počinju otkazivati od straha zbog nadolazeće oluje — „od straha pred onim što dolazi na zemlju“. Uskoro će izbiti u svoj svojoj silini. No, iako ispunjava sva srca strahom i stravom, u svojim će se konačnim rezultatima pokazati kao veliki blagoslov za zemlju (čovječanstvo), uklanjajući sadašnje „vlasti zraka“ („vlasti tame“ — „zlobu duhovnu na nebesima (vladajućim položajima)“) — i ustupajući mjesto zakonitom vladaru zemlje — Isusu i njegovoj Nevjesti, koji su također duhovna bića (vlasti zraka).

Tako će nakon oluje „ogranuti Sunce pravde sa zdravljem u svojim krilima“, a kraljevstvo tame će ustupiti mjesto kraljevstvu svjetlosti, i čovječanstvo će se radovati čistom zraku i sunčevoj svjetlosti bez oblaka tog savršenog dana.

Primijetite, također, da svi bljeskovi munja dolaze iz oblaka, te postaju sve jasniji kako se oluja pojačava. Kako različiti ulomci Svetog pisma tumače jedni druge: „Kao munja, takav će biti Sin Čovječji u svoj dan.“ „Gle, on dolazi s oblacima.“ „Dan je Gospodnji dan nevolje, *oblaka* i guste tame.“ „Od oblaka čini svoja kola.“

Zaključujemo, dakle, da ako on „dolazi s oblacima“ nevolje itd., i mi ćemo biti „uzneseni u oblacima“ [diaglott] iste vrste, *nakon* što on tako dođe. Ako smo spremni, bit ćemo uzeti njemu u susret tijekom skupljanja nevolje, prije nego što oluja izbije.

David [pomazanik] bio je nesumnjivo tip crkve u njenom izbavljenju, kako je opisano u pjesmi (2. Samuelova 22), u kojoj kaže (stih 10): „Sagnuo je nebesa i sišao, i mrak je bio pod njegovim nogama... Vidješe ga na krilima vjetrova, i od tame načini šator oko sebe... i od gustih oblaka nebeskih... Pruži ruku s visine i uze me;... Izbavi me od jakog neprijatelja“ [smrti]. — Luka 21:36. Da, naš Gospodin kada dođe i od nevolje i tame načini svoj šator, uzima svoju Nevjestu — izbavlja je od

snažnog neprijatelja tjelesne naravi, smrti, u savršenstvo nove božanske prirode — nalik Kristovom slavnom tijelu. Gospodine, pomози nam da budemo spremni za promjenu kako bismo na taj način bili „uzneseni“.

„Zauvijek s Gospodinom,
Amen, neka tako bude;
Život od mrtvih u toj je riječi —
To je besmrtnost.“

SPIRITUALIZAM

GDJE GOD naiđemo na krivotvorinu, možemo biti sigurni da postoji i original. Da ne postoje pravi zlatni dolari, ne bi moglo biti ni jeftinih imitacija ili krivotvorina. Također, lažni ili krivotvoreni predmet mora izgledati vrlo slično pravom, inače ne bi bio krivotvorina.

To je ono što tvrdimo u vezi s onim što se danas naziva „spiritualizmom“ — da je to krivotvorina istine, kako podučava Biblija.

Tko god je pažljivo proučavao Pismo nije mogao ne primijetiti da, iako je Bog kroz sva prošla doba osuđivao zlo i grijeh u njihovim raznim oblicima, i upozoravao svoju djecu, kako „Izrael po tijelu“ tako i duhovnu djecu (Crkvu evanđeoskog doba), na opasnost i loše posljedice zla, ipak je dopustio da zlo i dobro stoje jedno uz drugo pred ljudima kako bi sami odabrali. Ako pazimo na Njegovu Riječ, možemo razlučiti što je zlo i, poslušnošću toj Riječi, izbjegavati zlo i birati dobro.

Bog je glava i izvor dobrote i istine, a Pismo uči da je Sotona glava i izvor svakog zla i zablude — „otac laži“ (obmana). Obojica su duhovna bića. „Bog je duh“, a Sotona je, kako smo ranije pokazali, nekoć bio Božji anđeo — poglavar ili knez „onih anđela koji nisu sačuvali svoje prvotno (bezgrešno) stanje. Oni, iako protjerani iz Božje prisutnosti, još nisu uništeni; oni i dalje posjeduju svoju anđeosku prirodu, iako su kroz grijeh postali zli „anđeli“; stoga su oni i dalje duhovna bića (ne ljudska) i imaju iste moći koje su oduvijek imali, kao i dobri anđeli, osim što ih je Bog stavio pod određena ograničenja i sputanosti o kojima ćemo detaljnije raspravljati u nastavku.

Ako ih pratimo kroz Pismo, otkrit ćemo da su ova pala duhovna bića neprestano koristila svoje duhovne — natprirodne — moći kako

bi čovječanstvo odvela u neposlušnost Bogu i samouništenje.

Duhovna bića, kako smo već pokazali, posjeduju moći veće i više od ljudskih. Vidjeli smo, iz izjava koje se odnose na dobre anđele, da oni mogu biti prisutni među nama, a da mi nismo svjesni njihove prisutnosti. (Anđeo Gospodnji taboruje oko onih koji ga se boje.—Ps 34:7. Nisu li svi oni služnički duhovi poslani služiti onima koji imaju baštiniti spasenje?—Heb 1:14.)

Oni, kao što smo vidjeli, imaju moć pojaviti se kao plameni oganj (anđeo Gospodnji se tako ukazao Mojsiju u grmu — Izl 3:2), a mogu se i ukazali su se kao ljudi.

Neke druge moći anđela mogu se otkriti proučavanjem zapisa; na primjer, anđeli koji su izbacili Lota i njegovu obitelj iz Sodome imali su moć oslijepiti sodomske izgrednike.—Post 19:11. Jedan anđeo „učini čudo pred Manoahom“; drugi je izveo čudo pred Gideonom.—Suci 6:21 i 13-19. Anđeo Gospodnji izbavio je apostole iz zatvora, a zatvorska su vrata ostala netaknuta; opet, anđeo je izbavio Petra iz zatvora, a vrata su se sama otvorila.—Dj 5:19-23 i 12:8. U mnogim su prilikama ljudima obznanjivali stvari koje su se trebale dogoditi, itd.

E sad, zli anđeli — „đavao i njegovi anđeli“ — po prirodi imaju potpuno iste moći, ali su sputani. Onoliko zla koliko se može iskoristiti za dobro, i što teži razvoju iskustva, obrazovanju i discipliniranju „baštinika Božjih, sunasljednika Kristovih“ — to je dopušteno, a ostatak je sputan. Kao što Bog kroz svoj Duh i utjecaj djeluje u ljudima i kroz ljude koji se prepustaju Njegovoj kontroli, tako i Sotona djeluje u onima i kroz one koji se „predaju kao oruđe nepravde grijehu“. „Njegove ste sluge komu se pokoravate.“ Kao što je Isus nekima rekao: „Vama je otac đavao i hoće vam se vršiti djela oca vašega.“

Kao što je „Bog u prošlosti govorio ocima po prorocima“, koji su bili njegovi glasnogovornici, tako je Sotona govorio preko svojih zastupnika i posrednika. Njegov prvi zastupnik bila je zmija — ona je postala njegov posrednik u zavođenju Eve na neposlušnost.

Sotona je manifestirao svoje moći kroz babilonske vračeve i gatare, a posebno kroz one u Egiptu, gdje su se Božje moći manifestira-

le kroz Mojsija i Arona pred faraonom, dok su Sotonine moći, slične vrste, bile korištene za privremeno suprotstavljanje istini. Ovdje su se te dvije duhovne moći zapanjujuće očitovale; obje su činile čuda — stvari koje ljudi sami ne bi mogli učiniti, ali koje su činili ljudi opsjednuti zlim i dobrim moćima.—Izl 7:11-22 i 8:7-18. „Bilo je i lažnih proroka u narodu”, koji su očito govorili pod nadahnućem ili moći u sebi gotovo poput pravih Božjih proroka; to su bile krivotvorine. (Vidi 2. Pt 2:1; Jr 23:21.)

Svjesni smo da se svjetovnom umu čini praznovjernim vjerovati da se muškarci i žene mogu do te mjere predati Sotoni, i biti toliko kontrolirani od njega da postanu čarobnjaci i vještice; ali Pismo ih kao takve prepoznaje, i mi u to vjerujemo. Izraelu je bilo zapovjedbno da takve usmrti.—Izl 22:18; Lev 20:27, itd. Manaše, kralj Jude, zaveo je Judu itd.; on je „čarao, gatao, zazivao duhove i savjetovao se s vračarima”.—2. Ljet 33:6.

Uzmite konkordanciju i pogledajte koliko toga Bog govori protiv čarobnjaka, vještica i „onih koji zazivaju duhove” — đavoljih medija za komunikaciju s čovječanstvom. Tvrdnja tih medija koji „zazivaju duhove” bila je da komuniciraju s mrtvima i od njih primaju informacije. Tom tvrdnjom proturječili su jasnim izjavama Božje Riječi, koja nas uvjerava da mrtvi ne mogu pružiti nikakve informacije. (Vidi Job 14:10-21; Prop 9:10.)

Ali ovo je bio samo još jedan način na koji je Sotona nastojao održati laž nametnutu Evi u Edenu. [„On je lažac od početka”, rekao je Isus.] Bog je rekao da će, ako budu neposlušni, umrijeti. Sotona je proturječio toj izjavi — tvrdio je da čovjek prirodno posjeduje besmrtnost, da ne može umrijeti i da je Bog lažac. Od tada on nastoji održati izjavu: „Nećete sigurno umrijeti.” On vrlo dobro zna da bi ih ljudi, kada bi shvatili da su to „duhovi demona” koji im govore preko medija, izbjegavali; otuda i tvrdnja da su to mrtvi ljudi (ne mrtvi, nego živiji nego ikad) koji prenose te informacije.

Primjer ovakve vrste nalazi se u 1. Samuelovoj 28. Šaul, kralj Izraela, postao je zao, i Bog više nije htio s njim komunicirati preko proroka. Bio je u ratu s Filistejcima i trebala se odigrati velika bitka. Trebao je savjet i želio je znati kakav će biti ishod. Budući da mu Gospodin nije htio odgovoriti, potražio je jednu osobu iz

osuđene i zabranjene klase, medija, ženu koja zaziva duhove — vješticu iz Endora.

Svi su upoznati s pričom (1. Sam 28:3-20), kako se medij pretvara da ne poznaje svog posjetitelja, zna što Šaul želi, daje opis Samuela itd. Zatim slijedi izvještaj o nadolazećem porazu Šaulove vojske i smrti njega i njegovih sinova. Činjenicu da su se te stvari dogodile točno onako kako je medij prorekao, neki su smatrali dokazom da je Samuel doista pružio te informacije. Međutim, Sotona je te stvari mogao proreći jednako dobro kao i Samuel, da je bio živ. Ne zato što je Sotona prorok, niti zato što mu Bog otkriva buduće događaje, već zato što proučava Božju Riječ i vjeruje u nju. „I đavli vjeruju i dršću.” — Jak 2:19. Prorok je unaprijed navijestio Šaulov poraz i Davidov dolazak na prijestolje; i Šaul i Sotona su to znali, a Sotona je naučio da je svaka Božja riječ sigurna.

Osim toga, ne bismo smjeli zaboraviti apostolove riječi, da onaj koji ima moć smrti jest đavao.—Heb 2:14. Budući da je on izvršitelj smrtne kazne i mora imati Božje dopuštenje za izvršenje (Job 1:12), je li čudno što je znao da će sljedećeg dana imati moć nad životima Šaula, njegovih sinova i mnogih drugih? Ne, to je razuman zaključak. Svakako, ni na trenutak ne bismo smjeli pretpostaviti da bi Bog (ili Samuel, da je mogao) priznao ili koristio bilo kakvo sredstvo komunikacije koje je On zabranio pod prijetnjom smrtne kazne i osudio kao zlo. Pročitajte 1. Ljetopisa 10:13.

Idući dalje niz tok vremena, saznajemo da su isti zli duhovi nastavili djelovati na isti način. Gospodin, iako im to još uvijek dopušta, upozorava narod protiv takvih, govoreći: „Ako vam reknu: ‘Pitajte vrače (spiritističke medije) i gatare koji šapću i mrmljaju.’ (Ali) ne treba li narod pitati svoga Boga? Zar [zašto bi] živi [išli] mrtvima? K zakonu i svjedočanstvu [Bibliji]! Tko ne govori prema ovoj Riječi, zora mu ne sviće [nema svjetla u njima].” — Iz 8:19-20. Bog upozorava ljude da ne vjeruju nikome čija su učenja u suprotnosti s Riječi, bez obzira na moći kojima raspolažu.

Dolazeći do dana Isusa i apostola, nalazimo da je Sotona još uvijek djelovao na sličan način, kao i na razne druge načine. Među zapaženijim slučajevima [da ne spominjemo brojne slučajeve istjerivanja đavla itd., od strane Isusa i učenika] mogli bismo vas podsjetiti na

iskustvo Filipa i Petra sa Šimunom čarobnjakom. — Dj 8:7; 9-24. „Iz mnogih opsjednutih izlazili su nečisti duhovi vičući iza glasa;... a bio je neki čovjek imenom Šimun, koji je... vraćao i opčinjavao narod... kojemu su svi posvećivali pažnju... govoreći: Ovaj je čovjek velika Božja sila (medij).” Tako je Sotona koristio svoju moć da obmane narod.

Pavao i Barnaba imali su iskustvo s još jednim od ovih đavoljih medija, po imenu Elim, koji im se suprotstavio. Pavao mu se obratio riječima: „O puni svake lukavštine i svake pakosti, sine đavolski, neprijatelju svake pravednosti, zar nećeš prestati izopačavati ravne putove Gospodnje?” — Dj 13,10. I on je odmah oslijepio. Opet, Pavao i Sila susreli su ženskog medija u Filipima. „Neka ropkinja koja je imala duha pogađačkog... koja je svojim gospodari-ma donosila veliku dobit gatajući.” Ali Pavao se „okrenu i reče duhu [Sotoni]: Zapovijedam ti u ime Isusa Krista da izađeš iz nje. I izađe istoga časa.” — Dj 16:16,18.

I tako od tada, Sotona nastavlja svoju praksu s raznim promjenama metoda kako bi se prilagodio okolnostima; ponekad s karakterističnom đavolštinom, a drugi put u ruhu religije, „jer se i sam Sotona pretvara u anđela svjetla, stoga nije ništa neobično ako se i njegove sluge [mediji] pretvaraju da su sluge pravednosti.” — 2. Kor 11:14. U našem vremenu, kada je znanje tako veliko, a moralnost (nazvana kršćanstvom) tako popularna, Sotona mora, ako želi i dalje prkositi istini, preuzeti religiozni plašt; i to on i čini. Danas se spiritualizam svrstava među vjerske sekte. [Zaista, „sinagoga [crkva] Sotonina.”]

Spiritualizam, iako rafiniran i moderniziran, i dalje je onaj isti kakav je oduvijek bio, u prošlim vjekovima. Njegov cilj nije usađivanje istine, niti ljubavi prema Bogu Ocu i našem Gospodinu Isusu Kristu. Oni tvrde da je Isus bio vrstan medij i da je podučavao i prakticirao spiritualizam u svoje vrijeme onako kako ga je razumio. Oni izvana ne izjavljuju da se protiv Bibliji i njezinim učenjima, ali to uistinu čine, učeći i prakticirajući upravo ono što je u njoj osuđeno, te i dalje nastoje svojim čaranjem dokazati da ljudi nisu mrtvi, trudeći se tako održati Sotoninu prvu laž. — Post 3:4.

I danas oni posjeduju natprirodne moći, baš kao u danima Šaula, Pavla i Mojsija. Iako

ne dovodimo u pitanje da su neke od stvari za koje se tvrdi da su učinjene puke obmane, ipak znamo za mnoge stvari koje su oni učinili, a u kojima obmana nije bila moguća. Među onima koji vjeruju „na ovaj način”, poznajemo nekoliko onih koji su nekoć bili đavolji mediji i činili „one stvari kojih se sada srame”. Takvi su, došavši do spoznaje istine, zahvalni za svoj bijeg iz te „đavolske zamke”. Spiritualizam mrzi svjetlo, a njihova čuda čine se pod okriljem njihovog omiljenog principa — tame. Njihov rad na prozelitizmu također je mračan, prikri-ven — tajan. Isus nam daje riječ mudrosti na ovu temu. „Tko god čini zlo, mrzi svjetlost i ne dolazi k svjetlosti da se ne osude njegova djela.” — Iv 3:20.

Tako rade potajno, njihov je broj velik i obuhvaća mnoge utjecajne ljude na zemlji — suce, senatore itd. Za kraljicu onoga što je poznato kao najveće kršćansko kraljevstvo na zemlji, na čijim posjedima svjetlo dana, kako se kaže, nikada ne zalazi, nazvanu „kršćanskom kraljicom”, mnogi znaju da je „spiritualistkinja”. To izlazi pred ljude na način koji privlači pažnju, a oni koji ne shvaćaju da je to Sotonino djelo, gotovo će ga sigurno smatrati Božjom moći.

Velečasni Joseph Cook, pravedno slavljem zbog svoje vješte obrane Biblije i njezinog Autora od napada ateista i nevjernika, kao što su Huxley, Darwin, Arnold i drugi, nedavno je skrenuo pozornost na prepoznavanje rastućeg utjecaja „spiritualizma”, i, nakon što je do neke mjere istražio temu, nedavno je održao predavanje u kojem je izrazio svoje uvjerenje da mnogi njihovi trikovi i predstave nisu djelo nikakve ljudske moći, već su zapravo natprirodni. On ne tvrdi da zna kako ni kojom moći, ali izjavljuje da ne samo on, već i neki od najdubljih znanstvenih umova Njemačke, dolaze do zaključka da se spiritualizam ne može osuditi kao lažan niti jednim znanstvenim testom koji je do sada na njega primijenjen.

Nije ni tu moć spiritualizma teško objasniti ako Bibliju uzmemo kao svoj autoritet i prepoznamo je kao djelo Sotone, kojeg Isus naziva „knezom ovoga svijeta.” — Iv 14:30. „Knezom vlasti zračne (duhovne moći), duhom koji sada djeluje u sinovima neposlušnosti.” — Ef 2:2. A ista ta knjiga nam je autoritet da kažemo da „spiritualizam” još nije dosegao vrhu-

nac svoje moći; njegove će se moći zapanjujuće povećati. Pavao kaže (1. Tim 4:1): „Duh [Božji] izričito govori da će u posljednja vremena neki otpasti od vjere priklanjajući se prijevarnim duhovima i đavolskim naucima.” Isus kaže: „To su uistinu đavolski duhovi koji čine znamenja, i odlaze kraljevima svega svijeta da ih okupe na rat za onaj veliki dan Boga Svemogućega.” — Otk 16:14.

Druga Petrova (2:4) i Judina (6) poslanica nam govore da su, kada su izbačeni iz Božje prisutnosti kao zli anđeli, bili vezani „okovima mraka” „za sud velikoga dana”. Mnogi tekstovi Pisma su nam pokazali da će završni dio evanđeoskog doba za žive biti vrijeme iskušenja i nevolja, pripremajući ih za nadolazeću Milenijsku Kristovu vladavinu, i naziva se „dan Gospodnji” — „veliki dan” — „veliki dan Njegovog gnjeva”, itd. Stoga razumijemo da su Sotona i njegovi anđeli bili ograničeni; nisu se mogli pojaviti osim kroz ljudska bića koja su se dobrovoljno prepustila da budu „opsjednuta đavlina” ili postala njegovi „mediji”. Tako je on bio zatvoren ili okovan. Ali mi tvrdimo da je taj „dan Gospodnji” — dan „prisutnosti Sina Čovječjega” — već započeo, i da Pisma to dokazuju; pa ako okovi mraka sputavaju Sotonu do „velikog dana”, trebali bismo očekivati da će se vrlo brzo ti okovi olabaviti i više ga neće sputavati. (Svatko tko očekuje skoro oslobađanje tih moći trebao bi, da bi bio dosljedan, priznati da su i „dan Gospodnji” i iskušenje već započeli.)

Činjenice se u potpunosti podudaraju s ovim. „Spiritualisti” tvrde da svakodnevno imaju sve veću moć prikazivati svoja čuda; i sada tvrde (jedan slučaj sasvim nedavno) da se duhovi mogu materijalizirati usred bijela dana; i obećavaju čudesna otkrića i manifestacije vrlo brzo. Sada, materijalizacija duhovnog bića, upravo onako kako oni tvrde, cijelo je vrijeme bila moguća Božjim anđelima, o čemu imamo mnogo zapisa — anđeli su se u mnogim prilikama pojavljivali kao ljudi. Isus, kao što smo vidjeli, rođen od Duha pri svom uskrsnuću kao duhovno tijelo („što je rođeno od Duha, duh je”), bio je, kao i sva druga duhovna bića (dobra i zla), nevidljiv ljudskom oku, a obznanjujući svoje uskrsnuće učenicima, pojavljivao se u različitim tjelesnim „oblicima” materijaliziran. — Mk 16:12. To su mo-

ći koje je Sotona priželjkivao, ali ih dosad nije mogao koristiti jer je bio vezan ili ograničen, ali koje će imati kada počne sud (iskkušenje) „dana Gospodnjega”. (Za koji vjerujemo da se događa sada.)

Iskušenje ovog „dana” ne uzrokuje samo „vrijeme nevolje” i tjeskobu među narodima, već uključuje i nevolju ili vatru nad živom fazom crkve. Ova crkvena nevolja dolazi prva, i vjerujemo da je započela u proljeće 1878., i rezultirat će pročišćenjem vjere; te će dovesti one koji nastave nositi kršćansko ime do čvrstih temelja učenja Božje Riječi. Jer će sve zablude ljudskih tradicija biti spaljene kao troska, drvo, sijeno, slama, u vatri (iskkušenju) ovoga dana. Apostol kaže: „Ljubljeni, ne čudite se požaru (ognjenom iskušenju) koji bjesni među vama (crkvom) da vas iskuša, kao da vam se događa nešto neobično [nepredviđeno].” — 1. Pt 4:12. Jer će vatra tog dana iskušati svačije djelo, kakvo jest: „Onaj tko je gradio [svoju vjeru] zlatom, srebrom i dragim kamenjem [istinama Božje Riječi], taj će opstati. (Njegova vjera neće biti uništena.) Ali ako netko zida drvom, sijenom, slamom (učenjima i vjerovanjima ljudi), taj će pretrpjeti štetu”, itd. — 1. Kor 3:12-15.

Ovo iskušenje je „iskušavanje vaše vjere”, i u ovom „danu Gospodnjem” ne samo da svjetlo istine sja snažno i predivno, pokazujući nam veliku nagradu našeg nebeskog poziva kakvu nikada prije nismo vidjeli; otkrivajući nam prisutnog Kralja, koji nas poziva da večeramo s Njim i hrani nas svojom istinom koja je „hrana u pravo vrijeme”, dajući nam snagu potrebnu za ovaj dan; već je to i dan za jačanje sila zla, kako bi odvajanje pšenice od kukolja (sinova kraljevstva od sinova zloga, Mt 13:38) moglo biti potpuno.

Zbog te borbe između istine i zablude, stvarnog i lažnog, spiritualizma itd., Pavao kaže: „Braćo moja, jačajte u Gospodinu i u silnoj moći njegovoj. Obucite svu opremu Božju da se mognete oduprijeti lukavstvima đavlovim. Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa [ne protiv ljudskih bića, nego protiv zlih duhovnih bića], nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača tame ovoga svijeta (Sotone — kneza ovoga svijeta) — Iv 14:30, protiv zlih duhova po nebesima (kontrolirajućim mjestima). Zbog toga [iz tog razloga] uzmite

svu opremu Božju da se možete oduprijeti [duhovnoj zloći — đavoljim lukavstvima] u zli dan [ovaj dan Gospodnje prisutnosti — dan iskušenja]... Stojte dakle, opasavši bokove istinom, obukavši oklop pravednosti, itd." — Ef 6:11-14.

Na ovaj isti dan iskušenja ukazuje se u Psalmu 91, gdje samo oni koji su Božju „istinu učinili svojim štitom i oklopom [potporom] mogu odoljeti đavoljim zamkama, 'strijelama' nevjere i moralnoj 'kugi' spiritualizma, dok će ti suće padati pored njih."

„U Bogu utočište nađoh,
Gdje sigurno mogu snivat;
O, skloništa tako savršena nema,
I ovdje namjeravam prebivat.

„Pošast što uokolo hara,
Kad se tama u noći stvori,
Nikad me natjerat na sumnju ne može
U prisutnost i silu kojom Gospodin tvori.

„Tisuću će pasti kraj mene,
Deset tisuća zdesna meni, —
Nada mnom krila Mu širom raskriljena,
Pod njima na sigurnom stojim u sjeni.

„Njegova istina moj je oklop i štit,
Ljubav mi je svoju predao on;
Ime je svoje u srce mi utisnuo, —
Čak i sad već vidim Njegov spas."

— *Pjesme Nevjeste.*

Postoje dijelovi Svetog pisma koji, čini se, uče da će tijekom ovog „Dana Gospodnjeg” doći do manifestacija svetaca kao ljudi u tjelesnim tijelima — onih koji su promijenjeni u duhovna tijela slična Kristovom slavnom tijelu — i da će se oni pojaviti kao što se i On „pojavljivao” nakon svog uskrsnuća, te obavljati djelo poučavanja baš kao što je On poučavao učenike, otvarajući ljudima umove kako bi razumjeli Pisma.

Vidjeli smo da je Mojsijev dolazak, prvi i drugi put, kako bi izbavio Izrael iz Egipta, bio tip (predslika) dvaju Gospodnjih dolazaka. Drugi put došao je u moći, a „Aron, svetac”, bio je

njegov glasnogovornik pred faraonom — tijekom znakova itd. Stoga očekujemo da će živi predstavnici crkve jednog dana biti korišteni kao glasnogovornici svog Gospodina pred svijetom [Egiptom u toj predsluci]. Kao što su se tamo, u toj predsluci, Janes i Jambres i ostali čarobnjaci pod sotonskom moći suprotstavljali i neko vrijeme ometali učinak čudesnih moći ostvarenih preko Arona, tako predviđamo da će se u protutipu (stvarnosti), kada živa crkva bude korištena kao Gospodnji glasnogovornik, njima suprotstaviti i njihova učenja osporavati ta ista duhovna zloća — „spiritualizam” — koji će nastojati činiti iste stvari te će to djelomično i uspjati. Pavao se, čini se, izravno osvrće na to u 2. Tim 3:1-8, kada, nakon što kaže: „U posljednje dane [ovoga doba] nastat će teška vremena” itd., dodaje: „Kao što su se Janes i Jambres suprotstavili Mojsiju, tako se i ovi suprotstavljaju istini... ali neće dalje napredovati; jer će njihovo bezumlje postati očito svima, kao što je bilo i njihovo."

Stoga još jednom ističemo da je svaka krivotvorina dokaz postojanja originala; drugo, da se krivotvore samo vrijedne stvari; i treće, da krivotvorina mora jako nalikovati originalu, inače ne bi zavarala. Već sada spiritualisti govore umnogome slično nama o „dobrim vremenima koja dolaze”, o „slavnom danu”, pa čak i izjavljuju da je Isus prisutan, itd. To je stara praksa našeg protivnika. Prigodom prvog dolaska, đavli su prepoznali Isusa i povikali: „Ti si Krist, Sin Božji!"; a on im je, prekoravajući ih, zabranio govoriti „jer su znali da je on Krist.” — Lk 4:41. (Vidi i Pavlovo iskustvo, Dj 16:17.) Da, „i đavli vjeruju i dršću.” — Jak 2:19. I bez sumnje bi rado neke od nas nazvali spiritualistima, s ciljem pripisivanja sebi zasluga za naše poznavanje Božje Riječi i Njegovog plana, te kako bi pokušali umanjiti vrijednost i učinak našeg biblijskog podučavanja, tvrdeći da smo s njima jedno te isto.

Ali, ljubljani, „ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga” ili od Sotone.

„Po njihovim ćete ih plodovima prepoznati.” Taj sustav, kako god se nazivao, čije se vrijeme i talenti troše na činjenje beskorisnih i lakoumnih stvari, te korištenje natprirodne moći za stjecanje novca; sustav koji se oslanja samo na ljudsku lakovjernost i koji niti traži niti ra-

zvija rast vjere i ljubavi prema Bogu i ljudima; koji ignorira Isusa i plan spasenja; odbacuje Bibliju; čija su stremljenja usmjerena prema onome zemaljskom, tjelesnom, đavolskom — „slobodnoj ljubavi” itd. — nije od Boga, nego nosi nepogrešive znakove da mu je autor Sotona.

Nasuprot tome, sustav koji se ne temelji na zabranjenim i fingiranim komunikacijama s mrtvima, nego isključivo na Božjoj Riječi; čija učenja smjeraju na slavu kako Oca tako i Njegova Sina, našega Gospodina; koji onima s „ušima za slušanje” i „očima za gledanje” nastoji razotkriti veličanstvenu ljepotu i uzvišenost Božjeg plana spasenja, kojemu je Isus priznati temelj; sustav koji ne teži zanemari vanju ni jednog dijela Riječi, nego svakodnevnom proučavanju Pisama; koji smjera prema tome i poučava da se nagrada našeg nebeskog poziva može postići jedino strpljivom us trajnošću u činjenju dobra — smrću stare prirode i novošću života kao novog stvorenja u Kristu Isusu — takav sustav nepogrešivo nosi Božji pečat i od Boga je — jer govori u skladu s Njegovom Riječi.

DIO IV.

DAN SUDA.

Mnogi imaju vrlo zbrkane predodžbe o djelu suđenja u budućem dobu. Popularna ideja o toj temi ide otprilike ovako:

Otac, odjeven kao sudac, strogog izraza lica, sjedi na velikom bijelom prijestolju. Pored njega stoji Spasitelj s očima punim ljubavi i licem koje preklinje. Ljudski rod je postrojen pred njim. Prilaze u zbijenim redovima, oborenih lica prema Sucu. Velikoj većini naređeno je da odu na lijevu stranu. Dršćući od očajja, oni žure, a straža demona ih odmah hvata i brzo vuče, dok vrište od užasa, dolje—dolje—dolje. U mnoštvu koje napreduje, tu i tamo se pojavi netko koga Spasitelj odmah prepoznaje kao pravog kršćanina i kao takvog ga predstavlja Ocu, koji ga prima s desne strane, gdje je odmah okrunjen i posjednut s anđelima kako bi promatrao ostatak tog svečanog prizora. Ovo djelo odvajanja nastavit će se sve dok svi koji su ikada živjeli ne prođu pred tribunalom; a cijelo vrijeme koje to zauzima nešto je manje od dvadeset i četiri sata, čineći tako „dan suda“. Za većinu njih općenito se smatra da im je već jednom suđeno (prilikom smrti) te im je dodijeljena konačna sudbina u nebu ili paklu, ali iz nekog neshvatljivog razloga ponovno su dovedeni pred sudačku stolicu i ponovno vraćeni u svoje prijašnje stanje.

Iako su neke značajke ove slike izvučene iz simbolične biblijske slikovitosti, cjelokupna koncepcija jako je daleko od biblijske. Što se tiče okupljanja svijeta pred Sucem u svojevrsnoj vojnoj smotri, i trenutnog odvajanja klasa, iako je to sličnost u prenesenom značenju, ona je nužno daleko od stvarnosti onoliko koliko je predstava (tip) daleko od svoje stvarnosti (antitipa).

TRI VELIKA RAZDOBLJA ODVAJANJA

po našem mišljenju, jasno su objavljena u Božjoj Riječi: „odvajanje pljeve od pšenice“, Mat. 3:10,12; „kukulja od pšenice“, Mat. 13:37,43; i „ovaca od jaraca“, Mat. 25:31.

Prvo odvajanje je u prošlosti, dogodilo se u „žetvi“, ili na kraju židovskog (*aion*) doba. Sam Isus je, dok je bio na zemlji, temeljito očistio gumno židovskog doma, skupio pšenicu u Evanđeosku crkvu, a pljevu bacio u vatru, koja, kulminirajući u uništenju Jeruzalema, i danas gori protiv Židova. Daleko od toga da ih je pred sobom postrojio u redove, oni nisu bili ni svjesni ispita koji se tada provodio, i bili su osuđeni jer nisu prepoznali vrijeme svoga pohoda. —Luka 19:44.

Drugo veliko odvajanje trebalo se dogoditi na kraju ovog *aiona* [doba], tj. u završnom razdoblju Evanđeoske raspodjele (doba). Ovo se djelo zapravo odvijalo u našoj sredini, a svijet i svjetovna crkva o tome ništa ne znaju. Tako će i u posljednjoj velikoj žetvi u doba suđenja: Božja istina, dvosjekli mač, tiho, ali sigurno obaviti posao odvajanja; i ta Riječ, ne izgovorena nego zapisana, jasno će očitovati ovce i jarce.

POJAM „DAN“

u biblijska vremena, kao i sada, često se koristio za označavanje dugog, ali određenog razdoblja; kao, na primjer, „Dan“ u kojem je „Jehova Bog načinio zemlju i nebesa.“ Post. 2:4. „Dan iskušenja u pustinji.“ Heb. 3:8. [40 godina.] „Dan spasenja.“ 2. Kor. 6:2. [Evanđeosko doba.]

Što se tiče razdoblja obuhvaćenog „danom suda“, ako istraživač bude samo vjerno koristio referentnu Bibliju ili konkordanciju, i pronađe količinu i vrstu posla koji treba obaviti „u onaj dan“, uskoro će rado prihvatiti Petrovo objašnjenje toga da je „jedan dan pred Gospodinom kao tisuću godina“; i vjerujući Otkrivenju Isusa Krista, radovati se tamo danom

obećanju, da će „kraljevati s njim tisuću godina.” Što se tiče

VRSTE SUĐENJA

koje će se provoditi, moramo se posavjetovati s Riječju ako želimo doći do istine. Okrenemo li se knjizi „Sudaca”, nalazimo da su nakon Jošuiine smrti Izraelci napustili Jehovu i štovali Baala. Kako bi ih dozvao pameti, njihovim je neprijateljima dopušteno da trijumbiraju nad njima. Kada su se pokajali, „Jehova im je podizao suce, koji su ih izbavljali iz ruku onih koji su ih pljačkali.” Na primjer, „Kad su sinovi Izraelovi zavapili k Jehovi, Jehova je podigao izbavitelja Otniela. I duh Jehovin došao je na njega, i on je sudio Izraelu, te izašao u rat i pobijedio, a zemlja je imala mir četrdeset godina,” sve dok Otniel nije umro. Tako se nastavilo kroz razdoblje sudaca sve do Samuela, koji je „sudio Izraelu u sve dane svoga života.” Kada je Samuel ostario, starješine Izraela zatražili su od njega „Kralja koji bi nam sudio kao i svim narodima.”—1. Sam. 8:5,20.

Sudac je tada, u tim danima, bio vrlo tražena osoba; željeni vladar; koji bi izbavio svoj narod od ugnjetavanja, dijelio pravdu oštećenima i donio mir i radost onima nad kojima je vršio vlast.

Svijet, pa čak i Crkva, u današnje vrijeme, zavedeni nebiblijskom teologijom, odbacuju ideju o Kristovoj prisutnosti kako bi sudio [vladao] svijetu kao nešto čega bi se svi trebali užasavati. Nebom nadahnuti proroci iz davnina nisu mislili tako. Za njih je to bila jedna velika i slavna epoha, za kojom, kako je Pavao rekao, „stvorenje uzdiše.”

Poslušajte Davida i slatke pjevače Izraela, u prvom psalmu koji je pjevao prvi božanski imenovani zbor, pri povratku kovčega kući:

Neka se vesele nebesa,
I neka se raduje zemlja:
I neka se kaže među narodima: Jehova kraljuje.

Neka huči more i sve što je u njemu:
Neka se raduju polja i sve što je na njima.
Tada će drveće šumsko radosno pjevati,

Pred PRISUTNOŠĆU JEHOVINOM,
JER ON DOLAZI
SUDITI ZEMLJI.

O, hvalite Jehovu, jer je dobar,
JER NJEGOVA MILOST TRAJE ZAUVIJEK.

Mogli bismo umnožiti citate poput gornjega, ali oni bi trebali biti poznati vjernom istraživaču Riječi.

ZAŠTO

su „svi sveti proroci od postanka svijeta” čeznuli za „tim danom” kada će Pomazanik biti prisutan da vlada, da kraljuje, da sudi?

ZAŠTO cijelo kršćanstvo ovoga doba ustukne i na sam spomen tog dana? Zato što ne shvaćaju prirodu djela toga dana, niti veličinu njegovih rezultata, dok su proroci govorili potaknuti Svetim Duhom Božjim, koji je znao što je sam isplanirao i naumio.

U „DAN GOSPODNJI,”

kao i u danima stvaranja, postoji večer i jutro. Tako su i Židovi mjerili svoje vrijeme: započnući svoj dan s večeri. To je Božji redosljed — prvo križ, a zatim kruna. Noć je za djecu Izraela trajala četrdeset godina. Za Evanđeosku crkvu ona traje već mnoga stoljeća. Tako i narodi u nadolazećem dobu moraju prvo pretrčati trku prije nego što prime nagradu za koju trče. A tijekom njihovog ispita, kao i u našem, mora biti „plača za noć; ali radost dolazi ujutro.”

Mnogi, koji nisu uspjeli „istraživati Pisma”, kako je zapovjeđeno, vidjeli su samo ovu noć tame; i ona je visila pred njima kao pogrebni pokrov, zaklanjajući svjetlost slave s druge strane.

TAMNA NOĆ

se doista spušta nad usnulom crkvom i slijepim svijetom, tijekom koje će se mnoge nevolje izliti na njih. Ali kada dobro nauče lekciju

poslušnosti kroz patnju, kao što su to učinili svi dosadašnji pobjednici, požnjet će blagoslovljenu nagradu.

Dan suda se, dakle, dijeli na dva dijela. Prvo, „vrijeme nevolje“, tijekom kojeg će narodi biti pokoreni i poniženi, te će naučiti lekciju Nabukodonozora, svoje predlike, „da Svevišnji vlada u kraljevstvu ljudskom, i daje ga kome god hoće.“ Drugo, jutro, u kojem će Sunce pravednosti svanuti sa zdravljem u svojim krilima, rastjerujući maglu neznanja i praznovjerja; uništavajući mijazmu grijeha i donoseći svjetlo, život i ljubav potlačenim sinovima ljudskim. Tijekom prvo spomenutog razdoblja, ispunjavaju se stihovi poput sljedećih:

„Evo, dolazi dan GOSPODNJI, okrutan, s gnjevom i ljutinom, da opustoši zemlju: i uništiti će iz nje njezine grešnike. Jer zvijezde nebeske i njihova zviježđa neće dati svoje svjetlosti; sunce će potamnjeti pri svom izlasku, a mjesec neće dati da sja njegova svjetlost. [Simbolično za duhovnu noć.] I kaznit ću svijet za njihovo zlo i zle za njihovu bezakonitost; i učinit ću da prestane oholost gordih, i ponizit ću nadutost strašnih.“—Iza. 13:9,11. „Traži od mene, i dat ću ti neznabošce u naslijeđe, i krajeve zemlje u posjed. Slomit ćeš ih željeznom palicom; razbit ćeš ih u komadiće kao lončarsku posudu.“—Ps. 2:8,9.

Neupitno su kraljevstva ovoga svijeta odana svom knezu. Njima uglavnom upravljaju zli, sebični, iskvareni ljudi, zastupnici i predstavnici „Kneza tame“, koji vrše njegovu volju.

Kada novi Knez preuzme kontrolu, vlast će biti predana u nove ruke, a Gospodin proglašava: „Ja ću srušiti prijestolje kraljevstava i uništiti ću kraljevstva pogana.“—Hag. 2:22.

Tako kroz „razbijanje u komadiće“ — rušenje — „kraljevstva ovoga svijeta postaju kraljevstva našega Gospodina i njegova Krista“, koji će kraljevati zauvijek.—Otkr. 11:15. Pod novom će vladavinom biti novi vladari, a čitamo: „Sveci Svevišnjega primit će kraljevstvo (vlast) i posjedovati kraljevstvo zauvijek.“—Danijel 7:18. Opet, „Svi narodi, plemena, jezici itd., služiti će mu i slušati ga.“ Trenutačno to ne čine, i moraju se kaznom privesti pokornosti; a to se ostvaruje u „Danu Gospodnjem.“ Pad nacija i društva nužno će uključivati individualnu nevolju. Ali, „Kada su sudovi Gospodnji na zemlji, stanovnici svijeta učiti će

se pravednosti.“—Iza. 26:9.

„Taj dan je dan gnjeva, dan nevolje i tjeskobe, dan pustošenja i razaranja, dan tame i mraka. Donijet ću tjeskobu na ljude, i hodat će kao slijepci, jer su sagriješili protiv Gospodina. Ni njihovo srebro ni njihovo zlato neće ih moći izbaviti, u dan gnjeva Gospodnjeg.“—Sef. 1:15. „Zato čekajte na mene, govori Gospodin, do dana kad se podignem na plijen: jer moja je odluka sakupiti narode, da okupim kraljevstva, kako bih na njih izlio svoju srdžbu, sav svoj žestoki gnjev: jer će sva zemlja biti proždrtta ognjem moje revnosti. Jer tada ću narodima dati čist jezik, da svi mogu prizivati ime Gospodnje, da mu služe jednodušno.“—Sef. 3:8. Toliko je ekstremna nevolja koja je ovdje opisana, da se za svijet kaže da ga je spalio Gospodnji gnjev — no to ima dobar učinak, jer nakon sve srdžbe protiv vlada i njihovog uništenja, ljudi ostaju. [Uništenje se odnosi na vlade,] i nakon što su iskusili lošu vladavinu „Kneza ovoga svijeta“, spremni su dopustiti Gospodinu da preuzme „svoju veliku moć i vladavinu“, te da „služe Gospodinu jednodušno.“

Otkr. 6:15 slikovito opisuje to vrijeme pada kraljevstava kada će se svaka planina (kraljevstvo) i otok pokrenuti. Kraljevi i velikaši, kao i robovi, prepoznat će u ovoj nevolji da je „došao veliki dan njegova gnjeva“, te će pokušati sklopiti saveze i sakriti se od sigurne nadolazeće oluje. Tražit će da ih pokriju i zaštite velike planine (kraljevstva) zemlje i da se sakriju u velikim stijenama društava ovoga svijeta, (Masoni, Odd-Fellows itd.); ali oni ih neće moći izbaviti u dan Gospodnjeg gnjeva, jer će „sva kraljevstva svijeta biti srušena“, a umjesto tih planina (kraljevstava) „kraljevstvo Gospodnje postaje velika planina i ispunjava svu zemlju.“—Danijel 2:35,45. Malahija 4:1 opisuje nadolazeći dan nevolje i vidi kako se tu iskazuje Gospodnji gnjev — „oganj Božje revnosti.“ „Evo, dolazi dan koji će gorjeti kao peć; i svi oholi i svi koji čine zlo bit će strnjika, i dan koji dolazi spaliti će ih.“ Ovdje su zli simbolizirani strnjikom, Božji gnjev vatrom, a pravednici „teocima iz staje.“ Stih 2.

„Bjesnjeli su neznabošci, pokrenula su se kraljevstva: pustio je svoj glas, zemlja se rastopila;... Dođite, gledajte djela Jehovina, kakva je pustošenja učinio na zemlji. On prekida rato-

ve do nakraj zemlje: lomi luk i kida koplje; spaljuje kola ognjem. Umirite se i znajte da sam ja Bog; bit ću uzvišen među neznabošcima, bit ću uzvišen na zemlji.”—Ps. 46:6,10. Kako on to prekida ratove? Očito „pustošenjima” gore spomenutim. Narodi će biti toliko prezasićeni krvoprolićem; i kroz gorko iskustvo, toliko će spoznati bijedu nepravde, ugnjetavanja i grijeha, da će se gnušati sami sebe i svojih puteva, i rado će se obratiti i tražiti čistoću i mir. Ali da bi se postigao taj učinak, prvo će izaći zapovijed:

„Proglasite ovo među poganima: Pripremite rat, probudite junake, neka pristupe svi ratnici; neka izađu:

PREKUJTE SVOJE PLUGOVE U MAČEVE,

i svoje srpove u koplja: neka slabi kaže, Ja sam jak.”—Joel 3:9,10. Strašna lekcija o prekomjernoj grešnosti grijeha naučit će se na vrijeme, i to dobro naučiti, jer „tvoj će narod biti voljan u dan tvoje moći.”—Ps. 110:3. Zatim, nakon što budu dovedeni u stanje spremnosti da dopuste „da ovaj čovjek (Krist Božji) vlada nad njima”, pronalazimo da će kao rezultat njegovog suđenja (vladanja)

PREKOVATI SVOJE MAČEVE U PLUGOVE,

i svoja koplja u srpove: narod neće dizati mača protiv naroda, niti će se više učiti ratu.”—Iza. 2:4.

Prethodni stihovi govore nam kada će doći ovo blagoslovljeno vrijeme, kao i o drugim događajima u ovom slavnom danu Kristove prisutnosti, u kojem on nastupa kao sudac nad cijelom zemljom. „I dogodit će se u posljednjim danima, da će gora [vlada ili kraljevstvo] doma Gospodnjeg [čiji smo mi dom’—Heb. 3:6] biti na vrhu gora [mjesto moći], i bit će uzvišena iznad bregova [zemaljskih kraljevstava], i svi će narodi teći k njoj. I mnogi će ljudi ići i reći: dođite, uzidimo na GORU Jehovinu, u DOM Boga Jakovljeva; i on će nas poučiti svojim putovima, i mi ćemo hoditi njegovim stazama: jer će iz Siona [Novi Jeruzalem—nebeska vlada] proizaći zakon i riječ Jehovina iz Jeruzalema” [obnovljeni zemaljski Jeruzalem i njegovo svećenstvo.]—Iza. 2:3.

U to vrijeme (kraj „vremena nevolje”), narodi će biti pokoreni i rado će se podložiti pravednoj upravi novog nebeskog kraljevstva; to ujedno predstavlja uvod u Tisućgodišnju vladavinu. Primijetite, oni kažu: „Dođite, uzidimo na Goru Gospodnju,”—ili, podložimo se novom Božjem kraljevstvu,—„i on će nas poučiti svojim putovima, i mi ćemo hoditi njegovim stazama.” Nakon strašnog iskustva vremena nevolje, ljudi će rado napustiti vlastite puteve. Kako će samo tada radosno spoznati da su Njegovi „putovi putovi miline, i sve (Njegove) staze mir.” Ovdje će zasjati zraka nade iza onog tamnog olujnog oblaka „dana gnjeva” — „Kada su sudovi Gospodnji na zemlji, stanovnici svijeta učit će se pravednosti.” — Iza. 26:9.

„Iza namrgođene Providnosti
On skriva nasmijano lice.”

Tijekom tisuću godina koje se tako uvode, Sotona je svezan, a zlo obuzdano, kako se ljude više ne bi obmanjivalo, dok će Gospodin i njegova Nevjesta (sveti), u svojstvu kraljeva i svećenika, vladati i poučavati ih. Nitko tada neće morati reći svom blišnjemu: Upoznaj Gospodina? jer će ga svi poznavati, od najmanjega do najvećega. Put života tada će biti toliko jasan da onaj tko njime putuje, pa makar bio i neuk, neće na njemu zalutati. Da, Božja Riječ će tada biti otvorena knjiga cijelom svijetu, a sve njene sadašnje prividne kontradikcije zasjat će jednako predivno skladno kao što sada sjaje nama, koji smo došli do razumijevanja slavnog plana vjekova.

Tisuću godina takve vladavine i poučavanja! Kako će to samo podići prokletstvo s otkupljenog svijeta—neznanje, bijedu i smrt; obnavljajući savršenstvo, sklad, mir i ljepotu. Ovih tisuću godina je vrijeme tijekom kojeg se svi narodi okupljaju pred Kristovom sudačkom stolicom. To je njihov sudnji dan — dug tisuću godina.

Tijekom svog tog vremena, Božja istina, poput dvosjeklog mača, tiho će, ali jednako sigurno kao i sada, obavljati djelo odvajanja, razdvajajući *ovce* od *jaraca* — Mat. 25:31-46.

Veliko mnoštvo čovječanstva naučit će Božje putove i uživat će hoditi njima. Njih on naziva svojim ovcima—sljedbenicima, i tijekom tog doba oni se postupno okupljaju s njegove

desne strane—mjesta naklonosti—a na kraju tog doba Gospodin im se ovako obraća: „Dođite, blagoslovljeni... baštinite kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta.”

Zemaljsko kraljevstvo ili vlast bila je namijenjena i pripremljena za ljudska (zemaljska) bića. Izvorno je dana zemaljskom Adamu. [„Neka vlada nad zvijerima poljskim, pticama nebeskim i ribama morskim.”] On je trebao biti Gospodar Zemlje, upravljajući njome u skladu s nebeskom vladom. Ovu je vlast izgubio zbog neposlušnosti i grijeha, te je ona prešla pod kontrolu „onoga koji ima moć smrti, to jest, đavla” — kneza ovoga svijeta, „koji sada vlada u srcima sinova neposlušnosti.” Ova vlast, koju je za čovječanstvo kupio ili otkupio Isus (i Njegovo tijelo), bit će im vraćena kada budu obnovljeni u savršeno stanje, gdje će ponovno biti u skladu s Božjom vladom i moći mudro vršiti vladalačku moć. Njima će Gospodin reći: „Dođite, baštinite kraljevstvo pripravljeno za vas.” [Neka nitko ne brka *ovu zemaljsku vlast s duhovnim*—nebeskim kraljevstvom koje je baštinió Isus, a koje s Njim dijeli Njegova Nevjesta—pobjednici evanđeoskog doba. „Onome tko pobijedi dat ću da sjedi sa mnom na mom prijestolju.”]

Zašto smo, pitat će oni, smatrani dostojnima takve časti? Zato što ste, odgovara Kralj, učinili dobro nekima od ovih—Božjoj djeci—„mojoj braći”—a ujedno i vašim bližnjima i braći—i tako ste pokazali svoju spremnu poslušnost jednom velikom zakonu nebeskog kraljevstva koji obuhvaća sve ostale—*Ljubavi*. No, bit će onih, čak i u to slavno vrijeme naklonosti i blagoslova, koji neće htjeti da *ovaj čovjek* (Krist) vlada nad njima, i koji će svoju nesklonost vršenju Božje volje pokazati zanemarivanjem drugih i sebičnim zadovoljavanjem vlastitih želja. Ipak, samo će *jedna volja* (Božja volja) regulirati i neprestano kontrolirati svemir, a ta je volja ili zakon izražena u jednoj riječi—*LJUBAV*—jer „Bog je Ljubav” i „Ljubav je ispunjenje Zakona.”

Tijekom Tisućgodišnje vladavine Krist „polaže sve neprijatelje pod svoje noge” — svrgava svaku vladavinu, autoritet i moć koji se protive Bogu, konačno uništavajući „jarce.” „Ovi će otići u *aionion* odsijecanje;” [smrt] (Mat. 25:46, *Diaglott*), tj., ovi će biti zauvijek odsječeni od onog života koji su i po drugi put prokoc-

kali. Oni su bili otkupljeni od adamske smrti dragocjenom Kristovom krvlju, ali budući da su prezreli privilegije koje su im se potom nudile pod Njegovim kraljevstvom, „više ne preostaje žrtva za grijeha.” Uništenje Sotone na rasporedu je u isto to vrijeme.—Otkr. 20:10 i 15.

Tako će, sa svim stvarima podloženim Božjoj volji, Sin predati zemaljsku vlast Bogu, samome Ocu (1. Kor. 15:28), čija će *volja* tada biti „u svemu”, i vršit će se na zemlji kao i na nebu.

Tada će prva vlast, koju je izgubio Adam, biti obnovljena u Drugom Adamu (duhovnom), a obnovljeni će ljudski rod biti u takvom skladu s Bogom da će vladati svojim posjedom u skladu s njegovim zakonom—*LJUBAVLJU*.

Bolja ilustracija čovjekove vlasti nad zemljom, koja je ipak podređena zakonima Božjeg kraljevstva, ne može se naći od one prisutne u vladi ove zemlje [SAD-a]. Svakoj je saveznoj državi dopušteno da upravlja sama sobom—donosi vlastite zakone itd., sve dok je to u skladu s vladom Sjedinjenih Država. Upravo tako će i vlast nad Zemljom, koja se pripremala za čovječanstvo od postanka svijeta, biti njemu vraćena kada bude spremno njome vladati u skladu s nebeskim kraljevstvom — kraljevstvom koje je vječno i koje traje kroz sve naraštaje.—Ps. 145:13.

Oni će imati vječni život, baš kao što ga je imao Adam, naime, onoliko dugo koliko ostanu poslušni Božjoj volji. A to će biti *zauvijek*, s obzirom na to da će dotad već naučiti o zlim posljedicama bilo kojeg drugog puta osim Njegovog.

S ovim mislima o „Sudnjem danu” i njegovim blagotvornim posljedicama za čovječanstvo, spremni smo s razumijevanjem pročitati Psalam 47, koji ovdje citiramo:—

„JEHOVA KRALJUJE;
Neka se raduje zemlja; neka se vesele otoci mnogobrojni.

Oblaci i tama okružuju ga:
Pravednost i sud [pravda] temelj su njegova prijestolja.

Oganj ide pred njim,
I sažiže njegove neprijatelje unaokolo,

Njegove munje [istina] rasvjetljuju

svijet:
 Zemlja [narodi] vidje i uzdrhta.
 Bregovi [zemaljske vlade] topili su se
 kao vosak pred licem Jehovinim.
 Pred licem GOSPODARA cijele zemlje.
 Nebesa [besmrtni sveti u nebeskim
 sferama] objavljuju njegovu pravednost,
 i svi narodi vide njegovu slavu.
 Sion je čuo i uzradovao se:
 I kćeri Judine su klicale,
 Zbog tvojih SUDOVA, o Jehova.”

BI LI ZA NJIH BILO MJESTA NA ZEMLJI AKO BI MILIJARDE MRTVIH USKRISNULE?

Ovo je važna točka. Što ako bismo otkrili da, iako Biblija tvrdi da postoji uskrsnuće za sve ljude, oni stvarnim mjerenjem ne bi mogli pronaći uporište na zemlji—što onda? Često se tvrdi, od strane ljudi koji bi trebali znati bolje, da je zemlja jedno ogromno groblje. Sada pogledajmo; izračunajte to sami i otkrit ćete da je ovo zabluda: otkrit ćete da ima sasvim dovoljno mjesta za „obnovu svega, o kojoj je Bog govorio ustima svih svojih svetih proroka.”—Djela 3:21.

Pretpostavimo, u ovoj kalkulaciji, da je prošlo šest tisuća godina od stvaranja čovjeka, te da trenutno na zemlji živi milijardu i četiristo milijuna ljudi — (to je najveća procjena). Naša je rasa započela s *jednim parom*, ali kako nitko ne bi pomislio da smo uskogrudni, izračunajmo da je tada bilo jednako mnogo ljudi kao i sada — (milijardu i četiristo milijuna) i nadalje, da u bilo kojem trenutku nikada nije bilo manje od tog broja. (Zapravo je potop smanjio populaciju na *osam* osoba.) Opet ćemo biti širokogrudni i procijeniti *tri* generacije unutar jednog stoljeća, ili trideset i tri godine po generaciji, dok je, prema Postanku 5, od Adama do potopa bilo samo jedanaest generacija, i to u razdoblju od tisuću šesto pedeset i šest godina, što iznosi oko sto pedeset godina po generaciji.

Pa da vidimo: šest tisuća godina iznosi šezdeset stoljeća; tri generacije u svakom stolje-

ću dalo bi nam sto osamdeset generacija (od Adama). Milijarda i četiristo milijuna po generaciji dalo bi ukupno dvjesto pedeset i dvije milijarde kao ukupan broj pripadnika naše rase od stvaranja do danas, prema našoj *širokogrudnoj* procjeni, što je vjerojatno oko *dvostruko* više od stvarnog broja.

Gdje ćemo pronaći dovoljno prostora za to veliko mnoštvo? Izmjerimo kopno. Država Teksas (Sjedinjene Američke Države) sadrži dvjesto trideset i sedam tisuća kvadratnih milja. U jednoj milji ima dvadeset sedam milijuna osamsto sedamdeset i osam tisuća i četiristo kvadratnih stopa, te stoga u Teksasu ima šest bilijuna šesto sedam milijardi sto osamdeset milijuna osamsto tisuća kvadratnih stopa. Računajući s deset kvadratnih stopa kao površinom koju bi prekrivalo svako mrtvo tijelo, dolazimo do zaključka da bi Teksas, kao groblje, po ovoj stopi mogao primiti šesto šezdeset milijardi sedamsto osamnaest milijuna i osamdeset tisuća tijela, ili gotovo *tri* puta više nego što smo izračunali da je ukupno živjelo na zemlji.

Osoba u stajaćem položaju zauzima oko jednu i dvije trećine kvadratne stope prostora. Po toj mjeri, sadašnja bi populacija zemlje (milijardu i četiristo milijuna ljudi) mogla *stajati* na površini od osamdeset i šest kvadratnih milja; a to je površina znatno manja od površine grada Londona u Engleskoj ili grada Philadelphije u Sjedinjenim Državama. Štoviše, otok Irska (površine trideset i dvije tisuće kvadratnih milja) pružio bi stajaći prostor za više nego dvostruki broj ljudi koji su ikada živjeli na zemlji, čak i prema našoj vrlo velikodušnoj računici.

DIO V.

„BOŽJI KRIST.“

Riječ Krist ili *Kristos* je grčka riječ koja je preuzeta u naš hrvatski jezik, ali na njega nije prevedena. Njezin prijevod glasi POMAZANIK.

„Dijete nam se rodilo“, itd., i „nadjenut će mu ime Isus.“ Ime Isus znači Izvavitelj ili Spasitelj, a djetetu je ime dano s obzirom na djelo koje je trebalo izvršiti; jer rečeno nam je: „on će spasiti svoj narod od grijeha njegovih.“ Isus je uvijek bilo njegovo ime, ali od trenutka njegovog krštenja, kada je Sveti Duh sišao na njega i pomazao ga za Velikog svećenika, kao pripremu za njegovo prinošenje „žrtve za grijeh“ na križu, čime je ostvario ono na što njegovo ime ukazuje, njegova je titula postala „Pomazanik“ — Isus „Krist (Pomazanik) Božji.“ — Luka 9:20. [Usporedi Djela apostolska 10:37,38.]

Isusa su često nazivali tom titulom umjesto njegovim imenom; baš kao što Englezi o svom suverenu najčešće govore kao o „Kraljici“, umjesto da je zovu njezinim imenom — Viktorija.

No, kao što je Isus u Božjem planu bio pomazanik prije postanka svijeta, tako je u istom naumu bila prepoznata i Kristova CRKVA; to jest, Bog je namjeravao iz svijeta izdvojiti „malo stado“, koje je odlučio uzdignuti iznad stanja savršene ljudske naravi, kako bi ih učinio „dionicima božanske naravi.“ Isusov odnos prema njima je odnos „Glave nad svime, Boga blagoslovljenog zauvijek“; „jer njega daje za glavu Crkvi (prvorođenaca) koja je njegovo tijelo.“ Kao što je Isus bio predodređen da bude pomazanik, tako smo i mi bili izabrani za isto pomazanje Duhom, kao udovi u njegovom tijelu i pod njim kao našom glavom. I tako čitamo (Ef 1:3): „Bog nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u Kristu, kao što nas u njemu izabra prije postanka svijeta, da budemo sveti i bez mane pred njim u ljubavi; predodredivši nas za posinjenje po Isusu Kristu za sebe... kojim nas zamilova u Ljubljeno-

me.“ (Vidi također stihove 20-23.) I opet (Rim 8:29): „Jer koje predvidje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegova, da on (glava i tijelo) bude prvorođenac (nasljednik) među mnogom braćom.“

Božji plan spašavanja svijeta kroz „obnovu svega“ čeka dok se, u skladu s Njegovim namom, najprije iz svijeta ne prikupi ova Isusova nevjesta — ovi udovi tijela pomazanog Duhom. Božja je namjera pokazati svijetu svoju predivnu i silnu „ljubav kojom nas uzljubi“, kao što čitamo (Ef 2:7): „I s njim nas uskrisi... u Kristu Isusu, da u vjekovima koji dolaze pokaže preobilno bogatstvo svoje milosti (naklonosti) svojom dobrotom prema nama u Kristu Isusu;“ jer mi smo „izabrani po predznanju Boga Oca, posvećenjem (odvajanjem) Duha za poslušnost i škropljenje krvlju Isusa Krista.“ — 1. Pet 1:2. To nam pokazuje da izbor nije proizvoljan. Bog je izabrao: prvo, da Isus okusi smrt za nas, oslobađajući nas tako od smrti; drugo, da se objavi znanje o tom otкупljenju; treće, da oni koji povjeruju u taj najveštaj budu pozvani da postanu „dionici božanske naravi“, „baštinici Božji, a subaštinici s Isusom Kristom, svojim Gospodinom, ako doista s njim trpe (smrt) da se s njim i proslave“ (Rim 8:17) — a Njegov je naum da, kada se to „obećano sjeme“ razvije, u njemu, kroz njega ili po njemu, „budu blagoslovljena sva plemena na zemlji.“ — Gal 3:29. To sjeme treba zdrobiti glavu zmiji (Rim 16:20), uništavajući tako zlo i ostvarujući „obnovu svega.“

Da bismo na taj način bili dio „Sjemena“, „Krista“, moramo se pobrinuti da ispunimo uvjete [pretrpimo smrt s njim ako želimo biti pronađeni u njemu], čineći tako svoj poziv i izbor sigurnim. Sigurnost da smo dio izabranog mnoštva osiguravamo poslušnošću pozivu: jer, „oni koji su s njim pozvani su, i izabrani, i vjerni.“ — Otk 17:14. Vjernost pozivu osigurava naš položaj među izabranima. „Oni koji slijede Janje kamo god pođe“ u budućnosti, isti

su oni koji ovdje ulažu svu svoju snagu i odbacuju svaki teret kako bi „išli njegovim stopama“.

Predivna slika našeg jedinstva s Isusom, kao udova njegova tijela, prikazana je u pomazanju Arona za velikog svećenika. Sve ulje za pomazanje [prauzor Svetog Duha] bilo je izliveno na glavu; niži su svećenici stajali sa strane, pokrivenih glava (Lev 8:13), ukazujući time da oni nisu glava. Aron, koji je stajao nepokrivenne glave, bio je glava njihovog svećenstva. Oni su sudjelovali u obredu i bili simbolično pomazani u njemu kao udovi njegovog tijela, jer se ulje izliveno na glavu slijevalo niz udove tijela, kao što čitamo (Ps 133:2): „Slijeva se niz bradu, bradu Aronovu: spušta se na ovratnik odjeće njegove.“ Tako i mi, koji ne tvrdimo da smo glava, već udovi u Kristovom tijelu, primamo potpuno pomazanje istim duhom. „Jer kao što je tijelo jedno, a ima mnogo udova, i svi udovi toga tijela, iako ih je mnogo, jedno su tijelo; tako je i Krist, jer smo jednim duhom svi mi kršteni u jedno tijelo.“ — 1. Kor 12:12. „Koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni.“ — Rim 6:3.

Naše jedinstvo s Isusom, kao udovima Krista — pomazanog tijela — može se zorno predočiti slikom piramide:

Vršni je kamen sam po sebi savršena piramida; ostalo se kamenje može ugrađivati ispod njega, a ako se izgradi u strogom skladu sa svim karakterističnim linijama vršnog kamena, cijela će građevina biti savršena piramida. Kako ovo predivno oslikava naš položaj kao udova „Sjemena“ — „Krista“; spojeni s našom glavom i u savršenom skladu s njom, mi smo savršeni; odvojeni od njega, nismo ništa.

Isus, savršeni, visoko je uzvišen, a mi se sada predajemo njemu, da bismo bili oblikovani i sazđani prema njegovu primjeru te ugrađeni kao Božja građevina. U običnoj građevini nema „glavnog ugaonog kamena“, ali u našoj građevini postoji jedan glavni ugaoni kamen, „vršni kamen“, kao što je pisano: „Evo, postavljam na Sionu kamen ugaoni, izabran, dragocjen“ — „k njemu pristupajte kao k živom kamenu... pa se i vi, kao živo kamenje, ugrađujte u duhovni dom, za sveto svećenstvo, da prinosite duhovne žrtve, ugodne Bogu po Isusu Kristu.“ — 1. Pet 2:4-6. I vjerujemo da će vrlo brzo jedinstvo između Isusa i tijela biti potpu-

no, kao što je to izrazio prorok: „On će iznijeti zaglavni kamen uz poklike: 'Milost, milost njemu!'“

I, ljubljani, mnogo udaraca i mnogo poliranja moramo primiti — mnogo preobraženja moramo proći i uvelike se suobličiti njegovom primjeru pod vodstvom velikog Glavnog graditelja; a kako bi se u nama očitovale sposobnost i savršenost zamisli Graditelja, morat ćemo paziti da u nama ne bude prkosne (svoje glave) volje koja bi se suprotstavila ili osujetila ostvarenje njegove volje u nama; moramo biti vrlo slični djeci i ponizni — „Zaogrinite se poniznošću, jer Bog se oholima protivi, a poniznima daje milost. Ponizite se, stoga, pod moćnom Božjom rukom, da vas uzvisi u pravo vrijeme.“ — 1. Pet 5:6.

DIO VI.

PLAN VJEKOVA.

OBJAŠNENJE DIJAGRAMA.

KLJUČ.—*K*, razina Slave; *L*, razina Savršenog duhovnog bića; *M*, razina onih koji su Začeti od Duha; *N*, razina Ljudskog savršenstva; *P*, razina Tipskog (simboličnog) savršenstva; *R*, razina Iskvarenosti i grijeha.

a, Adam; *b*, Svijet; *c*, Abraham; *d*, Svijet; *e*, Izrael; *f*, Vrijeme nevolje; *g*, Isus; *h,i,k,l*, Krist Isus; *n*, „Malo stado;“ *m*, „Veliko mnoštvo;“ *p*, Opravdane osobe; *q*, Licemjeri; *r*, Krist; *s*, „Malo stado;“ *t*, „Veliko mnoštvo;“ *t,u,v*, Pad „Babilona“; *S*, Nevolja „Dana Gospodnjeg“; *w,x*, Krist i Nevjesta na prijestolju; *y*, „Veliko mnoštvo“ pred Prijestoljem; *z*, Obnovljeni Izrael; *W*, Svijet; *T*, „Vrata;“ *U*, „Bakreni žrtvenik;“ *V*, „Umivao-nik;“ *X*, „Zlatni (kadioni) žrtvenik.“

U dijagramu koji ilustrira ovu temu, nastojali smo pomoći umu putem vida kako bismo razumjeli nešto o progresivnom karakteru Božjeg plana; kao i o progresivnim koracima koje moraju poduzeti svi koji ikada dostignu božansku prirodu.

Prvo, imamo pregled različitih dispencija (doba), *A*, *B*, *C*. Prva (*A*) traje od stvaranja čovjeka do potopa; druga (*B*) od potopa do početka Tisućgodišnje (Milenijske) vladavine pri drugom dolasku; a treća, ili „Dispencija pune vremena“ (*C*), traje od početka Kristove vladavine kroz nebrojene vjekove — „vjekove koji dolaze“. — Efežanima 2:7.

Ove tri velike dispencije često se spominju u Svetom pismu: *A* se naziva „tadašnjim svijetom“; *B* Isus naziva „ovim svijetom“, Pavao „sadašnjim zlim svijetom“, a Petar „sadašnjim svijetom“. *C* se naziva „svijetom koji

dolazi, u kojem prebiva pravednost“, čime se suprotstavlja sadašnjem zlom vremenu. Sada vlada zlo i pravednici pate, dok će u svijetu koji dolazi pravilo biti obrnuto; pravednost će vladati, a zlotvori će patiti, te će konačno sve zlo biti uništeno, tako da će se svako koljeno prignuti i svaki jezik priznati na slavu Božju.

Drugo, otkrivamo da se dvije posljednje od ovih dispencija (*B* i *C*) sastoje od različitih vjekova — od kojih svaki kao uzastopni korak vodi prema gore i naprijed u Božjem planu. Vijek *D* bio je onaj tijekom kojeg su Božji plan predstavljali i predočavali patrijarsi poput Abrahama, Izaka, Jakova itd.

Vijek *E* je židovski vijek, ili razdoblje od Jakovljeve smrti, tijekom kojeg Bog tretira sve njegovo potomstvo kao svoju posebnu brigu — svoj povlašteni narod. Njima je iskazivao posebnu naklonost i objavio — „Samo sam vas poznavao (priznao s naklonošću) od svih obitelji na zemlji.“ — Amos 3:2. Oni su kao nacija bili slika Evanđeoske crkve — „svetog naroda — stečenog puka“. Obećanja, itd., koja su im dana, bila su slika „boljih obećanja“ danih nama. Njihovo putovanje kroz pustinju do obećane zemlje (Kanaana) bilo je slika našeg putovanja kroz pustinju grijeha do nebeskog Kanaana. Njihove su ih žrtve opravdavale tipski (simbolično), a ne stvarno, „jer krv junaca i jaraca... nikada ne može odnijeti grijeh.“ Ali u evanđeoskom vijeku (*F*) imamo „bolje žrtve“, koje uistinu čine pomirenje za grijeha cijeloga svijeta. Imamo „kraljevsko svećenstvo“, čiji je Isus poglavar ili „glava“, sastavljeno od svih onih koji se prinose Bogu kao „žive žrtve“, sve te i ugodne, po Isusu Kristu. U evanđeoskom vijeku nalazimo sve stvarnosti kojih su židovski vijek te njegove službe i odredbe bili samo sjena — pri čemu je Zakon „sjena budućih dobara“. — Hebrejima 10:1. Njihovo je sve bilo tipsko, naše je sve stvarno.

Evanđeoski vijek (*F*) je razdoblje tijekom kojeg je Kristovo tijelo pozvano iz svijeta, poka-

zana mu je kruna života te iznimno velika i dragocjena obećanja pomoću kojih (kroz poslušnost obećanjima i nebeskom pozivu) mogu postati dionicima božanske prirode. — 2. Petrova 1:4. Zlu je i dalje dopušteno da vlada ili upravlja svijetom, kako bi se kroz doticaj s njim ovi mogli iskušati da se vidi jesu li spremni odreći se ljudskog — kao živa žrtva — postajući suobličeni Isusovoj smrti, kako bi i u (Prvom) uskrsnuću bili njemu nalik. *G* je Milenijski vijek (tisuću godina), tijekom kojeg će Krist Isus vladati i upravljati te time blagosloviti sve obitelji na zemlji, ostvarujući „obnovu svega što je Bog govorio na usta svih svetih proroka”. — Djela apostolska 3:19-21. S ovim će vijekom grijeh, bijeda i smrt biti zauvijek izbrisani, jer „on mora kraljevati dok ne položi sve neprijatelje pod noge svoje.... Posljednji neprijatelj koji će biti uništen jest smrt” — adamska smrt. Tijekom ove vladavine, a u njoj pridružena Isusu, bit će crkva nazvana Nevjesta — njegovo tijelo — „Onome tko pobijedi dat ću da sjedne sa mnom na mome prijestolju, kao što i ja pobijedih i sjedoh (tijekom evanđeoskog vijeka) sa svojim Ocem na njegovu prijestolju.” Blagoslovljena je privilegija biti tako blisko povezan s našim Gospodinom u velikom djelu blagosiljanja svih ljudi — kao „kraljevi i svećenici Bogu”. *H* prikazuje „vjekove koji dolaze”; vjekove savršenstva, blagoslovljenosti i sreće za sve, ali o čijem je djelovanju Sveto pismo nijemo.

„ŽETVA” na kraju židovskog vijeka bila je razdoblje od četrdeset godina, koje je trajalo od početka Isusove službe, kada ga je Bog pomazao Duhom (Djela apostolska 10:37) i kada je započeo svoju službu (30. g. po. Kr.), pa sve do razorenja Jeruzalema (70. g. po. Kr.). U ovoj žetvi završio je židovski vijek, a započeo evanđeoski vijek. Došlo je do preklapanja vjekova, kao što ćete primijetiti pažljivim proučavanjem dijagrama.

Židovski vijek u određenoj je mjeri završio kada ih je Isus, na kraju svoje troipolgodisnje službe, prepustio, rekavši: „Evo, vaša će vam kuća ostati pusta.” — Matej 23:38. Ipak, iskazivana im je milost još tri i pol godine nakon toga, tako što je evanđeoski poziv bio ograničen na njih, u skladu s prorokovom objavom (Danijel 9:24-27) o sedamdeset tjedana (godina) milosti prema njima; te će „u polovici (sedam-

desetog) tjedna” Mesija biti pogubljen (umrijeti), ali ne za sebe („Krist je umro za naše grijehe:”), i tako je učinio da prestane žrtva i prinos u polovici tjedna — tri i pol godine prije isteka sedamdeset zavjetnih tjedana. Kada je prinesena istinska žrtva, Jehova naravno više nije priznavao one tipske.

Postojao je tada i potpuniji smisao u kojem je taj židovski vijek završio s krajem sedamdesetog tjedna ili tri i pol godine nakon križa — (nakon čega se Evanđelje počelo propovijedati i poganima — počevši s Kornelijem.) — Vidi Djela apostolska 10:45. Time je završio njihov vijek što se tiče židovske crkve; ali njihovo nacionalno postojanje okončano je u velikom vremenu nevolje koje je ubrzo uslijedilo, što je rezultiralo uništenjem njihova grada i nacije.

U toj „žetvi” također je započeo i evanđeoski vijek: taj je vijek osmišljen za razvoj i kušnju „Božjeg Krista” — glave (Isusa) i tijela (crkve). To je dispencijacija Duha, stoga je ispravno reći da je evanđeoski vijek započeo Isusovim pomazanjem (naše glave) „Duhom Svetim i snagom” (Djela apostolska 10:38; Luka 3:22; 4:1, 18), u vrijeme njegova krštenja; dok u drugom smislu možemo reći da je započeo na Pedeseticu, tri i pol godine kasnije, kada je Duh sišao na njegovo tijelo, a to je crkva.

„ŽETVA” će sačinjavati završno razdoblje evanđeoskog vijeka, tijekom kojeg će ponovno doći do preklapanja vjekova — završetka evanđeoskog vijeka i početka Vijeka obnove ili Milenijskog vijeka. Ovaj vijek završava u fazama, baš kao i njegov uzor ili „sjena” — židovski vijek. Kao što je tada prvih sedam godina žetve bilo u posebnom smislu posvećeno radu u židovskoj crkvi i za nju, te su to bile godine milosti; tako i ovdje nalazimo sličnih sedam godina koje su označene istim značenjem i utjecajem na Evanđeosku crkvu, nakon čega slijedi razdoblje nevolje (sudovi — sedam posljednjih zala itd., zvanih „vatra”) nad narodima svijeta kao kazna za opacinu, te kao priprava za vladavinu pravednosti; o čemu će više biti riječi poslije.

PUT U SLAVU.

K, L, M, N, P, R, svako od ovih slova predstavlja različite razine. *N* je razina savršene ljudske prirode (bezgrešne, neokaljane). Adam je

bio na ovoj razini prije nego što je sagriješio; od trenutka neposlušnosti pao je na izopačenu ili grešnu razinu, *R*. Svijet je od tada na toj istoj razini—pao je daleko ispod savršenstva čovještosti. *P* predstavlja razinu tipskog (simboličnog) opravdanja, koje se smatra ostvarenim žrtvama „Zakona“; ali to nije bilo stvarno savršenstvo, jer „Zakon nije ništa priveo savršenstvu.“

N nije samo razina ljudskog savršenstva, kao što ju je predstavljao savršeni čovjek, Adam, već je to razina koju zauzimaju sve opravdane osobe. „Krist je umro za naše grijeh prema Pismima“, i posljedično tome, svaki vjernik u Krista—svi koji prihvaćaju njegovo savršeno i dovršeno djelo kao djelo svoga opravdanja—zbog svoje su vjere, pred Bogom smatrani opravdanim ili savršenim ljudima, kao da nikada nisu bili grešnici. U Božjim očima dakle, svi vjernici u Kristovu žrtvu nalaze se na razini *N*, tj. na razini ljudskog savršenstva. To je jedino stajalište s kojeg čovjek može pristupiti Bogu ili imati bilo kakvo zajedništvo s njim. Sve one koji su na ovoj razini (*N*) Bog naziva sinovima (ljudskim sinovima—Adam je prije grijeha bio takav sin, Luka 3:38.)

Tijekom ovog evanđeoskog vijeka Bog je ponudio mogućnost opravdanim ljudskim bićima, govoreći im da pod određenim uvjetima mogu prestati biti zemaljska, ljudska bića i postati nebeska duhovna bića—poput anđela—poput Kristovog slavnog tijela. Neki vjernici—opravdane osobe—zadovoljni su radošću i mirom koje imaju kroz vjeru u oprostjenje svojih grijeha, te ne mare za glas koji ih poziva da dođu više; drugi, potaknuti Božjom ljubavlju, pokazanom u njihovom otkupljenju od grijeha, kažu: „Gospodine, što hoćeš da učinim?“ Takvima Gospodin odgovara preko Pavla:—„Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim, da prikazete svoja tijela kao živu žrtvu; svetu, Bogu ugodnu, kao vaše razumno bogoslužje.“—Rim. 12:1. Pavle, što misliš time da dajemo sebe kao žive žrtve? Mislim na to da trebate posvetiti i dati svaku snagu koju posjedujete u Božju službu, da odsad ne živite za sebe, ni za prijatelje, ni za obitelj, ni za svijet, ni za što drugo, već za onoga i u službi onoga koji vas je kupio svojom dragocjenom krvlju.

Ali Pavle, Bog sigurno ne bi prihvatio manj-

kave ili nesavršene žrtve, a budući da smo svi postali grešnici kroz Adama, mi sigurno ne možemo biti žrtve, zar ne? Da, ljubljani, to što ste sveti čini vas ugodnim žrtvama, a sveti ste i slobodni od grijeha jer vas je Bog besplatno opravdao od svakog grijeha kroz Kristovu smrt.

Svi oni koji poslušaju Pavlov poziv, radujuć se što su smatrani dostojnima trpjeti sramotu za Kristovo ime—oni koji ne gledaju na ono što se vidi, nego na ono što se ne vidi—na „krunu života,“ na „slavu koja će se objaviti u nama,“ na „nagradu našeg nebeskog poziva—u Kristu Isusu“—ovi se potpuno posvećuju Bogu i od tog trenutka više se ne smatraju ljudima; nego, budući da su začeti od Svetog Duha kroz riječ istine—više nisu ljudska, već odsad duhovna djeca; sada su korak bliže nagradi nego kad su tek povjerovali. Ali njihovo duhovno biće još je nesavršeno; oni su začeti, ali još nisu rođeni od duha. Oni su duhovna djeca u zametku na razini *M*—razini duhovnog začeca. Budući da su začeti od duha, stoga se više ne smatraju ljudskima, već duhovnima; jer ljudsku prirodu koja je nekad bila njihova—nekad opravdana, sada su predali, i smatra je se mrtvom—živa žrtva, sveta, ugodna i prihvaćena od Boga. Oni su sada nova stvorenja u Kristu Isusu, staro (ljudske nade, volja i sve ostalo) je prošlo i sve je postalo novo, jer „vi niste u tijelu, nego u duhu, ako doista Duh Božji prebiva u vama.“—Rim. 8:9. Ako ste od njega začeti, „mrtvi ste i vaš je život skriven s Kristom u Bogu.“

Razina *L* predstavlja savršeno duhovno biće; ali prije nego što se dostigne razina *L*, uvjeti vašeg saveza moraju biti ispunjeni. Jedna je stvar sklopiti savez s Bogom da ćete biti mrtvi za sve ljudske stvari, a sasvim druga stvar izvršavati taj savez tijekom cijelog svog zemaljskog puta,—držati svoje tijelo u pokornosti (mrtvim); držati vlastitu volju izvan vidokruga i izvršavati samo Gospodinovu volju. Ulazak na razinu *L* naziva se rođenje, ili potpuni ulazak u život kao duhovno biće—poput Kristovog slavnog tijela i poput anđela. Ne možemo stupiti na tu razinu dok se cijela crkva ne okupi iz svijeta—kada će „mrtvi u Kristu uskrsnuti prvi“ (ovo raspadljivo mora se obući u neraspadljivost—besmrtnost). Tada ćemo mi koji smo živi i preostali (koji nismo ušli u grob)

biti preobraženi u trenu—učinjeni savršenim duhovnim bićima poput Kristovog slavnog tijela (jer „ovo smrtno mora se obući u besmrtnost“). Tada, kada dođe ono što je savršeno, ono što je djelomično (stanje začeca s raznim preprekama tijela kojima smo sada podložni) bit će ukinuto.

Ali postoji još jedan daljnji korak koji treba poduzeti izvan savršenstva duhovnog bića—tj. u „slavu koja će uslijediti“—razina *K*. Ne mislimo na slavu osobe, već na slavu moći ili položaja. Dostizanje razine *L* donosi nam potpunu osobnu slavu, tj. da budemo slavna bića poput Kristovog slavnog tijela. Ali nakon što smo tako usavršeni i učinjeni potpuno nalik našem Gospodinu i glavi, trebamo biti pridruženi njemu u slavi moći i položaja—sjesti s njim na njegovo prijestolje, baš kao što je i on, nakon što je usavršen pri svom uskrsnuću, kao slavno biće, uzvišen zdesna Veličanstvu (slavi) u visinama: tako ćemo i mi ući u vječnu slavu—razina *K*.

Sada pažljivo promatrajte dijagram dok gledamo ilustracije na putu u slavu. (Piramida je savršen lik ili oblik, stoga je na dijagramu koristimo za prikazivanje savršenih bića.)

(*a*) predstavlja Adama; on je bio savršeno biće i stoga je prikazan kao piramida. Primijetite da se nalazi na razini *N*, što pokazuje da je Adam bio savršen čovjek (prije nego što je sagriješio).

Ispod njega (*b*) nalazi se nesavršena piramida ili piramida bez vrha, ona predstavlja svijet čovječanstva koji je grijeh unazadio; primijetite razinu na kojoj stoji—*R*, „Izopačena razina“.

(*c*) predstavlja Abrahama (kojeg koristimo kao ilustraciju za nekoliko drugih osoba). Abraham je bio član izopačene ljudske obitelji i trebao bi biti na razini *R*; ali Pavao nam kaže da je Abraham opravdan vjerom, to jest, Bog ga je smatrao (bezgrešnim) savršenim čovjekom zbog njegove vjere. To ga je, u Božjim očima, uzdiglo iznad svijeta izopačenih grešnih ljudi na razinu *N*: i premda je zapravo još uvijek bio nesavršen, bio je primljen u milost koju je Adam izgubio, tj. u zajedništvo s Bogom kao „prijatelj“.—Jakovljeva 2:23. Svi na savršenosti (bezgrešnoj) razini (*N*) su Božji prijatelji, a on je njihov prijatelj; ali grešnici (razina *R*) su u neprijateljstvu s Bogom—„neprijatelji zbog zlih djela.“

(*d*) predstavlja svijet čovječanstva nakon potopa koji je još uvijek na razini *R*—još uvijek u neprijateljstvu, gdje ostaju dok se Evanđeoska crkva ne izabere i ne započne Milenijski vijek.

(*e*) predstavlja „Izrael po tijelu“ tijekom židovskog vijeka, kada su ih tipske žrtve junaca i jaraca čistile, ne stvarno, već tipski; „jer Zakon nije ništa priveo savršenstvu.“—Heb. 7:19. Budući da su bili tipski opravdani, ali ne i stvarno, stavljamo ih na razinu *P*. Razina tipskog opravdanja, koja je trajala od brda Sinaja dok Isus nije okončao Zakon, pribivši ga na svoj križ. Tu je završilo tipsko opravdanje uspostavom „boljih žrtava“ od židovskih simbola, koje doista „odnose grijeh svijeta“ i „usavršavaju one koji im pristupaju.“

(*f*) predstavlja (vatrenu) kušnju kroz koju je tjelesni Izrael prošao kada je Isus bio prisutan, prosijavajući ih i izvlačeći iz njihove nominalne crkve pšenicu ili „prave Izraelce u kojima nema lukavstva,“ a posebno nakon odvajanja pšenice kada je „spalio pljevu (otpadni dio te crkve i nacije) neugasivom vatrom“ (vrijeme nevolje itd., koje su bili nemoćni spriječiti).—Vidi Luka 3:17; također, 21:22; i 1. Solunjanima 2:16.

(*g*) predstavlja Isusa (s trideset godina starosti) kao savršenog čovjeka, nakon što je napustio slavu duhovnog stanja i postao čovjekom kako bi (po milosti Božjoj) okusio smrt za svakog čovjeka. Božji zakon zahtijeva oko za oko, zub za zub i život za život; bilo je nužno da čovjek umre za čovječanstvo ili kazna (ljudska smrt) ne bi bila plaćena: stoga smrt anđela ne bi platila kaznu i oslobodila čovjeka ništa više nego smrt „junaca i jaraca, koja nikada ne može odnijeti grijeh.“ Stoga je prvorođenac Božji postao čovjekom, kako bi mogao dati ono što bi otkupilo čovječanstvo. Morao je biti savršen ili bezgrešan čovjek, inače ne bi mogao učiniti više od bilo kojeg člana pale rase da plati cijenu. Bio je „svet, nedužan, neokaljan i odvojen od grešnika.“ Uzeo je isti oblik ili obličje koje su imali grešnici—„obličje grešnog tijela“—ljudsko.

Našavši se u obličju (savršenog) čovjeka, ponizio se i postao poslušan do smrti. Predstavio se Bogu pri krštenju—„Evo dolazim, u svitku knjige pisano je za mene, vršiti volju tvoju, Bože.“ Kada se tako predstavio—

posvetio svoje (ljudsko) biće, njegov je prinos bio svet (čist) i prihvatljiv Bogu, koji je pokazao svoje prihvaćanje ispunivši ga svojim duhom i silom—kada je Sveti Duh sišao na njega, tako ga pomazavši, te je tako postao „Krist.“ [Riječ Krist znači pomazanik.]

Ovo ispunjenje duhom bilo je začće za viši oblik postojanja, koji je trebao primiti kada u potpunosti izvrši prinošenje—žrtvovanje ljudske prirode. Ovo je bio korak naviše iz ljudskih uvjeta, i prikazan je piramidom *h*, na duhom začetoj razini, *M*. Na ovoj razini (*M*) Isus je proveo tri i pol godine svog života—dok on nije završio na križu. Tada je, nakon što je tri dana bio mrtav, uskrsnut u život—oživljen duhom do savršenstva duhovnog bića, (i razina *L*) jer je sada bio rođen od duha—„Prvorodenac od mrtvih.“ „Što je rođeno od duha, duh je;“ Isus je, dakle, pri svom uskrsnuću i nakon njege, bio duh—duhovno biće, i više ni u kojem smislu ljudsko biće.

Istina, nakon uskrsnuća imao je moć da se pojavi, i pojavljivao se kao čovjek, kako bi mogao poučavati svoje učenike i dokazati im da više nije mrtav; ali on nije bio čovjek i više nije bio podložan ljudskim ograničenjima, već je mogao ići i dolaziti kao vjetar (čak i kad su vrata bila zatvorena) i nitko nije mogao reći odakle je došao ni kamo je otišao,—„takav je svaki koji je rođen od duha.“—Ivan 3:8.

Od trenutka posvećenja (krštenja) ljudsko se smatralo mrtvim—i tu je započela nova priroda (začće, razina *M*), koja je dovršena pri uskrsnuću, kada je dostigao savršenu duhovnu razinu, *L*—uskrsnuvši u duhovnom tijelu.

Četrdeset dana nakon svog uskrsnuća Isus je uzašao Veličanstvu u visine—na razinu slave, *K*, (vidi piramidu *k*.) Tijekom evanđeoskog vijeka bio je u slavi, *I*, „sjeo s Ocem na njegovo prijestolje,“ a tijekom tog vremena bio je glava svoje crkve na zemlji,—njen upravitelj i vodič. Tijekom cijelog ovog evanđeoskog vijeka crkva je u procesu razvoja, stege i kušnje s ciljem da na koncu, ili u žetvi evanđeoskog vijeka, može postati njegova nevjesta i sunasljednica. Stoga ima udjela u njegovim patnjama, kako bi s njim bila i proslavljena, (razina *K*), kada za to dođe pravo vrijeme.

Koraci crkve do slave isti su kao i koraci njezina vođe i Gospodina, Isusa (on nam je ostavio primjer da idemo njegovim stopama,)

osim što ona kreće prema slavi s niže razine. Isus je, kao što smo vidjeli, došao na razinu ljudskog savršenstva, *M*, dok je cijela Adamova rasa na nižoj razini, *R*,—na razini grijeha i neprijateljstva prema Bogu. Prvo što mi, dakle, moramo učiniti jest biti opravdani, ili doći na razinu *N*. Kako se to postiže—je li dobrim djelima? Ne, grešnici ne mogu činiti dobra djela; ne bismo se mogli preporučiti Bogu, pa je Bog preporučio „svoju ljubav prema nama (grešnicima, na izopačenoj razini, *R*), time što je, dok smo još bili grešnici, Krist umro za nas.“ Dakle, uvjet pod kojim dolazimo na opravdanu ili savršenu ljudsku razinu jest taj da je Krist umro za naše grijeha, otkupio nas i podigao nas na savršenu razinu. Ali, zar mi nemamo nikakve veze s tim? Apsolutno nikakve, osim da u to vjerujemo. „Opravdani smo (podignuti na razinu *N*) vjerom.“ I „budući da smo opravdani vjerom, imamo mir s Bogom,“ (Rim. 5:1) i više nismo neprijatelji, već opravdani ljudski sinovi, na istoj razini kao Adam i Isus, osim što su oni zapravo bili savršeni, dok nas Bog takvima smatra, i mi to znamo jer nam tako govori Božja riječ; „opravdani ste besplatno od svega.“ Mi stojimo u Božjim očima apsolutno bez mrlje, jer Isusova haljina pravednosti pokriva sve naše nesavršenosti.

Ali zapamtite da je opravdanje blagoslovljena stvar, no ono ne mijenja vašu prirodu—vi ste još uvijek ljudsko biće, i osim ako ne nastavite dalje, nikada nećete postati duhovno biće—nikada nećete biti ništa drugo doli ljudsko biće. Spašeni ste od jadnog stanja grijeha i otuđenosti od Boga, i, umjesto da budete ljudski grešnik, vi ste ljudski sin, a sada, budući da ste sin, Bog vam se kao takvom obraća, govoreći: „Sine moj, daj mi svoje srce:“ to jest, daj sebe, sve svoje zemaljske snage, volju, talente—sve svoje meni (kao što nam je Isus ostavio primjer) i učinit ću te sinom na višoj razini od ljudske; učinit ću te duhovnim bićem (tj. bićem s duhovnim tijelom) poput uskrsnulog Isusa—„slikom Očeve osobe.“ Ako se odrekneš svega zemaljskog i potpuno ga posvetiš meni te ga utrošiš u mojoj službi, dat ću ti višu prirodu od ostatka tvoje rase—učinit ću te „dionikom božanske prirode“—učinit ću te „nasljednikom Božjim i sunasljednikom Kristovim; ako li trpimo s njim, da s njim budemo i proslavljeni.“—Rim. 8:17.

Cijenite li ovu nagradu koja nam je ponuđena u Evanđelju? Tada odbacite svaki teret i ustrajno trčite trku, kako biste je osvojili. Djela se nisu tražila da vas izvuku iz grijeha. Ne, Isus je učinio sva djela koja su se mogla učiniti u tu svrhu i podigao vas vjerom na razinu *N*. Ali sada, ako želite ići dalje, ne možete bez djela: istina, ne smijete izgubiti svoju vjeru, inače ćete izgubiti svoje opravdanje; ali budući da ste opravdani, sposobni ste (kroz milost koja vam je dana vašim začecem od Duha) imati djela, donositi plod; a Bog to zahtijeva. On zahtijeva da pokažete svoje cijjenje velike nagrade tako što ćete dati sve što imate i jeste za nju, ne ljudima, nego Bogu—kao žrtvu svetu i njemu ugodnu—vaše razumno bogoslužje. Kad prinesete sve te stvari, recite: Gospodine, kako želiš da ti predam ove stvari? Istražite Riječ za Božji odgovor i vjerojatno ćete čuti njegov glas kako vas upućuje da mu predate sve svoje kao što su to učinili Isus i Pavao, tj. čineći „dobro svima dok imate priliku, a posebno onima koji su domaći u vjeri.“ Služeći im duhovnom ili prirodnom hranom, oblačeći ih u Kristovu pravednost ili zemaljsku odjeću, prema svojim mogućnostima ili njihovim potrebama. Nakon što ste sve posvetili, začeti ste od duha—dostigli ste razinu *M*, i sada, kroz moć koja vam je dana, ako je iskoristite, moći ćete ispuniti cijeli svoj Savez i izaći kao pobjednici, i više nego pobjednici kroz (silu ili duh) onoga koji nas je ljubio i kupio svojom dragocjenom krvlju. Tako hodajući Isusovim stopama—

„Nikad ne misli da je pobjeda izvojevana,
Niti da možeš jednom sjesti i počivati;
Tvoj naporni rad neće biti gotov
Dok ne stekneš svoju krunu.“

Kruna će biti osvojena kada, poput Pavla, „dobar boj izvojujete i trku završite.“ Možda nećete dobiti nagradu čim trka završi i bude osvojena, već ćete možda čekati, kao što je Pavao čekao, dok cijelo Kristovo tijelo ne bude dovršeno, kao što je rekao: Pripravljen mi je vijenac (kruna) pravednosti, koji će mi Gospodin, pravedni Sudac, dati u onaj dan: (dan Gospodnji—) i ne samo meni, nego i svima onima koji ljube njegov dolazak.—2. Tim. 4:8.

[Nadamo se i vjerujemo da nećemo biti prisiljeni čekati u smrti kao Pavao, već da živimo u danima dovršetka crkve, koja je Kristovo tijelo, te da ćemo biti među onima koji neće usnuti u smrti, već biti preobraženi u trenu kao što Pavao kaže: „Evo, kazujem vam tajnu—nećemo svi usnuti, ali ćemo se svi preobraziti.“—1. Kor. 15:51.]

Oni iz ove klase koji usnu (malo stado) a koji su smatrani dostojnima (prvog) uskrsnuća, ustat će kao duhovna tijela (*r. 44*)—*razina L*. A mi (iz iste klase—pobjednici) koji smo živi i preostali—bit ćemo preobraženi—na istu razinu postojanja [*L*], tj. duhovnu: sličnu Kristovom slavnom tijelu. Više nećemo biti slaba, zemaljska, smrtna, raspadljiva bića, tada ćemo biti potpuno rođeni od duha; nebeska, duhovna, neraspadljiva, besmrtna bića. „Ono što je rođeno od duha, duh je.“—„Bit ću zadovoljan kad se probudim u tvom obličju.“

Ne znamo koliko će vremena proći nakon našeg usavršavanja kao duhovnih bića (*razina L*) prije nego što ćemo biti proslavljeni (*razina K*) s njim: sjedinjeni s njim u moći. Razumijemo da je ovo sjedinjenje „svadba Jaganjčeva“ s njegovom Nevjestom, kada ona na taj način uđe u radost svoga Gospodara.

Pogledajte ponovno grafikon — *n, m, p, q* predstavljaju nominalnu crkvu u cjelini, čiji svi pripadnici tvrde da su Kristovo tijelo. *n* i *m* nalaze se na razini duhovnog začeca — *M*. Obje ove skupine postojale su tijekom cijelog Evanđeoskog doba; obje su sklopile savez s Bogom da postanu žive žrtve; obje su bile „prihvaćene u ljubljenoj“ i začete duhom kao nova stvorenja; no razlika je u ovome: *n* predstavlja skupinu koja ispunjava svoj savez i koja je s Kristom mrtva za zemaljsku volju, ciljeve i sve ostalo. Oni će biti pobjednici — Nevjesta — Tijelo koje će sjediti s Isusom na njegovom prijestolju, u slavi — *razina K*, kada završi Evanđeosko doba. Oni su „malo stado“ kojemu je Očevo zadovoljstvo dati kraljevstvo. — Luka 12:32. *m* predstavlja veću skupinu duhom začete djece; oni su sklopili savez, ali, nažalost! uzmiču pred njegovim ispunjenjem — uzmiču pred smrću ljudske volje itd.; ali Bog ih i dalje voli i stoga će ih putem nevolja i nedaća — (što će u konačnici rezultirati uništenjem ljudske volje) — dovesti na razinu *L* — savršenu, duhovnu razinu. No, oni su izgubili pravo

na razinu K — prijestolje slave — jer nisu bili pobjednici. Primijetite da se u slučaju obje ove skupine zemaljska narav mora uništiti; no u slučaju „velikog mnoštva“, m , ona im je oduzeta, dok je u slučaju „malog stada“ ona, kao što je to bio slučaj s Isusom, koji je uzor — dobrovoljna žrtva. Oh, ako cijenimo odobravanje našeg Oca, ako želimo osmijeh našeg Gospodina, ako želimo biti članovi njegova tijela — njegove Nevjeste — i sjediti na njegovom prijestolju, moramo ispuniti naš savez žrtve! Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim, da prinesete svoja tijela kao živu žrtvu — svetu, ugodnu Bogu, kao svoju razumnu službu.

p predstavlja većinu nominalne crkve. Primijetite ćete da oni nisu na razini M , već na razini N ; oni su opravdani, ali ne i posvećeni (nisu u potpunosti posvećeni Bogu), stoga uopće nisu začeti kao duhovna bića. Oni su viši od svijeta jer prihvaćaju Isusa kao svoju otkupninu od grijeha, ali nisu dospjeli dovoljno visoko da bi bili dio prave crkve — duhovne obitelji, i osim ako ne napreduju i ne žrtvuju ljudsko, oni nikada neće biti ništa drugo doli ljudi, a u uskrsnuću će biti nalik zemaljskom čovjeku, Adamu, dok će oni koji žrtvuju ljudsko biti nalik Gospodinu — poput Kristovog slavnog tijela. q predstavlja razred povezan s nominalnom crkvom koji nikada nije povjerovao u Isusa kao žrtvu za svoje grijeha i koji posljedično tome nije opravdan — nisu na razini N . Oni su „vukovi u ovčjem runu“ — ni u kojem smislu nisu dio crkve — pripadaju razini R , dio su svijeta i nije im mjesto u crkvi, kojoj nanose veliku štetu.

Tako je u mješovitom stanju crkva postojala kroz cijelo Evanđeosko doba: kao što je naš Gospodin prorekao — kraljevstvo nebesko (crkva) je poput pšenice i kukolja u polju (svijetu) — „Pustite neka oboje raste zajedno do žetve. U vrijeme žetve reći ću žeteocima (anđelima), skupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali (uništi), a pšenicu skupite u moju žitnicu.“ — Matej 13:38,41,49.

Ove riječi našeg Gospodina pokazuju nam da, iako je namjeravao da oboje rastu zajedno tijekom ovog doba, također je namjeravao da dođe vrijeme odvajanja ovih različitih elemenata. Ova podjela dolazi na kraju doba, jer „žetva je svršetak doba.“ — Stih 39.

Tijekom Evanđeoskog doba raslo je sjeme,

ali i kukolj (krivotvorine) — „dobro sjeme su sinovi kraljevstva“ — duhovna djeca — razredi n i m — dok je „kukolj sinovi zloga“ — svi iz razreda q , i mnogi (ako ne i svi) iz razreda p — jer nitko ne može služiti dvojici gospodara — i „njegovi ste sluga onomu kome služite.“ Budući da razred p ne posvećuje svoju službu Gospodinu, bez sumnje velik dio svog vremena i talenata zapravo usmjerava u suprotnosti s Bogom, a time i u službu neprijatelja. Sada na grafikonu primijetite „žetvu“ ili kraj Evanđeoskog doba; primijetite dva dijela na koja je podijeljena — sedam godina i trideset i tri godine, što je točna paralela židovskog doba i žetve. Ova „žetva“, kao i ona židovska, bit će vrijeme iskušenja i prosijavanja, prvo nad crkvom, a zatim vrijeme gnjeva ili izlijevanja „sedam posljednjih pošasti“ na svijet i na onaj dio crkve koji nije odvojen kao pšenica tijekom prvih sedam godina. Židovska žetva je „sjena“ ili uzorak na tjelesnoj razini svega onoga što Evanđeoska crkva uživa na duhovnoj razini. (Dva kerubina koji su bili praslike također uče o ovoj jednakosti i sličnosti dvaju doba. Bili su „jednake veličine i jednakih mjera“.)

Ono što je iskušavalo (tjelesni) Izrael bio je „kamen spoticanja i stijena sablazni“ — Isus je bio prisutan kao Gospodar njihove žetve (a učenici su bili žeteoci pod njegovim vodstvom). Istina o njegovoj prisutnosti bila je srp, i ona je odvojila „prave Izraelce u kojima nema lukavstva“ od nominalne židovske crkve (a prave pšenice tamo je bio tek djelić u usporedbi s onima koji su se samo izjašnjavali kao vjernici). Tako je i u žetvi ovog doba; Isus dolazi po drugi put, ne ponovno kao tjelesno biće (ne ponovno da se žrtvuje), već kao duhovno tijelo, da „preuzme svoju veliku moć i zavlada“ — blagoslivljajući time sve obitelji na zemlji. (Kao što je već prikazano, duhovna tijela su nevidljiva čovječanstvu osim ako se ne dogodi čudo.)

Drugi Isusov dolazak, napuštanje razine slave, K , i dolazak na neproslavljenu duhovnu razinu, L , prikazan je figurom r . Kao što je do sada rečeno, vjerujemo da proroci, itd.,* uče da se sada nalazimo u „žetvi“ ovog doba; da je naš Gospodin došao i da je djelo žetve, ili odvajanja pšenice od kukolja, u tijeku od 1874. godine po Kr. Prvo Gospodinovo djelo u ovoj žetvi bit će odvajanje pravog od lažnog,

te istinski posvećene djece od neposvećene. Vjerujemo da se to djelo sada odvija.

*Kronologija, vremenski dokazi itd., mogu se naći u knjizi pod naslovom „Zora Tisućgodišnjeg Dana“, koja će uskoro biti objavljena u našem uredu.

Nominalnu crkvu, zbog njenog mješovitog stanja, Gospodin naziva zbrkom ili „Babilonom“; a tijekom ove žetve on namjerava dozrijeti, odvojiti i usavršiti različite razrede u crkvi — pšenica će se odvojiti od kukolja, a zrela pšenica od nezrele itd. Razred *n* su „prvine“ pšenice, i nakon što budu odvojeni u duhu svojih umova, u njegovo će pravo vrijeme postati njegova Nevjesta i biti uzeti da zauvijek budu sa svojim Gospodinom — i poput njega. Odvajanje malog stada od Babilona prikazano je figurom *s*. Ono će u konačnici postati jedno s Isusom, nosit će njegovo ime i dijeliti njegovu slavu. Proslavljeni Krist, glava i tijelo, prikazan je figurom *w*. Figure *t*, *u* i *v* predstavljaju „Babilon“ — pad nominalne crkve — koja se raspada tijekom „vremena nevolje“ ili „dana Gospodnjeg“. Iako se to može činiti kao strašna stvar, ipak se može pokazati od velike koristi za svu pravu pšenicu. Babilon pada jer on nije ono za što se predstavlja. „Pade, pade Babilon, i postade prebivalište zloduhâ, i tamnica svakog nečistog duha, i krletka svake nečiste i mrske ptice.“ — Otkrivenje 18:2. Nominalna crkva sadrži mnogo, mnogo licemjera koji su joj se pridružili zbog njenog časnog ugleda u očima svijeta, a koji svojim ponašanjem itd., postupno čine Babilon smradom u nosnicama svijeta. Gospodin je uvijek znao za njih, ali ih je pustio na miru sve do žetve, a sada će „pokupiti iz njegova kraljevstva [crkve] sve sablazni i one koji čine bezakonje, te ih baciti u ognjenu peć (nevolju)... Tada će pravednici zasjati poput sunca u kraljevstvu Oca svoga.“ Matej 13:41. Nevolja koja dolazi na crkvu, vjerujemo, bit će uzrokovana širenjem nevjere i spiritualizma, a oboje će biti iskušenja, jer crkva drži toliko doktrina suprotnih Božjoj Riječi. A svatko tko je svoju vjeru izgradio na Kristu koristeći bilo što drugo osim istina iz Riječi — zlata, srebra, dragog kamenja, naći će se u teškim neprilikama tijekom ovog vremena gnjeva (vatre); jer će sve ljudske zablude — drvo, sijeno, slama — biti spaljene. *s* predstavlja one koji su gradili istinom — zlatom itd., i

koji su posljedično tome bili odvojeni od Babilona. *t* predstavlja „veliko mnoštvo“ na razini *M* — duhom začeto — pšenicu koja nije potpuno sazrijela u vrijeme sakupljanja prvina (*s*). Oni su gradili na stijeni, Kristu Isusu, ali drvom itd., ljudskim vjerovanjima i izmima. Takvi će pretrpjeti štetu (u ovoj vatri), ali će se sami spasiti (kao kroz vatru). — 1. Korinćanima 3:10-15. Oni gube nagradu prijestolja; ali, kako je već prikazano, oni sami bit će spašeni i dosegnuti će puno duhovno rođenje, postati duhovna bića — razina *L*. [Nekoliko redaka iz Svetog pisma izgleda poučava da ova skupina neće dosegnuti savršenstvo na duhovnoj razini *L* sve dok „žetva“ — i njezine nevolje ne završe; dok se malo stado, *s*, očito preobražava prije nego što se izlije „sedam posljednjih pošasti“, jer imaju određen posao u vezi s njihovim izvršenjem.] Da se vratimo na „veliko mnoštvo“, *t*: oni su pripadali Gospodinu, ali su bili toliko opterećeni brigama ovog života, svijetom i svjetovnom crkvom, da su, dok se Nevjesta odvajala od Babilona, njihove uši bile trome za slušanje; nisu izašli kada je odjeknuo poklič: Žetva je došla — „Pade Babilon... iziđite iz nje, moj narode, da ne budete dionici njezinih grijeha i da ne primite od njezinih pošasti.“ — Otkrivenje 18:2-4; (stih 21). I bit će bačena kao velik mlinski kamen u more — (svijet na razini *R*). Prikaz ove skupine (*t*) tijekom nevolje, nakon što je skupina Nevjeste (*s*) uzeta i „dođe svadba Jaganjčeva“, pružen nam je u Otkrivenju 19:2,5-7. To se događa nakon što se „Babilon“ raspao, a oni su oslobođeni njegovih okova i utjecaja te shvaćaju da kukolj i zemaljska organizacija nikada nisu bili Božja crkva; već da je On uvijek imao u vidu prave članove Isusova tijela — „čija su imena zapisana na nebesima“. (Stih 5), „A iz prijestolja (*w*) iziđe glas koji govoraše: Hvalite Boga našega sve slugе njegove i svi koji ga se bojite, i mali i veliki;“ zatim odgovor „velikog mnoštva“, *t* (nakon što je Babilon, bludna crkva — ujedinjena crkva i svijet, neprimjeren spoj nazvan bludništvom — osuđen, vidi stih 2), koji glasi: „Aleluja! Jer zakraljeva Gospodin, Bog naš Svemogući (oni prepoznaju da je vladavina započela — rušenjem 'Babilona velikoga'), radujmo se i kličimo i podajmo mu slavu, jer dođe svadba Jaganjčeva, [grčko prošlo vrijeme — ostvarena je] i žena se njegova pripre-

mila." Bez sumnje bit će silno zaprepašteni kada shvate da je Nevjesta upotpunjena i sjedinjena s Gospodinom, te da su oni, budući da su bili zaslijepljeni i preopterećeni, izgubili tu veliku nagradu; ali očito (ljepota Božjeg plana, koju sada počinju prepoznavati kao plan ljubavi, kako za njih tako i za cijeli ljudski rod, potpuno nadilazi njihovu tugu, i oni kliču: Aleluja! — započela je slavna vladavina pravednosti.)

Zatim, također, primijetite obilatu Gospodinovu providnost: šalje im se poruka — iako niste dio Nevjeste, možete biti prisutni na velikom slavlju — „Blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jaganjčevu” (stih 9). Ova je skupina pozvana da iskoristi Gospodinove ukore te da dođe u potpuni sklad s njim i njegovim planom, pa će u konačnici dosegnuti položaj tik do Nevjeste — na duhovnoj razini *L*. Vrijeme nevolje, kako će utjecati na svijet, uslijedit će nakon pada Babilona i bit će preokretanje i raspad svih ljudskih vlada i društva, pripremajući svijet za pravednu i pravičnu vladavinu. Tijekom vremena nevolje, tjelesni Izrael, koji je bio odbačen dok ne uđe punina pogana, bit će vraćen u Božju milost, jer će Evangeoska crkva, ili duhovni Izrael, biti dovršena. Oni će tijekom Tisućgodšnjeg doba biti glavni narod na zemlji — na čelu svijeta na zemaljskoj razini postojanja — „na hvalu po svoj zemlji”.

Njihova obnova, kao i obnova svijeta općenito, bit će postupna te će zahtijevati čitavo Tisućgodšnje doba kako bi se u potpunosti ostvarila. Tijekom te tisućgodšnje Kristove vladavine smrt će postupno biti progutana ili uništena. Njezini razni stadiji — bolest, bol i slabost, kao i grob, postupno će ustupiti mjesto pred moći Velikog Obnovitelja, sve dok na kraju tog doba velika piramida našeg grafikona ne bude dovršena. *x*. Krist — glava anđelima i ljudima, tik uz *Oca*. *y*. Veliko mnoštvo, duhovna bića, nalik anđelima. *z*. Izrael po tijelu na čelu zemaljskih stvorenja, i *W*, svijet ljudi obnovljen do savršenstva bića poput glave ljudskog roda, Adama (prije grijeha). Svijet će, kao što smo već vidjeli, uskrsnuti ili biti ponovno doveden u postojanje, a kazna za njihov grijeh plaćena je za njih Kristovom smrću. Njihovo ponovno dovođenje u postojanje bit će obnova, a dogodit će se tijekom Tisućgodš-

njeg doba — vremena (godina) obnove svih stvari. — Djela 3:21. Potrebno je cijelo Tisućgodšnje doba da se dovrši djelo obnove do savršenstva ljudske prirode. Tada će biti poput Adama, osim što će uživati u većem opsegu spoznaje nego što ju je on posjedovao, kako Dobra, tako i Zla. Oni će mentalno biti na sliku Božju; jer ovo je dio Božjeg plana, da će u novom savezu izvaditi kameno srce iz njihova tijela (neće im uzeti tijelo i učiniti ih duhovnim bićima), i dat će im srce od mesa — ponovno kao Adamovo, sliku Božju. „Ovo je savez koji ću sklopiti s njima nakon onih dana, govori Gospodin: stavit ću svoje zakone u njihova srca, i u njihove ću ih umove upisati.” — Vidi Hebrejima 10:16; Jeremija 31:29; Ezekiel 36:26-32. Grijeh je sada zapisan u srcima cijelog čovječanstva: On se prvo mora izbrisati, a prijašnja slika — zakon — Božji ponovno uspostaviti prije nego što ljudi postanu savršeni ljudi. To djelo naziva se obnova, a to je Bog obećao ljudima. Kada budu obnovljeni, neće biti u opasnosti od pada, jer više neće biti skloni zamijeniti zlo za dobro — poznavajući oboje. U Otkrivenju 20:9 saznajemo da će neki biti uništeni na kraju Tisućgodšnje vladavine, jer su, unatoč pruženoj punoj prilici da postanu savršeni ljudi te u skladu s Bogom i Njegovim zakonom ljubavi, izabrali zlo. Takvi umiru drugom smrću, iz koje nema ni uskrsnuća ni obnove. Kada pogledamo Očev veliki plan za uzvišenje crkve i blagoslov Izraela kroz nju, kao i svih obitelji na zemlji kroz obnovu svih stvari, to nas podsjeća na pjesmu anđela: „Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima, dobra volja!” To će biti ispunjenje Božjeg plana — „sakupljanje svega u (pod) Kristom”. O visino i dubino, dužino i širino ljubavi Božje koja nadilazi svaki razum! Tko će onda reći da je Božji plan bio promašaj? Tko će reći da nije pobijedio zlo dobrom i učinio da ga hvali gnjev kako ljudski tako i đavolski?

ŠATOR U PUSTINJI

uči istoj općoj lekciji kao i grafikon vjekova, pa ga stavljamo uz njega, kako bi se različite razine ili koraci do Svetinje nad svetinjama mogli propisno uočiti i razumjeti. Izvan dvorišta šatora leži cijeli svijet u grijehu — na iz-

opačenoj razini. Ulaskom kroz „vrata“ u dvorište postajemo vjernici ili opravdane osobe. Oni koji idu naprijed u posvećenju, probijaju se do vrata šatora i ulaskom postaju svećenici — okrijepljeni „kruhom prisutnosti“, prosvijetljeni svijećnjakom i osposobljeni da prinesu ugodne žrtve Bogu, po Isusu Kristu, na „Zlatnom žrtveniku“. (Primijetite odgovarajuće razine, *M* i *N*, na grafikonu.) Konačno, kada su sve žrtve gotove, u uskrsnuću ulaze u savršeno duhovno, ili najsvetije mjesto (razina *L*), i tada se pridružuju Isusu u slavi kraljevstva. „Hvalite Gospodina!“

DIO VII.

USKRSNUĆE.

Smrt i uskrsnuće ljudskog tijela kao nečeg različitog i odvojenog od inteligentnog bića nikada se ne spominju u Svetom pismu. Nigdje ne čitamo da je Abrahamovo tijelo umrlo, niti da je Isusovo tijelo umrlo, niti da je ičije tijelo umrlo.

Biće označava postojanje, a ne može biti bića ni postojanja bez i života i tijela. Oduzmi život, i biće ili postojanje prestaje, jer život je samo sila ili princip, isti kod nižih životinja kao i kod čovjeka — razlika u kvalitetama između čovjeka i životinje ne sastoji se u drugačijoj vrsti *života*, već u drugačijoj vrsti *tijela*.

Svako biće s pravom se naziva *dušom* ili osobom. To je biblijski smisao i upotreba riječi *duša*, koja se tako malo razumije; naime, *Biće* (kombinacija života i tijela). Tako čitamo o Adamovom stvaranju: „Jehova, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života (*ruah* — za isti se dah kaže da je dan zvijerima, pticama i ribama) i čovjek postane živa *duša*“ (biće). — Post 2:7.

Navodimo nekoliko primjera iz mnoštva koji pokazuju biblijsku upotrebu riječi *duša*, pokazujući da ona označava biće. Lev 5:2: „Ako neka duša (biće — osoba) dotakne nešto nečisto... bit će nečista.“ Red. 4: „Ako neka *duša* (biće) prisiže...“ Red. 15: „Ako neka duša (biće) počini prijestup...“ Lev 22:11: „Ako svećenik kupi neku dušu (biće) svojim novcem...“ Izr 6:30: „Ako ukrade da nasiti svoju dušu (biće) kad je gladan.“ Isus je rekao: „Moja je duša (biće) nasmrt žalosna.“ Mt 26:38; „Ljubi Gospodina... svom *dušom* (bićem) svojom.“ Mt 22:37. Bogati je čovjek rekao: „*Dušo* (biće, jastvo), imaš mnogo dobara nakupljenih za mnogo godina; počivaj, jedi, pij i veseli se. Ali Bog reče... bezumniče, ove noći tvoja će se *duša* (biće, postojanje) zatražiti (prestat će) od tebe.“ — Lk 12:19-20. „Ta što koristi čovjeku ako zado-
bije sav svijet, a izgubi svoju dušu (postoj-

janje, biće), ili, Što će čovjek dati u zamjenu za svoju dušu?“ (biće, postojanje). — Mt 16:26. Koliko nam se samo primjera ovog teksta Pisma pruža u svakodnevnom životu: Ljudi mu-
kotrpno rade za bogatstvo, kako bi zadobili što je moguće više od cijeloga svijeta, samo da bi, kada postanu bogati, shvatili da je bogatstvo došlo na račun zdravlja. Koliki od onih koji provode život zgrćući zemaljsko blago otkriju da je njihovo samo biće — postojanje — žrtvovano u stjecanju tog bogatstva. Što tada *ne bi* dali da ponovno vrate zdravlje itd.? Rasipaju svoje bogatstvo na liječnike, putovanja itd., ali od toga je malo koristi: Napravili su lošu razmjenu kada su dali svoje biće za novac. Neki su „očistili svoje duše (bića — živjeli čišće) poslušnošću istini.“ — 1. Pt 1:22. „Zakon je Gospodnji savršen, obraća (mijenja) dušu“ (Biće). — Ps 19:8. Druge su *duše* (bića) bile potkopane, odvracene od istine zabludom. Dj 15:24. Druge, nepostojane duše (bića, osobe) bile su zavedene. — 2. Pt 2:14.

S ovakvim pogledom na značenje riječi *duša*, naime, da ona uključuje svako *biće* ili postojanje (kombinaciju života i tijela), zapitajmo se — što umire — princip života ili tijelo? Odgovaramo, nijedno; životni princip je onaj koji prožima sve stvoreno, baš kao i elektricitet. Ovaj princip života prožima i ključni je element svakog *bića*, u drvetu, u ribi, u ptici, u zvijeri, u čovjeku, u anđelima, a u najvećoj mjeri u Bogu, koji je njegov izvor ili vrelo. Ne može se reći da ovaj princip umire; iako, ako se oduzme bilo kojem stvorenju kojemu ga je Bog dao, to će stvorenje umrijeti — prestat će *postojati*. Tako se dah života uzima od zvijeri, ptica, riba i čovjeka.

Ne može se ni ispravno reći da *tijelo* umire, budući da, odvojeno od *principa života*, *tijelo* nikada nije ni imalo život, te posljedično ne bi ni moglo umrijeti. Tijelo je, bez duha (života), *mrtvo*, a ono što je mrtvo ne može umrijeti.

ŠTO JE ONDA SMRT — ŠTO UMIRE?

Odgovaramo: *biće* umire — prestaje imati *bitak* ili postojanje. Smrt je raspuštanje, odnosno razdvajanje onih stvari koje u kombinaciji čine biće — naime, života i tijela. Tako, kada se duh života vrati Bogu, koji ga je dao (cijela je priroda njegov *rezervoar života*), tada je biće mrtvo, i uskoro će se tijelo vratiti u prah, „iz kojega je i uzeto“. Jasno vidimo, dakle, da ne umire tijelo, već biće — koje se u Svetom pismu naziva dušom.

Primijetimo neke primjere u kojima je to izrečeno upravo tim riječima: Job 31:39 (rubna bilješka): „Učini da duša njezinih vlasnika izdahne“ — (raspadne se, umre). „Njihova duša umire u mladosti itd.“ Job 36:14, margina. „Da izbavi njihovu dušu (biće) od smrti i spasi im život u gladi.“ — Ps 33:19. „Nije poštudio njihovu dušu (biće) od smrti“ (raspadanja). — Ps 78:50. On zadržava njegovu dušu (biće) od jame“ (smrti). — Job 33:18. „On će izbaviti svoju dušu (biće) iz groba.“ — Ps 89:48. Sve su duše (bića) moje... duša (biće) koja sagriješi, ona će umrijeti.“ — Ez 18:4. Duša (biće) Isusova bila je ta koja je dana za našu otkupninu. „Njegovu ćeš dušu (biće) učiniti žrtvom okajnicom“ ... „Vidjet će plod muke svoje duše i nasititi se.“ „Izlio je svoju dušu (biće) u smrt.“ — Iz 53:10-12. Ali, (Dj 2:31), „Njegova duša (biće) nije ostavljena u paklu,“ (had — stanje smrti). *On* je ponovno uskrsnut u *biće*, ali biće višeg reda — imajući veličanstveniji oblik ili tijelo od *ljudskog* — „Ubijen u tijelu, ali oživljen u duhu.“ I sada dolazimo do biti — Što će biti *podignuto*, u uskrsnuću? *Tijelo*, reći će netko. Nije tako; odgovaram, *BIĆE* je ono koje Bog obećava podići. Ono je nekoć postojalo i izgubilo postojanje, te ga treba *ponovno podići* u postojanje ili *biće*. Ljudi mogu ekshimirati tijelo iz grobnice (to jest, iznijeti tijelo iz grobnice na površinu); ali samo Božja moć može uskrisiti ili ponovno dovesti u postojanje *biće* koje je umrlo. Vidimo, dakle, da uskrsnuće znači obnavljanje *bića*. Sada, „s kakvim tijelom oni (ta *bića*) dolaze“ (ponovno u postojanje)? pitanje je koje postavlja Pavao. — 1. Kor 15:35. [Vidjeli smo da se biće sastoji od dva elementa — tijela i duha života; stoga, ako se obnavlja u biće, moraju im biti osigurana nekakva tijela.] Pavao nam dalje govori da, iako svaki

mora imati tijelo, ipak u uskrsnuću sva bića neće imati *istu vrstu* tijela. On kaže da postoje dvije opće vrste ili tipa tijela — zemaljska ili naravna tijela, i duhovna — nebeska tijela. Postoje savršeni primjeri ove dvije vrste tijela: Adam je bio glava zemaljske, *ljudske* obitelji, i uzor savršenog ljudskog bića. Krist Isus je, pri svom uskrsnuću, bio prvorođenac od mrtvih u savršenu *novu* prirodu, onu duhovnu, i on, „tako rođen od duha, jest duh.“ — Iv 3:6. Njegovu je tijelo primjer ili ilustracija savršenog duhovnog bića.

Cijelo čovječanstvo pripada jednoj od dvije klase: ili su *naravni* ljudi — ADAMSKO SJEME, ili su začeti od duha kroz riječ istine i predali su se Kristu, kako bi se u njima vršila volja Božja; to je *novozачeti* čovjek; on pripada DUHOVNOM SJEMENU. Sada, kaže Pavao, „Bog mu daje tijelo kakvo je htio, i svakom *sjemenu* njegovo vlastito tijelo.“ To jest, oni koji su, tijekom ovog sadašnjeg života, postali sudionicima božanske naravi, nužno moraju imati božanski oblik — „duhovno tijelo“, „slično Kristovom slavnom tijelu“, dok oni koji nisu tako promijenili prirodu neće imati promjenu tijela. Kada budu ponovno dovedeni u *postojanje*, imat će naravna, *ljudska* tijela.

Uskrsnuće, koje će neki iskusiti, u duhovne uvjete bića — s duhovnim tijelima — u Svetom se pismu označava kao posebno, nazivajući se „*prvim* uskrsnućem“, prvim po važnosti — glavnim. Često je označeno i određenim članom TO (vrlo uočljivo u grčkom tekstu; ali manje u našim hrvatskim prijevodima); za ilustraciju — primijetite sljedeće primjere, (Lk 20:35): „Oni koji se nađu dostojnima zadobiti onaj svijet i TO uskrsnuće, niti se žene niti udaju.“ Nadalje, Pavao je uvijek poučavao da će postojati „uskrsnuće i pravednih i nepravednih“, a ipak kaže: „Ne bih li kako prispio k TOM uskrsnuću.“ — Fil 3:11 (onom prvom — u duhovno stanje i biće). Ponovno on označava ovo uskrsnuće u duhovno biće kao „*njegovo* uskrsnuće“, jer je Isus bio prvi koji je tako uskrsnuo u duhovno biće. „Da upoznam njege i moć NJEGOVA uskrsnuća (tj. da uskrsnem *kao što* je on uskrsnuo). Zatim slijedi izvještaj o tome *kako* bi mogao dostići to *slavno* uskrsnuće u duhovno biće, naime, „zajedništvo u njegovim patnjama, suobličen njegovoj smrti.“ — Fil 3:10.

Nitko neće dostići ovo *glavno* uskrsnuće, osim onih koji se u potpunosti posvete Božjoj službi. „Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim: prikažite svoja tijela (i sve njihove moći, talente, ugled — sve) za žrtvu živu, svetu, Bogu milu — kao svoje duhovno bogoslužje.”

Tako ćete biti među onima koji će biti u TOM *prvom* uskrsnuću, jer „blaženi i sveti su svi oni koji imaju udjela u TOM PRVOM uskrsnuću: nad njima druga smrt nema vlasti, nego će biti svećenici Božji i Kristovi te će s njime kraljevati tisuću godina.” — Otk 20:6. Možemo znati malo o savršenstvu, veličanstvenosti i moćima onih koji će postati duhovna bića, osim da će biti „slični Kristovom *slavnom* tijelu.” — Fil 3:21. Kao što apostol kaže: „Još se ne očitova što ćemo biti, ali znamo: kad se on očituje, bit ćemo njemu slični.” — 1. Iv 3:2. Kakav je ovo odgovor onima koji tvrde da ništa nije *stvarno*, osim tijela od mesa i kostiju! Tko bi inzistirao na tome da je Isus, nakon svog uskrsnuća, bio potpuno isto meso i kosti što je bio prije nego što je umro? Je li to bilo slavno tijelo? Ne, to je bilo tijelo koje je *uzeo* za pretrpljenje smrti — ali budući da je ubijen u *tijelu*, oživljen je u duhu, kao „duh životvorni.” — 1. Kor 15:45. Sada je on jasna slika Očeve osobe. Je li Otac i Stvoritelj svega jednostavno jedan veliki čovjek? Ne, uistinu, „Bog je duh.” „Još se ne očitova što... ali bit ćemo njemu slični.” Odbacimo tu sirovost materijalizma, koji ne može spoznati ništa više od prirodne, ljudske razine! Poslušajmo Pavlov izvještaj. Postoje ljudska, *naravna* tijela, i postoje duhovna tijela. I jedna i druga bit će *slavna*, ali slava ljudskog, zemaljskog, je jedna stvar, a slava duhovnog, nebeskog, sasvim je druga i potpuno različita stvar. — Vidi 1. Kor 15:40. Obnovljeni svijet čovječanstva doista će biti slavni *ljudi*, poput savršene glave ljudskog roda, ali ta se slava neće moći usporediti sa „slavom koja će se objaviti u nama”, koji smo se odrekli *ljudske* naravi i postali sudionicima božanske naravi, u čije savršenstvo se nadamo da ćemo uskoro biti uvedeni. Kakav je zemljani (Adam), *takvi* će biti i oni zemljani (ljudi) — Kakav je nebeski (Krist, kada je „rođen od mrtvih”), *takvi* će biti i oni nebeski (sada začeti za nebesku narav Božjom riječju kroz duh, da bi zatim bili rođeni u savršenstvo tog bića), redak 48.

Pavao nam daje kratak prikaz velike pro-

mjene iz naravnog u duhovno, koja čeka one koji imaju udjela u TOM *prvom* uskrsnuću: Redak 42 nas obavještava: „Tako je i S uskrsnućem MRTVIH: sije se u raspadljivosti, uskršava u neraspadljivosti; sije se u sramoti, uskršava u slavi; sije se u slabosti, uskršava u moći; sije se *životinjsko* (naravno) tijelo, uskršava *duhovno* tijelo.” [Diaglott.]

RED U USKRSNUĆU.

Sva su Božja djela i planovi puni reda: Dobro je rečeno — red je prvi zakon neba. Iako će postojati uskrsnuće i pravednih i nepravednih, i *svi* će biti oživljeni, i dok će neki biti oživljeni kao savršena duhovna bića, a drugi na sliku zemljanoga, Adama, ipak postoje vremena, razdoblja i redosljedi za sve to, kao što Pavao kaže: „Ali svatko *u svom redu*: prvenac Krist — (Isus *glava*, a mi „udovi njegova tijela” — a opet „sve JEDNO tijelo” — Glava je uskrsnula prije tisuću osamsto godina, a tijelo će vrlo brzo, vjerujemo), a zatim oni koji su Kristovi o njegovoj (*parusiji*) prisutnosti — „veliko mnoštvo”.

Ovo su prvi redovi i uključuju sve one koji pripadaju *duhovnoj* obitelji, ali postoje i drugi — *svatko* u svom redu — a kada se svi ti redovi *upotpune* (Pavao spominje samo one na koje je bio usredotočen interes Crkve), kada svi budu dovedeni u život i savršenstvo, bilo na ljudskoj ili duhovnoj razini (osim onih koji umru „drugom smrću”), „tada (na kraju tisućgodišnje vladavine Krista i svetih) dolazi kraj,” „kada će uništiti svako Vrhovništvo, svaku Vlast i Moć.” Jer on mora kraljevati dok ne položi sve neprijatelje pod svoje noge — „*Posljednji* neprijatelj koji će biti uništen (tijekom te tisućgodišnje vladavine) jest *smrt*” (Adamska) u svim njezinim oblicima; bolest i bol, kao i grob — „*Tada* će doći kraj” — kraj grijeha na zemlji, kraj velikog djela otkupljivanja čovječanstva i njihovog dovođenja u potpuni sklad s njihovim Stvoriteljem. Tada će Sin predati kraljevstvo — vlast nad zemljom — Bogu Ocu; da Bog bude sve — i da se njegova volja vrši u svemu. — Vidi retke 23-28.

OTKRIVENJE 20:5.

Prvi dio ovog retka, naime — „ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrší tisuću godina” — bio je uzrokom velike zbrke i zablude među kršćanima. On nije u skladu s učenjima Staroga i Novoga zavjeta, utoliko što uskrsnuće svih onih — osim onih koji imaju udjela u „prvom” (ili uskrsnuću u duhovno biće) — smješta i fiksira izvan i nakon Tisućgodišnje (milenijske) vladavine Krista i njegove Nevjeste. S druge strane, svi ostali tekstovi Pisma tvrde da će sve obitelji na zemlji biti blagoslovljene *tijekom* te vladavine; da upravo u svrhu blagoslivljanja cijelog čovječanstva Isus „uzima svoju veliku moć i kraljuje”; da je razdoblje te vladavine „Vrijeme (godine) obnove o kojoj je Bog govorio na usta svih svetih proroka”, a koja ne bi trebala započeti na *kraju* tih tisuću godina, već na njihovom početku — prilikom Kristovog drugog dolaska. — Dj 3:19-21.

Tekst Pisma koji smo upravo razmatrali (1. Kor 15:23-28) sasvim jasno tvrdi da će Krist *tijekom*, a ne nakon svoje vladavine (od tisuću godina), pokoriti sve neprijatelje i uništiti posljednjeg neprijatelja, smrt (adamsku). Ako je smrt uništena tijekom vladavine, kako bi bilo moguće da itko ostane u njezinoj vlasti sve dok se ne navrší tisuću godina?

Sada, hvala Bogu, možemo jasno vidjeti uzrok ovog nesklada — (vjerojatno zato što je sada pravo vrijeme — knjiga Otkrivenja sve do nedavno nije bila shvaćena). Iako je svaka Božja riječ dobra, to se ne može reći za svaku ljudsku riječ, pa sada otkrivamo da su gore navedene riječi iz Otkrivenja 20:5 — „Ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrší tisuću godina” — *ljudske*, a ne Božje riječi.

Tijekom „mračnog srednjeg vijeka” papinske vladavine došlo je do „velikog otpada” (2. Sol 2:3), otprilike od 300. do 1600. godine poslije Krista. Tijekom tog karnevala krivovjerja, nekoliko je dijelova Biblije izmijenjeno tako da se činilo kako podupiru papinska učenja — (to je bilo u ranom razdoblju njezine vladavine, jer je kasnije nastojala uništiti Pisma pod izlikom da je ona — Crkva — kroz svoje svećenike viši autoritet).

Pronalazak dvaju vrlo drevnih rukopisa (manuskripata) posljednjih godina otkriva nam nekoliko interpolacija riječi i stihova za koje se iskreno nadamo da će ih *nova verzija* (koja će uskoro biti objavljena) izostaviti, bu-

dući da to nisu Božje, već ljudske riječi.

Te interpolacije (kojih nema mnogo) više-manje su ozbiljnog karaktera, a sljedeće su vjerojatno najvažnije, naime: dio iz Otkrivenja 20:5 koji sada razmatramo; zatim Ivan 21:25; kao i riječi „Jer tvoje je kraljevstvo, i moć, i slava do vijeka. Amen” — u Mateju 6:13; te također riječi „na nebu: Otac, Riječ i Sveti Duh; i ovo je troje jedno; i troje je što svjedoči na zemlji” — dijelovi iz 1. Ivanove 5:7-8.

Možda nije općepoznato da je papinstvo uspjelo uništiti gotovo sve grčke prijepise Novoga zavjeta. Nakon što je „Reformacija” učinila da vjernici riječi Isusa i apostola ponovno počnu štovati i cijeniti, smatrajući ih većim autoritetom od „glasa Crkve”, naša sadašnja „autorizirana verzija” (koju je odobrio engleski kralj Jakov) objavljena je na engleskom jeziku 1611. godine. U vrijeme njezina priređivanja i objavljivanja znalo se za postojanje tek malog broja grčkih rukopisa, a samo ih je *osam* korišteno u pripremi „Latinske Vulgate” iz koje je i prevedena, a nijedan od njih nije bio stariji od desetog stoljeća. Od tada je na vidjelo izašlo oko šesto šezdeset rukopisa, a među njima i dva vrlo drevna, napisana između trećeg i četvrtog stoljeća — „Vatikanski rukopis br. 1209” i „Sinaitski rukopis” (ovaj potonji — onaj najstariji — pronađen je u cijelosti 1859. godine). Ovi su rukopisi posebno vrijedni jer su napisani prije nego što su se u Crkvu uvukle tako grube pogreške i prije nego što je „otpad” dosegnuo svoj vrhunac.

Upravo zahvaljujući svjetlu koje bacaju ovi drevni rukopisi, u mogućnosti smo razdvojiti Riječ Božju od ljudske, te spoznati da su spomenuti tekstovi (kao i još neki) *interpolacije*, a ne dio *božanski nadahnutog* Pisma.

Što se tiče motiva i pogrešaka koji su možda doveli do ovih neopravdanih interpolacija teksta, možemo ponuditi jedan prijedlog, naime, ona posljednja spomenuta (1. Ivanova 5:7-8) vjerojatno je imala za cilj dati autoritet i potvrdu doktrini o „Trojstvu”. Što se tiče interpolacija u Mateju 6:13 i Otkrivenju 20:5, svatko od nas možda može ponuditi neki razlog, kada se sjetimo da papinstvo tvrdi kako je upravo ono *sada* vladajuće Božje kraljevstvo — da je Tisućgodišnja (milenijska) vladavina Krista i njegovih svetih nad zemljom ispunjena vladavinom papinstva kao — Gospodarice svije-

ta. Kako mi to razumijemo, njihova je tvrdnja da je razdoblje od 1793. godine zapravo ono „malo vremena“ u kojem je đavao pušten na slobodu (pri čemu je protestantizam njegovo sredstvo za obmanjivanje), što je, kako tvrde, ispunjenje Otkrivenja 20:9.

Držeći se te zablude, je li iznenađujuće što su molitvi — „Dođi kraljevstvo tvoje“ — htjeli nešto dodati, kako bi se činilo da to opravdava misao da je ono već došlo? To je misao koja se prenosi u dodanim riječima — „Jer tvoje je kraljevstvo, i moć, i slava. Amen.“

Uz takvo učenje, da papinska vlast predstavlja Kristovu vladavinu nad narodima, a da pritom ipak ne posjeduje moć uskrsavanja mrtvih, je li čudno što su željeli da neki dio Svetog pisma kaže kako „Ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrši tisuću godina“? (*Prvo* su uskrsnuće spiritualizirali.)

S našeg stajališta, mi prepoznajemo papinski sustav kao krivotvorinu *prave* crkve koja će u svoje vrijeme biti uzvišena na „vlast nad narodima“, ne zato da bi ljude vezala lancima neznanja i praznovjerja, već da bi *blagosloвила* sve obitelji na zemlji. Kada pravi Kralj — „uzme svoju veliku moć i zakraljuje“, *tada* ćemo istinski moći reći: „Tvoje je kraljevstvo, moć i slava dovijeka.“

Riječi: „Ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrši tisuću godina“ — ne nalaze se ni u jednom rukopisu napisanom prije *petog* stoljeća, a ako obratimo pažnju na kontekst u kojem se nalaze, vidjet ćemo da su one onamo jednako neusklađene kao što smo upravo vidjeli da su nespojive s općim učenjima drugih dijelova Biblije. Zbog ove je interpolacije sljedeći dio istog retka prisiljen reći da je „ovo (nakon tisuću godina) *prvo* uskrsnuće“. Pročitajte sada retke 4-6, izostavljajući interpolirani dio, i dobit ćemo sklad i smisao — „Oni oživješe i kraljevaše s Kristom tisuću godina: Ovo je prvo uskrsnuće; nad njima druga smrt nema vlasti, nego će biti svećenici Božji i Kristovi te će s njime kraljevati tisuću godina.“

DIO VIII.

USKI PUT U ŽIVOT.

„Uđite na uska vrata, jer uska su vrata i tijesan je put koji vodi u život, i malo ih je koji ga nalaze; jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast, i mnogo ih je koji tuda idu.“ — Mt 7:13,14.

SAV život je isti. Sav proistječe iz istog izvora. Bog je taj izvor. U njemu, i samo u njemu, život je neograničen, neiscrpan, vječno neprekidan i nekontroliran bilo kakvim okolnostima. Ime koje opisuje ovo savršenstvo života je *Besmrtnost*. Ono označava imunitet na smrt, a posljedično i imunitet na bolest i bol. Mnogi, koji nisu pomno uočili biblijsku upotrebu riječi *bemrtan*, koristili su je u odnosu na čovjeka i anđele, ali Sveto pismo je pripisuje samo Bogu, Ocu, kao što ćemo uskoro i dokazati.

Sunce je veliki izvor svjetlosti za zemlju, obasjavajući sve stvari, ali ipak stvara mnoge raznolikosti boja i nijansi svjetlosti, ovisno o prirodi predmeta na koji sja. Ista sunčeva svjetlost koja obasjava dijamant, ciglu i razne vrste stakla, proizvodi zapanjujuće različite učinke. Svjetlost je ista, ali se predmeti na koje ona sja razlikuju u svojoj sposobnosti da je prime i prenesu. Tako je i sa životom. Sav on teče iz jednog neiscrpnog izvora i sav je iste vrste. Kamenica ima *život*, ali njezin je organizam takav da ne može iskoristiti mnogo života, baš kao što cigla ne može reflektirati mnogo sunčeve svjetlosti. Tako je i sa svakim od viših stupnjeva života kod zvijeri, riba i ptica. Poput raznih vrsta stakla pod sunčevom svjetlošću, tako ta razna stvorenja na različite načine pokazuju različite kvalitete i moći koje posjeduju, kada život uđe i oživi njihove tjelesne sposobnosti. I kao što je dijamant tako savršen u svojoj prirodi, i tako prilagođen da može potpuno primiti i reflektirati svjetlost, tako da

izgleda kao da u sebi posjeduje tu svjetlost te da je sam po sebi minijaturno sunce, tako je i s čovječanstvom, jednim od remek-djela Božjeg stvaranja, učinjenim tek „malo manjim od anđela“. Ovo savršeno stvorenje bilo je stvoreno tako cjelovito u svom organizmu (prije nego što ga je grijeh narušio) da je moglo primiti i zadržavati život te nikada ne izbljedjeti. Adam je bio oblikovan veličanstveno i savršeno, i ispunjen životom. Bio je veličanstveniji od bilo kojeg drugog zemaljskog stvorenja zbog veličanstvenijeg organizma, kako mentalnog tako i fizičkog. Ipak, prisjetimo se, kao što dijamant ne bi mogao reflektirati nikakvu svjetlost osim kada ga obasja sunce, tako je i čovjek mogao posjedovati i uživati u životu koji mu je dan samo onoliko dugo koliko ga je opskrbljivao izvor — Bog. Čovjek nije izvor života ništa više nego što je dijamant izvor svjetlosti, a jedan od najsnažnijih razloga da znamo kako mi u sebi nemamo neiscrpnu zalihu života jest taj što je naša rasa, otkako je grijeh ušao, izgubila život. Milijuni su otišli i odlaze u smrt. Bog je uredio da čovjek ima pristup stablima koja daju život, te da, neprestano jedući njihov plod, neprestano i živi — „da jede i živi dovijeka.“ — Post 3:22.

Ulaskom grijeha, naša je rasa izgubila pravo na život i bila je isključena od pristupa stablima života (množina). A slava i ljepota čovječanstva ovise o dotoku života, baš kao što ljepota dijamanta ovisi o dotoku sunčeve svjetlosti. Kada je grijeh lišio čovječanstvo prava na život i kada je ta opskrba obustavljena, dragulj je odmah počeo gubiti svoje savršenstvo sjaja i ljepote, te ga je na koncu lišen i njegovog posljednjeg traga u grobu. „Njegova se ljepota raspada kao od moljca.“ — Ps 39:11. I tako „U Adamu svi umiru.“ Ali Bog je u Kristu osigurao otkupninu za grijeh, i uskoro će u [po] Kristu svi biti oživljeni — bit će vraćeni u *izvorno savršenstvo* rase. Kao što dijamant gubi svoju ljepotu i sjaj kada se svjetlost povu-

će, ali se ponovno rasvijetli s izlaskom sunca, tako i čovječanstvo gubi život kada Bog povuče život iz njega. „Da, čovjek izdahne [život], i gdje je onda?” — Job 14:10. „Djeca njegova dođu do časti, a on to ne zna; padnu u nevolju, a on to ne opaža.” — Red. 21. „Jer nema rada, ni domišljanja, ni znanja, ni mudrosti u grobu u koji ideš.” — Prop 9:10. Ali dragulju će se ljepota obnoviti i ponovno će savršeno odražavati sliku svoga Stvoritelja, „kada će vam ogranuti sunce pravde sa zdravljem u zrakama svojim”. Zbog žrtve okajnice i Kristove žrtve, svi će izaći iz ovog stanja smrti. „Svi koji su u grobovima će izaći.” Doći će do obnove svega, vraćanja u stanje (kao na početku) kada će čovjek ponovno moći primiti i bogato uživati život u *punoj mjeri*, kako mu ga osigurava izvor — Bog.

Ali ustvrdili smo da ćemo biblijski dokazati kako je božanstvo jedini izvor života, i da su svi drugi oblici života — anđeli, ljudi, ribe, ptice, zvijeri itd. — samo posude koje drže svaka svoju puninu, razlikujući se u kapacitetu i kvaliteti, prema volji Stvoritelja. Prvo, dakle, čitamo da Bog „jedini ima besmrtnost.” [*Puninu života* koja ni pod kojim okolnostima nije mogla prestati.] — 1. Tim 6:16; i 1:17. „Koji jedini ima besmrtnost, koji prebiva u svjetlosti kojoj nitko ne može pristupiti; kojega nitko od ljudi nije vidio niti ga može vidjeti.” „A kralju vjekova, besmrtnome, nevidljivome, jedinome mudrome Bogu, neka je čast i slava u vijeke vjekova.”

Drugo, učimo da je Otac, koji je jedini izvorno posjedovao ovu osobitost, istu dodijelio našem Gospodinu Isusu Kristu — svome sinu — „prvorođencu svakog stvorenja”; „jedinorođencu”; „jasnoj slici Očeve osobe”; onome koji je „postao toliko bolji od anđela”; „jer kojemu je od anđela ikada [Otac] rekao: Ti si sin moj; danas te začeo.” — Heb 1:4-5. Ovome je, rečeno nam je, dano dioništvo u Očevoj naravi, te stoga i u istom principu besmrtnog života. Tako čitamo: „Kao što Otac ima život u sebi, [Božji je život u njemu *samom*, a ne crpi se iz drugih izvora, niti ovisi o drugim stvarima,] *tako* je dao i Sinu da ima život u sebi.” — Iv 5:26.

Tako vidimo da besmrtnost posjeduju samo Otac i Sin. Ali kakva zapanjujuća vijest! — Bog namjerava iz ljudske rase pozvati nekolicinu, „malo stado”, koji će, poslušnošću određenim

uvjetima, postati „sinovi Božji”, i ovi, umjesto da ostanu ljudske naravi — ljudi — postat će „nova stvorenja”; „zajedničari božanske naravi.” Ovi će, kad budu rođeni od mrtvih u uskrsnuću (kao što je Isus bio), imati božanski oblik (tijelo), postajući „slični Kristovom slavnom tijelu”; (a on je „jasna slika Očeva”, kao što je gore citirano), a ne *naravno* tijelo, već *duhovno* tijelo, jer „sije se tijelo naravno, uskršava tijelo duhovno,” i „što je rođeno od duha, duh je.” Mi ćemo se promijeniti, ali „još se ne očitova što ćemo biti, ali znamo: kad se on očituje, bit ćemo njemu slični”, onome koji je „jasna slika Očeve osobe”, i imat ćemo udjela u „slavi koja će se objaviti.” I ne samo to, nego će ovi biti u božanskom obliku i naravi, i s obzirom da su te naravi, posjedovat će isto savršenstvo života — Besmrtnost. Otuda čitamo: „I ovo je svjedočanstvo: Bog nam je dao život vječni; i taj je život u Sinu njegovu” — „Tko ima Sina, ima život; tko nema Sina [Božjega], nema života” (besmrtnoga). — 1. Iv 5:11.

Ponovno je pisano: „Kao što si mu (Isusu) dao vlast nad svakim tijelom, da svima koje si mu (Otac) dao on dade život vječni.” — Iv 17:2. „A ovo je obećanje koje nam on obeća, život vječni.” — 1. Iv 2:25. Iako je to obećano kao dar, on je samo određenoj klasi obećao da će ga dati, naime, onim vjernicima u Isusa koji ustrajnošću u dobrim djelima *TRAŽE* slavu, čast i *BESMRTNOST*.” — Rim 2:7. Onima koji bježe od bezakonja i „teže za pravednošću, pobožnošću, vjerom, ljubavlju, postojanošću, krotkošću” — koji „biju dobru bitku vjere (i tako), drže se vječnog života, na koji si i pozvan.” — 1. Tim 6:12.

Ali taj put je težak, po njemu je teško hodati. Koliko je put težak može se prosuditi po Isusovim riječima: „Uska su vrata i tijesan put koji vodi u život, i malo ih je koji ga nalaze” (život). Ne samo vjerovati u njega, nego ga i slijediti i slušati njegov glas — „Ovce moje slušaju (pokoravaju se) moj glas i ja ih poznajem, i one idu za mnom, („uzimaju svoj križ i idu za mnom,”) i ja im dajem život vječni.” — Iv 10:27-28. Da, predragi, ako želimo biti među onima koji primaju besmrtnost, *tražimo* je usrdno. Neka nam „plod bude posvećenje (potpuno predanje), a svršetak (će biti) život vječni.” — Rim 6:22.

Nova, božanska narav započinje s nama ov-

dje, kada, nakon vjere u Isusa kao otkupninu za grijeh, sklapamo savez s Bogom da ćemo „s njim umrijeti kako bismo s njim i živjeli.“ Od tog smo trenutka priznati kao Božja djeca, i on „šalje duha svoga u srca naša“, „kojim smo (mi) zapečaćeni (označeni kao odvojeni od svijeta) za dan otkupljenja.“ Ovo je početak našeg novog života. Kroz taj novi život trebamo razapeti staru volju — našu volju kao *naravnih* ljudi — i dok smo u svijetu „živjeti po Bogu u duhu.“ Duh u nama je *klica* besmrtnosti. Tako smo već sada zajedničari božanske naravi, ali će se punina dostići kada uđemo u život. Mi smo sada *začeti* od duha riječju istine da bismo bili svojevrsne prvine, ali ne doživljavamo *rođenje* sve dok nismo uskrsnuti (iz mrtvih) kao duhovna tijela. Naša nova narav živi u ovim smrtnim tijelima kao u nekoj kući — „Jer znamo: ako se naš zemaljski šator, naša obitavališta (ova građevina), razruši, imamo zdanje od Boga,“ itd. — naše duhovno, *besmrtno* stanje.

Ali, ljubljene, taj bi se novi život lako mogao ugušiti, i Pavao nas uvjerava da kada smo tako začeti od duha kroz istinu, „ako po tijelu živite, umrijet ćete (izgubiti svoj princip života); ali ako duhom usmrćujete (umrtvljujete) tjelesna djela (ljudsku narav), vi (kao *nova* stvorenja) ćete živjeti;“ jer svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji. — Rim 8:13,14. Djelo razapinjanja mora obuhvatiti sve naše postupke — „Jer tko sije u tijelo svoje (tko je začeti od duha, a živi u svojevrijednom grijehu), iz tijela će žeti raspadljivost; a tko sije u duh, iz duha će žeti život vječni.“ — Gal 6:8. To je neravan, strm i uzak put koji vodi u život, i da nam nije osigurana snaga za svaki sljedeći korak na tom putovanju, nikada ne bismo mogli stići na cilj; ali riječ našeg Kapetana nas ohrabruje — „Hrabri budite, ja sam pobijedio,“ „dosta ti je moja *milost*.“ Cijela je rasa bila na širokom putu i išla u propast — smrt — dok Isus nije otvorio taj uski put, iznijevši život i besmrtnost na vidjelo kroz Evanđelje; *tj.*, on nam je omogućio da to postignemo, tako što je na križu platio našu otkupninu i oslobodio nas od grijeha, te tako postao naš primjer i vođa u božanski život.

Tako nam je otvorio novi i živi put kroz zator, to jest svoje tijelo. — Heb 10:20. Kao što smo vidjeli, bili smo stvoreni na savršenoj *naravnoj* razini (koju predstavlja Adam) i nikada

nam nije pružena veća nada od one da budeмо *naravni* ljudi, dok Isus nije platio cijenu naše otkupnine — to jest, svoje tijelo, i otvorio ovaj novi put (iako uzak, i težak) kojim su vjernici mogli proći iza zastora — iznad naravnog stanja u duhovno. [„Jer što se vidi, privremeno je — naravno — a što se ne vidi, vječno je.“ — 2. Kor 4:18.]

Teško da možemo prejako naglasiti činjenicu da su sva obećanja ikada dana Židovima, tijekom prijašnjih razdoblja, bila samo ona koja se odnose na *naravnog* čovjeka — *tj.* na naravni život, prosperitet i blagoslov. Prvu ponudu nečeg duhovnog Isus je dao onima koji vjeruju u njega tijekom ovog evanđeoskog doba. Njima je obećano da će u uskrsnuću biti duhovna tijela — „Što je *rođeno* od duha, duh je.“ Ali primijetite da, iako je ovo obećanje o duhovnom umjesto ljudskog postojanja dano *svim* vjernicima, ipak postoji još veće obećanje dano *nekima* od vjernika, a to je *Besmrtnost*. Postoji velika razlika između vječnog života i besmrtnog života; prvo označava uvijek trajno postojanje, koje može ovisiti o okolnostima, kao na primjer kod anđela i ljudi. Da je Adam zadržao svoje prvo stanje bezgrešnog savršenstva, „živio bi zauvijek“; a anđelima se, premda su više naravi od ljudske, *život* nastavlja pod istim uvjetima *poslušnosti*; i neki od njih, „oni anđeli koji nisu sačuvali svoje prvo dostojanstvo“ čistoće i bezgrešnosti („đavao i njegovi anđeli“) bit će uništeni — *život* će im biti oduzet.

Vidjet će se, dakle, da *vječni* život mogu uživati Božja stvorenja bilo na naravnoj ili na duhovnoj razini, i da je uvjet pod kojim se on može uživati vječna *poslušnost* autoru i izvoru života — Bogu.

Taj vječni život zajamčen je svim stvorenjima koja koriste svoj život u skladu s Božjom voljom. Upravo je zbog toga svijetu trebao i Otkupitelj koji bi za njih platio cijenu grijeha — smrt, i Obnovitelj koji bi ih ponovno vratio u stanje savršenstva kakvo je uživao Adam, u kojem je bilo moguće pružiti savršenu poslušnost Božjoj volji; a ta je sposobnost za poslušnost izgubljena zbog grijeha.

Sada primijetimo razliku između vječnog života i besmrtnog života. Besmrtni život jest vječan, ali on je i više od toga: to je život koji ni pod kojim uvjetima ne može prestati; ži-

votna sila svojstvena biću koje je posjeduje, ne opskrbljuje se hranom ili drugim uvjetima, kao što je to slučaj s cjelokupnim drugim životom, i anđela i ljudi. „Kruh anđeoski jeo je čovjek.” — Ps 78:25. „Sa svakog stabla u vrtu slobodno jedi.” — Post 2:16. Jednom riječju, kao što je već biblijski izraženo, to znači imati „život u sebi”, biti izvorom života — sredstvom opskrbljivanja drugih životom.

S obzirom na ovo, za što vjerujemo da je biblijska definicija besmrtnosti, tko bi se i na trenutak čudio što je izvorno nju posjedovao samo Bog Otac — „Kralj vjekova, nevidljivi, jedini mudri Bog,” „koji jedini ima besmrtnost?” (1. Tim 1:17; i 6:16), ili što je ona u pravo vrijeme dodijeljena našem Gospodinu Isusu, kao što čitamo — „Kao što Otac ima život u sebi, (besmrtnan), tako je *dao* i Sinu da ima život u sebi.” Isus je, prije nego što je „uzeo lik (narav i život) sluge”, i „postao obličjem čovjek,” razumijemo da Sveto pismo naučava, bio duhovno biće — *tj.*, duhovno, a ne ljudsko tijelo. On je bio prvina svih Božjih stvorenja — „početak Božjeg stvorenja.” — Otk 3:14. Ipak, prema našem razumijevanju, on u to vrijeme nije posjedovao *besmrtnost*; iako mu je, kao i anđelima i svim razumnim bićima koja žive u poslušnosti Stvoritelju, bio zajamčen vječni život dokle god je poslušan.

Ovaj život, koji je prema Božjem planu imao pravo posjedovati, on je želio dati kao otkupninu za naš. Ali *kako* će to učiniti? Da je umro, kao duhovno *biće*, nama ljudskim *bićima* to ne bi učinilo nimalo dobra. Ljudsko, a ne duhovno biće, bilo je to koje je osuđeno na smrt, i Božji zakon „oko za oko” i „život za život”, zahtijevao je ljudsku žrtvu za ljudske grešnike. Ne; da je i deset tisuća duhovnih bića umrlo, to nikada ne bi moglo otkupiti čovječanstvo, ništa više nego što bi moglo deset tisuća „junaca i jaraca, koji nikada ne mogu oduzeti grijeh.” — Heb 10:4. Niti viši niti niži red bića nije mogao otkupiti; trebao je *čovjek* da bi otkupio čovječanstvo. Stoga je ovo duhovno biće promijenilo svoje stanje postojanja iz duhovnog u ljudsko, i na zemlji je bilo poznato kao Isus. To nije bila *smrt* duhovnog bića, već prijenos *života* s više na nižu razinu postojanja — savršenu razinu bića koju je Adam izgubio zbog grijeha.*

*Takav prijenos, ili promjena života, iz jed-

nog stanja u drugo, dogodit će se kada „mi živi, preostali, budemo uzneseni u susret Gospodinu,” „promijenjeni u trenu” iz ljudskih u duhovne uvjete. U Isusovu slučaju život je bio *prenesen* s više na nižu razinu bića; u našem će slučaju to biti s niže na višu. Naš će život biti progutan od besmrtnosti, ili savršenstva života.

Kazna za Adamov grijeh bila je smrt (vječna), i kada je Isus zauzeo njegovo mjesto, postao je podložan toj kazni — vječnoj smrti. Isus, dakle, kao *čovjek*, kako bi otkupio čovjeka, mora zauvijek odustati od svog ljudskog postojanja. To odricanje dogodilo se u vrijeme njegova krštenja, a njegova smrt bila je slikovito prikazana tim činom. Ali nakon što je odustao, ili posvetio svoj život kao otkupninu, on ga je zapravo tri i pol godine i predavao — trošeći ga u službi drugima i na kraju ga završivši na križu. Kada je samog sebe posvetio na smrt (na krštenju), primio je svoje *začeće* od duha za novi život — božanski, besmrtni život; a pri svom uskrsnuću rođen je za tu novu narav i život, kao duhovno tijelo, i nikada više nije uzeo ono ljudsko, koje je dao kao „*otkupninu* za mnoge”. U svemu tome on je uzor, ili vođa cijelom „malom stadu”, koje posvećuje i žrtvuje ono ljudsko, te „postaju zajedničarima božanske naravi.”

Tako je „Krist umro za naše grijeha po Pismima” — „Tijelo si mi pripremio za pretrpljenje smrti,” itd., „i obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu.” Tako je on umro kao čovjek za čovječanstvo, ili kako to Pavao izražava: „Budući da je po čovjeku došla smrt, po čovjeku je došlo i uskrsnuće mrtvih.” — 1. Kor 15:21. Umro je, pravednik [čovjek] za nepravednike [ljude], da nas privede Bogu. — 1. Pt 3:18. Dalje primjećujemo da je ono što je dano za život svijeta, bio Isusov život (čovjeka): „Jer Sin Čovječji dođe... da dade svoj život kao otkupninu za mnoge” [život]. — Mk 10:45. Primijetite ponovno da je život koji je Isus dao bio sav život koji je posjedovao — to je bio njegov život. U prisposobi o blagu skrivenom na njivi (Mt 13:44) „Kraljevstvo je nebesko slično blagu skrivenom na njivi [’njiva je svijet’ čovječanstva — Kristova nevjesta, skriveno blago,] koje čovjek [Isus] nađe, ode, proda sve što ima i kupi tu njivu.” Isus je dao sve svoje, pa tako i oni koji žele biti nje-

govi sunasljednici, moraju ići njegovim stopama i žrtvovati zemaljski život.

Budući da besmrtno biće ne može umrijeti, čini se jasnim da Isus pri svojoj smrti nije imao besmrtnost. Bilo bi nemoguće da besmrtno biće trpi bol ili umre. Ali Isus nas uvjера da „je Otac dao Sinu da ima život u sebi.“* Kada mu je to bilo dano? Pavao nam kaže da je to bilo nakon što je umro — pri njegovom uskrsnuću. Poslušajte ga: „Krist Isus, koji, budući u Božjem obličju [kao duhovno biće], nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom; [govoreći o sebi kao članu Božje obitelji — Sinu Božjem] — Iv 10:35,36] nego je samog sebe lišio slave, uzevši lik slugе, postavši ljudima sličan. I obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. „**ZATO**, [zbog te poslušnosti — smrti na križu, itd.] Bog ga preuzvisi i darova mu ime koje je nad svakim imenom, da se na ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnika, zemaljnika i podzemnika [‘onih koji su u grobovima’ — mrtvih], i da svaki jezik prizna da je Isus Krist Gospodin, na slavu Boga Oca.“ — Fil 2:6-11. „Da svi časte Sina kao što časte Oca.“ — Iv 5:23.

*Isus je, nakon što se posvetio i bio začет u novoj, božanskoj naravi, govorio o novom životu koji mu je bio obećan, a koji je u potpunosti primio pri uskrsnuću, kao da ga je već bio primio; baš kao što se i za nas kaže — „Tko vjeruje... ima vječni život.“

Iz ovoga i drugih tekstova Pisama čini se očitim da je, iako je Isus držao vrlo visok položaj u duhovnom svijetu prije uzimanja ljudske naravi i oblika, ipak položaj koji on zauzima otkako je uzašao na visinu, mnogo viši — „Njega je Bog preuzvisio,“ itd. — a riječ zato (zbog toga) koju Pavao koristi, jasno pokazuje da je visoko uzvišenje došlo kao nagrada za samopožrtvovnost i poslušnost sve do smrti. Ovo visoko uzvišenje djelomično se sastojalo od slave moći, koja će u potpunosti biti prikazana i vršena tijekom milenijskog doba. Ali tko može sumnjati da je jedan od glavnih elemenata tog visokog uzvišenja bila besmrtnost, koju je dotad posjedovao samo „Kralj kraljeva i Gospodar gospodara, jedini mudri Bog?“

Ovaj Moćni — Jehova — primio je našeg Gospodina, savršenoga, čiji su život i smrt bili jedan veličanstveni izraz ljubavi prema Bogu i ljudima, u jedno s njim u životu, kao i u slavi i

moći, što bi podrazumijevalo njegov postanak Sinom Božjim, u sili (u višem smislu nego prije) i dionikom božanske naravi. Kako li je prikladno da on, čije je djelo obnova ljudskog roda natrag u savršenstvo zemaljskog bića, bude izvor života!

Svaki postupak trebao bi imati motiv; i kada je Isus došao na svijet i umro za naše grijehe, to je bio rezultat jednog ili više motiva. Tako nalazimo Pavla kako, potičući crkvu na život samopožrtvovnosti, ukazuje na nagradu našeg visokog poziva kao motiv ili poticaj na energiju i ustrajnost; pritom ukazuje na Isusa kao naš uzor, govoreći: „Promotrite onoga koji je podnio — ...upirući pogled u Isusa, začетnika i dovršitelja naše vjere, koji je, zbog radosti koja mu je bila ponuđena, podnio križ, prezrevši sramotu, i sjeo s desne strane Božjeg prijestolja.“ — Heb 12:2,3.

Radost koja je bila pred našim Gospodinom bila je trostruka: prvo, da otkupi rasu bića od grijeha i smrti te ih obnovi do savršenstva njihovog bića; drugo, da kao nagrada za njegovu vjeru u Božje obećanje i poslušnost Njegovoj volji, on bude uzvišen s desne strane (na glavno mjesto) moći i ima prirodni život („život u sebi“), u božanskoj mjeri — besmrtnost; treće, da bi neke iz ljudskog roda mogao dovesti na višu razinu bića — onu duhovnu. Njima bi on bio i otkupitelj od smrti i vođa — oni koji su povjerovali u njega, „njima je dao moć da postanu djeca Božja.“ — Iv 1:12. Ovi bi također mogli postati dionicima božanske naravi (2. Pt 1:4), biti združeni s njim kao njegova Nevjesta — postati baštinici Božji i sunasljednici s njim samim. — Rim 8:17. Ali kako bi se ovi ikada mogli smatrati dostojnima uzvišenja na takav položaj slave i časti, rame uz rame s njim koji je jasna slika Očeve osobe? Slijedeći njegove stope: on je postao vođa „malog stada“ vjernika koji bi, nakon što su otkupljeni njegovom žrtvom, trebali, slijedeći njegov primjer — odričući se ljudskog života, volje, ambicije itd., i hodeći po zakonu duha, biti smatrani dostojnima da postanu njegova Nevjesta. Oni pate s njim, kako bi se i proslavili zajedno (s njim). — Rim 8:17. Da, to je bio dio njegove misije, a time i dio njegove radosti — da dovede neke iz ljudske obitelji u božansku narav. Tako čitamo: „Dolikovalo je doista njemu (Bogu) radi kojega je sve i po

kojemu je sve, da bi mnoge sinove priveo k slavi, začetnika njihova spasenja (Isusa) učiniti savršenim po patnjama." — Heb 2:10. Isus je morao proći kroz najteže kušnje kako bi dokazao svoju poslušnost Očevoj volji prije nego što mu se povjeri visoka čast slave i besmrtnosti. I izašao je kao pobjednik — dokazao je svoje savršenstvo poslušnošću sve do smrti. Bio je kušan i nije nađen manjkavim; „kušan u svemu, kao i mi, ali bez grijeha;" osvojio je „nagradu svoga visokog poziva — radost koja mu je bila ponuđena."

Pri Isusovom uskrsnuću dolazimo do trenutka kada dva bića posjeduju princip besmrtnosti — Otac i Sin. Sada saznajemo da je ovaj princip besmrtnosti obećan također i Nevjesti Kristovoj. Tko će onda sačinjavati Nevjestu? Isus nam kaže: „mnogi su zvani, a malo izabranih." Pavao procjenjuje da mnogi trče, iako malo njih tako trči da bi dobili nagradu visokog poziva; no Isus uvjerava malo stado koje doista tako trči da se „svidjelo Ocu vašemu dati [im] kraljevstvo." Dakle, ne svi vjernici, pa čak ni većina, već „malo stado" koje pobijedi svijet, sačinjavat će Nevjestu — Janjetovu ženu — „Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na mome prijestolju." — Otk 3:21.

Već smo vidjeli da će se evanđeoska crkva, kada se potpuno razvije, sastojati od dvije klase. Te dvije klase obuhvatit će sve koji su povjerovali u Isusa kao onoga koji nosi grijeha i koji su se posvetili njegovoj službi — sve koji su tijekom evanđeoskog doba začeti u novost života po duhu kroz Riječ, osim vrlo malo njih koje Isus, Ivan i Pavao spominju kao one koji griješe protiv Duha Svetoga, grijeh koji se nikada ne oprašta. Pavao, u Heb 6:4-6, opisuje one koji počine ovaj grijeh kao one koji su bili jednom prosvijetljeni, okusili nebeski dar i dobru riječ Božju, te moći budućega svijeta, i postali dionici Duha Svetoga (tj. začeti od svetog duha); a ipak oni sami ponovno razapinju Sina Božjega i ruglu ga izlažu... (Heb 10:29) smatrajući nečistom krv Saveza kojom su posvećeni i pogrđujući duha milosti. Jednom riječju, to su otvoreni, namjerni otpadnici (a ne slabi kršćani koji posrću, čija se ljubav nakratko ohladila zbog doticaja s hladnim svijetom). Ti će otpadnici umrijeti drugom smrću, dok će svi ostali iz crkve, budući da su začeti od duha, u pravo vrijeme pri uskrsnuću biti rođeni

od duha u duhovna stanja — u duhovna tijela. No mnogi, premda vjernici, nisu nastavili uzrastati u Krista, nego su ostali djeca, pa su shodno tome bili preslabi da bi pobijedili svijet. Vezani su svjetskim običajima, poslovima, zaradom novca, užicima ovoga života, čašću ovoga svijeta itd., te ne slijede „Začetnika svoga spasenja" uskim putem, i takvi moraju proći kroz mnogo bičevanja i stege prije nego što se tjelesna narav pokori; takvi moraju proći kroz vrijeme nevolje — biti „predani Sotoni [zlu] na propast tijela, da bi se duh [nova narav] spasio u dan Gospodina Isusa."

Ova klasa sačinjava većinu cijele kršćanske crkve — „veliko mnoštvo koje dolazi [u duhovno stanje] iz [kroz] nevolju veliku i peru svoje haljine i bjele ih u krvi Janjetovoj." — Otk 7:14. Nekolicina, „malo stado", osvojit će nagradu za koju su svi pozvani trčati. Nagrada našeg visokog poziva jest postati „baštinici Božji, sunasljednici s Kristom Isusom našim Gospodinom", ili kako je ponovno izraženo: Mi „tražimo slavu, čast i besmrtnost." — Rim 2:7. Kad biste željeli shvatiti njezinu veličanstvenost, pomislite samo na trenutak da je to ista nagrada za koju je trčao Isus; ista radost koja mu je bila ponuđena — Slava, Čast i Besmrtnost. On je uzvišen, i sada, od mnogih pozvanih da s njim podijele čast i slavu njegova uzvišena položaja, rijetki koji će biti izabrani, učvršćuju svoj poziv i izabranje hodeći „uskim putem" — „putem kojim je kročio njihov vođa." I ponavljamo, samo nekolicina osvaja onu nagradu koju svi traže — slavu, čast i besmrtnost. „Ako smo s njim umrli [za tjelesnu narav], s njim ćemo i živjeti." — Rim 6:8. Kao što je Isus rekao: „Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na mome prijestolju, kao što i ja pobijedih i sjedoh s Ocem svojim na prijestolje njegovo." — Otk 3:21.

Ovi pobjednici koji se ne klanjaju simboličnoj Zvijeri ni njezinu kipu (Otk 20:4) sačinjavaju prvo uskrsnuće, čija je prvina bio Isus: „Blažen i svet onaj tko ima udjela u prvom uskrsnuću; nad njima druga smrt nema vlasti [jer su besmrtni], nego će biti svećenici Božji i Kristovi te će s njime kraljevati tisuću godina." — Otk 20:6.

Evo, dakle, uvjeta pod kojima možemo dostići najviši položaj u Božjem daru. I ne bismo trebali biti iznenađeni što je put koji vodi u ži-

vot uzak, kada shvatimo veličanstvenost života u koji on vodi. Mase u crkvi, kao što smo vidjeli, ne hode uskim putem i shodno tome ne primaju nagradu našeg visokog poziva. Iako začeti od duha, oni pokušavaju ići srednjim putem; pokušavaju zadržati i naklonost Božju i naklonost svijeta, zaboravljajući da je „prijateljstvo sa svijetom neprijateljstvo prema Bogu,” i da upute onima koji trče utrku za nagradu glase „Ne ljubite svijeta,” „Ne tražite slavu jedni od drugih, nego slavu koja dolazi jedino od Boga.”

Ovi, koji, kao što smo vidjeli, „ljube sadašnji svijet,” primaju bičevanje i pročišćavanje u vatri nevolje, te su naposljetku primljeni u nebesko-duhovno stanje. Imat će vječni život onako kako ga imaju anđeli, ali će izgubiti nagradu Besmrtnosti. Oni će služiti Bogu u Njegovom hramu i stajati pred prijestoljem, s palmama u svojim rukama (Otk 7:9-17); no iako će to biti slavno, neće biti toliko slavno kao položaj „malog stada” koje će biti kraljevi i svećenici Bogu, posjednuti s Isusom na njegovu prijestolju kao njegova nevjesta i sunasljednik, te s njim okrunjeni besmrtnim, božanskim životom.

Ostatak naše rase koji sada hrli širokim putem u smrt bit će obnovljen jer je za njihovu krivnju i grijeh učinjena pomirba i bit će im oprošteno. Kao što su neposlušnošću jednoga čovjeka svi bili postavljeni na široki put i progutani smrću, tako će poslušnošću jednoga (Krista) svima biti oprošteno i bit će vraćeni u život. Ali kada budu vraćeni u „svoje prijašnje stanje” — savršenstvo izvornika — oni neće imati život u onom istom smislu u kojem će ga imati Božanska obitelj. Njihov život neće biti život u njima samima, već pridodani život. Obnovljena rasa će bez sumnje živjeti vječno. Bog će osigurati sredstva za nastavak njihovog života sve dok budu poslušni, a to će, rečeno nam je, biti zauvijek. Bez sumnje, njihova sadašnja iskustva s grijehom pokazat će se kao blagoslov tijekom cijele vječnosti.

Riječi Neraspadljivo, Neraspadljivost, Besmrtan i Besmrtnost prijevodi su grčkih riječi *athanasia*, *aphtharsia* i *aphthartos*. (Te riječi imaju isto značenje, naime, „Nesposobno za raspadanje — truljenje — smrt.” „Imati neograničeno postojanje.” — Webster.) One se u Svetom pismu pojavljuju ukupno svega

osamnaest puta, i uvijek se koriste u vezi s Bogom ili svecima, te se nikada ni na koji način ne povezuju s anđelima, čovječanstvom ili nižim redovima stvaranja.

Uz pogled na ovaj „vijenac života koji ne vene” te čast i slavu koja je s njim povezana, tko bi rekao da je naš sveznajući Otac učinio taj put preteškim? Njegove će poteškoće djelovati kao načelo razdvajanja, da bi se odvojio i pročistio jedan „odabrani narod,” „malo stado,” koji će biti „baštinici kraljevstva,” „baštinici slave,” baštinici Božji i sunasljednici s Kristom Isusom našim Gospodinom — ako doista s njim trpimo (smrt).

Dok se mukotrpno uspinjemo uskim putem, anđeli sa zapanjenošću promatraju veličanstvenost plana koji ne samo da je sposoban spasiti palu rasu od smrti, nego i pokazati „preobilno bogatstvo Božje milosti i ljubavi prema nama koji smo u Kristu Isusu.” — Ef 2:7. A to će se još jasnije vidjeti u vjekovima koji dolaze. Da, kada je taj plan po prvi put bio prorečen po prorocima, anđeli su željeli zaviriti u njega i saznati o vremenu i prilikama njegova ispunjenja (vidi 1. Pt 1:12), a „nebrojeno mnoštvo anđela” još uvijek prati naš napredak i rado postaju „služnički duhovi,” „poslani služiti onima koji će biti baštinici spasenja” (Heb 1:14), i uskoro postati njihovi vladari: jer, „ne znate li da ćete suditi (vladati) anđelima?” — 1. Kor 6:3. Otac, također, koji nas je pozvao tako visokim pozivom, gleda na nas s ljubavlju punom suosjećanja, i želi da svoj poziv i izabranje učinimo sigurnima udovoljavajući uvjetima. A postoji još jedan koji nas prati s gorućim zanimanjem: to je onaj koji nas je otkupio od smrti svojom dragocjenom krvlju i pozvao nas da postanemo njegova Nevjesta i sunasljednik. Ako nas je volio takvom ljubavlju dok smo još bili grešnici, prosudite kakva je njegova ljubav sada kada smo njegova zaručnica. On zna sve o uskom putu — bio je kušan u svemu kao i mi, i nije popustio, te sada stoji spreman priskočiti nam u pomoć i ojačati nas kad to zatrebamo i zatražimo njegovu pomoć.

S obzirom na sve te stvari, braćo i sestre, „pristupajmo stoga smjelo Prijestolju milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost za pomoć u svakoj potrebi,” dok bijemo dobru bitku vjere (ratovanje nove naravi protiv stare) i držimo se vječnog života.

ŠIROKI PUT U PROPAST.

OVAJ je put tako strm da, kad jednom na njega stupimo, čini se gotovo nemogućim izbjeći strmoglavi trk prema njegovom kraju. Prije šest tisuća godina, Adam (a u njemu i mi kao rasa ljudskih bića) protjeran je iz Edenskog vrta zbog grijeha i osuđen na propast; budući da Božji zakon nalaže da svako stvorenje koje neće živjeti u skladu s Njegovim zakonom, uopće neće ni živjeti. „Duša (biće) koja sagriješi, ona će umrijeti.” — Ez 18:4. Tako nas je Bog protjerao od drveća koja daju život u Edenu, rekavši: „Umirući umrijet ćeš.” I kao grešnik osuđen na propast, naš otac Adam krenuo je „širokim putem” koji u nju vodi. Polako je koračao tim putem; nije hitao prema njegovom kraju punih devet stotina i trideset godina. Kako su godine prolazile, a staza bivala sve uglađenija i utabanija, rasa je jurila sve brže u propast. Taj put iz dana u dan postaje sve sjajniji, sluzaviji i skliskiji od grijeha, te od raznih naprava za ubrzavanje ljudi u smrt, kojima se služi „onaj koji ima moć smrti, to jest đavao.” — Heb 2:14. I ne samo da je put skliskiji, nego čovječanstvo svakodnevno gubi moć otpora, tako da sada prosječna duljina ljudskog života iznosi oko trideset godina. Mi dolazimo do kraja ovog širokog puta devetsto godina brže nego savršeni čovjek. Zapravo, naša je rasa postala tako slaba i degradirana da je njezino stanje bolno opisano kao „skloni grijehu kao iskre letenju uvis.” Stoga, dok se osvrćemo oko sebe, mi možemo sažalijevati, isto onoliko koliko se i zgražamo nad ubojicom, bludnikom, lopovom, lažljivcem i pijancem. Zgražamo se nad grijesima, ali sažalijevamo jedno bližnje biće koje je toliko degradirano da je pod njihovom kontrolom, a i Bog ih ljubi i žali; stoga je i napravio pripremu (kao što su nam pokazali i drugi tekstovi Pisma) po kojoj je Krist umro za sve na ovom širokom putu i otkupio ih, te će ih u pravo vrijeme obnoviti u njihovo prvo (adamsko) stanje. Ali mi, ako vidimo „uski put,” hodimo njime, kako bismo tako bili pripremljeni i dobili dozvolu sudjelovati u djelu obnove svega.

DIO IX.

TRI VELIKA SAVEZA.

SAVEZ je sporazum. Bog, koji zna kraj od samoga početka, nikada nije sklopio savez koji ne bi mogao i ne bi htio ispuniti. Savezi mogu biti uvjetni ili bezuvjetni: gdje je sklopljen uvjetni savez, tj. gdje je svaka strana u njemu bila obvezana učiniti određene stvari, bilo je uobičajeno imenovati posrednika — osobu koja stoji između i čiji je zadatak osigurati da obje strane drže svoj dio saveza. Bog je sklopio nekoliko saveza, ali tri posebno, koja sada želimo ukratko razmotriti. To su, prvo, „savez s Abrahamom“; drugo, savez „Zakona“; treće, „Novi savez“.

Prvi glasi: „U tebi i u tvom sjemenu blagoslovit će se sva plemena na zemlji.“ Smatramo da ovaj savez obuhvaća dvije klase — Abrahama i njegovo sjeme kroz Izaka, te onoga koga je Abraham predočavao — Jehovu i Njegovo sjeme kroz Isusa. Blagoslov najprije dolazi kroz Božje sjeme — Krista i njegovu braću, Crkvu, koja prvo dostiže, blagoslivlja i obnavlja tjelesno sjeme, a potom se kroz njih proteže i blagoslivlja sve obitelji na zemlji. Tako vidimo kako će blagoslov „biti zajamčen svemu sjemenu.“ — Rim. 4:16. Sada se pitamo, postoje li ikakvi uvjeti za ovaj prvi savez? Ako postoje — moguće je da Abraham i njegovo sjeme ne ispune svoj dio, pa bi zbog prekršenih uvjeta i saveza Bog mogao nikada ne ispuniti taj savez. Ali, naš je odgovor da uvjeta nije bilo. Bog nije rekao: Abrahame, ako ti i tvoje sjeme nakon tebe budete mene slušali, učinit ću to i to, već jednostavno govori Abrahamu što namjerava učiniti. Taj savez onda ne može proći, niti se može mijenjati ili dopunjivati, — (Gal. 3:15,17,) — on se mora ispuniti točno onako kako glasi. Sjeme mora doći i to sjeme će blagosloviti sva plemena na zemlji. Koliko je samo to u skladu s učenjem o „obnovu svega!“ — Djela 3:21. Ako se traži daljnji dokaz da je ovaj prvi savez bio bezuvjetan, on

se nalazi u činjenici da nije postavljen nikakav posrednik; nitko nije bio potreban jer je postojala samo jedna strana (Bog) koja se u savezu na išta obvezala — Gal. 3:20. Taj je savez potvrđen prisegom. — Heb. 6:13-18. Drugi savez koji želimo razmotriti jest „Zakon“. Predan je Izraelu na brdu Sinaju. Za razliku od prvoga, imao je uvjete — ako bi Izrael slušao Zakon, postali bi „osobito blago mimo sve narode“: jer, kaže Bog, „sva je zemlja moja, a vi ćete mi biti kraljevstvo svećenika i svet narod.“ — Izl. 19:5. Zatim slijede riječi njihovog saveza. — Izl. 20 do 23. Mojsije izjavljuje, (u skladu s Gal. 3:17,) „Gospodin nije sklopio ovaj savez s našim ocima [Abrahamom, itd.], nego s nama, upravo s nama koji smo svi danas ovdje živi. Gospodin je s vama razgovarao licem u lice na brdu iz usred ognja, a ja sam u to vrijeme stajao između Gospodina i vas.“ — Pnz. 5:2-5.

Cijeli je svijet bio grešan, ali ljudi nisu znali u kojoj mjeri; nisu znali da su toliko izopačeni da ne mogu savršeno držati Božji zakon. A Božji je cilj u sklapanju Saveza Zakona bio dokazati Izraelu njihovu vlastitu nesavršenost i nesposobnost da žive u skladu s Bogom. Zato im je rekao, nakon što je postavio uvjete saveza i kad ga je narod prihvatio: „Držite dakle moje odredbe i moje zakone; tko ih vrši, u njima će naći život.“ — Lev. 18:5; vidi i Rim. 10:5 te 7:7,12,13,16.

Stoga, kada je Bog sklopio ovaj drugi savez, znao je da Izrael nikada neće ostvariti obećanja dana u njemu, jer ga neće moći držati — budući da su svi grešnici — jer „djelima Zakona nijedno se tijelo neće opravdati“. „Očito je da se Zakonom nitko ne opravdava.“ — Gal. 3:11. No Zakon im je bio od određene koristi, jer je predstavljao prepreku protiv idolopoklonstva i nemoralna, i tako ih je kao odgajatelj pripremio za Krista i novi savez. — Gal. 3:19 i 4:1.

Savez Zakona bio je ustanovljen preko po-

srednika — Mojsija; a taj savez i njegov posrednik bili su sjena, ili prasluka, budućeg „Novog saveza“ i njegovog posrednika — Krista. Mojsije je proročki otkupio sav Izrael krvlju junca i jarca, koja je proročki predočavala njegovu vlastitu krv — život. Proročki ih je otkupio i ostavio im uvjete Zakona u naslijeđe. Jer savez postaje pravaoaljan tek nakon smrti onih koji ga sklapaju (potvrđivača ili posrednika)... „Kad je Mojsije izgovorio sve zapovijedi svemu narodu, po Zakonu, uzeo je krv junca i jarca, s vodom, grimiznom vunom i izopom, te poškropio i samu knjigu — (Zakon) — i sav narod, govoreći: ovo je krv saveza koji vam je Bog odredio.“ — Heb. 9:16-20. Kada je Isus došao, rođen je u svijet — „pod Zakonom“, i savršenom poslušnošću istom postao je nasljednikom svih zemaljskih obećanja sadržanih u tom Savezu Zakona — ali i više od toga, bio je začat od Boga i bio je Abrahamovo Sjeme, te je kao takav bio nasljednik i prvog saveza. — Gal. 3:16. U osobi Isusa, dakle, drugi (Zakon) savez je prošao, budući da je ispunjen: a prvi — (Abrahamov) — savez se počeo ispunjavati: jer on neće biti u potpunosti ispunjen sve dok „sva plemena na zemlji“ ne budu blagoslovljena po Kristu.

Ovaj blagoslov čovječanstva postao je temelj „Novog saveza“ između Boga i čovjeka. On, kao i savez „Zakona“, ima uvjete, od kojih neki obvezuju Boga, a neki obvezuju čovječanstvo. Od čovječanstva će se tražiti da drži Božji savršeni Zakon. [Nije im mogao dati nesavršen — Zakon dan Izraelu bio je „svet, pravedan i dobar.“ — Rim. 7:12.] Bilo koji drugi Zakon bio bi stoga nepravedan i loš; posljednično, Bog mora dati u suštini isti Zakon za koji je Isus rekao da je ukratko sažet u ovome: „Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom pameću svojom i svom snagom svojom, a blišnjega svoga kao samoga sebe.“ Što se tiče čovjekovih obveza, one će biti iste pod „Novim“ savezom kao što su bile i pod savezom Zakona; razlika se sastoji u tome što će pod „Novim“ Bog doista ukloniti čovjekove grijehove, umjesto samo simbolično (kao pod Zakonom). Kada Bog stvarno ukloni čovjekove grijehove i njihove kazne (mentalne i tjelesne nesavršenosti te smrt) tada će, i ne prije toga, oni kao savršeni ljudi biti sposobni držati Božji savršeni Zakon.

„Evo dolaze dani, govori Gospodin, kad ću sklopiti Novi savez s domom Izraelovim i s domom Judinim... Ovo je savez koji ću sklopiti s domom Izraelovim nakon onih dana, govori Gospodin: staviti ću zakon svoj u njihovu nutrinu i upisati ga u njihova srca, i biti ću njihov Bog, a oni će biti moj narod, jer ću oprostiti njihovo bezakonje i njihovih se grijeha više neću spominjati.“ „U one dane neće se više govoriti: ‘Oci jedoše kiselo grožđe, a djeci trnu zubi’, nego će svatko umrijeti za svoju vlastitu krivnju.“ — Jer. 31:29. „I u onaj ću dan za njih sklopiti savez sa zvijerima poljskim i s pticama nebeskim, i s gmazovima na zemlji, i slomit ću luk i mač te iskorijeniti rat iz zemlje.“ — Hoš. 2:18. Vidi također Jer. 32:37-41; Ezek. 37:12,14,26. Lako se može uvidjeti da ovi uvjeti još nisu ispunjeni. Kiselo grožđe grijeha još uvijek trne zube cijelom čovječanstvu — zakon grijeha, kameno srce, još uvijek ostaje u čovječanstvu: Bog ga još nije uklonio i umjesto njega im dao srce od mesa (savršeno čovječstvo) na kojem je urezan Njegov zakon — Ljubav. Zvijeri i ptice još uvijek nisu u skladu s čovjekom. Njemu je dana vlast, slava i čast, ali je to zbog grijeha gotovo u potpunosti izgubio; no uskoro će biti obnovljen, i cijela će priroda prepoznati čovjeka kao svog vladara. Ali moglo bi se postaviti pitanje — Pod kojim uvjetima će Bog ukloniti i izbrisati čovjekove prijestupe? Odgovaramo, bezuvjetno: prema pripremama prvog saveza, jedno sjeme je trebalo doći, a potom je trebalo sve blagosloviti. Blagoslov je uklanjanje čovjekovog tereta grijeha, kroz smrt sjemena, onoga koji je umro kao pravednik za nepravedne. Ovaj (treći) „Novi savez“, kao i njegova sjena, Zakon, ima posrednika, jer postoje uvjeti i dvije strane u savezu. Kao što je pod Savezom Zakona Mojsije bio posrednik, tako je i

ISUS POSREDNIK NOVOGA SAVEZA,

i od njega Bog očekuje ispunjenje Zakona; a Izrael i svijet od njega očekuju sposobnost da udovolje njegovim uvjetima, naime, obnovi. Kao posrednik, ili oporučitelj, Isus je morao umrijeti kako bi čovječanstvu ostavio naslijeđe — oprostjenja i obnove obećane u Novom savezu. Tako je on i umro te je svojom dra-

gocjenom krvlju sve otkupio, a uskoro će započeti veliko djelo primjene te krvi — čišćenja od svakoga grijeha. Kao što je u praslici Mojsije uzeo kiticu izopa i grimiznu vunu, te njome poškropio potvrdnom krvlju i samu knjigu (Zakon) i sav narod, (Heb. 9:19), tako i s Novim savezom, on mora biti potvrđen krvlju, a posrednik daje svoju krv (život) i tada će (vjerujemo uskoro) započeti djelo škropljenja tom očišćujućom krvlju i čistom vodom istine. On će poškropiti i knjigu (Zakon) i narod, dovodeći ljude u sklad s Božjim zakonom — „Ljubavlju“. Više im zubi neće trnuti; više neće, kad bi htjeli činiti dobro, nalaziti u sebi prisutno zlo; tada će svi poznavati Gospodina od najmanjega do najvećega, a znanje o Gospodinu ispunit će cijelu zemlju.

No, pita li se netko zašto novi savez nije odmah stupio na snagu čim je posrednik umro? Zašto sav narod nije bio poškropljen čim je krv prolivena?

Ah! dragi prijatelji, to je najdivniji dio svega toga: to je onaj dio koji pokazuje „preobilno bogatstvo Božje milosti“ — „Njegovu dobrohotnost prema nama u Kristu.“ To je ono o čemu Pavao višekratno govori kao o „otajstvu“ skrivenom tijekom prijašnjih vjekova, naime, „Krist u vama, nada slave.“ — Kol. 1:27. Isus je umro za sve ljude i treba ih sve blagosloviti i obnoviti; ali prije nego što započne s djelom obnove, on među velikim mnoštvom (koje je sve otkupio) objavljuje vijest o njihovoj otkupnini, a svima koji imaju uši da čuju pruža privilegiju da uzmu svoj križ i slijede ga — da s njime dijele podnošenje zla za dobro, te obećava da će, ako budu hodili njegovim stopama, biti ne samo dionici patnji, već i „slave koja će uslijediti.“ „Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na mome prijestolju.“ Postat ćemo baštinici Božji, subaštinici s Isusom Kristom, našim Gospodinom, ako doista s njime trpimo, da bismo se s njime i proslavili.“ — Rim. 8:17.

To je razlog zašto se evanđeosko doba umeće između Isusove smrti i blagoslova svijeta: to je doba umiranja, doba tijekom kojega možemo, ako želimo — „dopuniti ono što nedostaje Kristovim mukama.“ — Kol. 1:24. Mi smo, dakle, pridruženi Kristu u žrtvi ljudskog života — „umrli s njim“, a što se tiče svijeta, on još uvijek čeka dok malo stado — članovi tijela

posrednika ili oporučitelja (Krista) — ne budu „umrli s njim“. Vjerujemo da je žrtva gotovo dovršena, te će uskoro svi koji su s njim dijelili smrt kao udovi njegovog tijela biti sjedinjeni s njim u slavi moći i sudjelovati u slavnom djelu primjene krvi — čišćenju naroda. Mojsije je obavio škropljenje u praslici, a Veliki Prorok i Posrednik će to učiniti u protuslici. „Proroka će vam podići Gospodin, Bog vaš, od vaše braće, kao mene; njega slušajte u svemu što vam god kaže. I dogodit će se da svaka duša koja ne posluša toga proroka, bit će istrijebljena iz naroda.“ — Djela 3:22. Ovo proročanstvo pripada „vremenima obnove svega“, i Petar ga citira kao primjenjivo na to vrijeme.

Taj prorok, ili učitelj — „Krist“ — Glava i tijelo, sada se „podigne“ (na vlast), i uskoro započne djelo škropljenja i čišćenja čovječanstva; a duša (osoba) koja tada ne bude poslušala i ne bude očišćena, bit će uništena. U to će doba grešnik u dobi od stotinu godina biti iskorijenjen, iako će u toj dobi biti tek „dijete.“ — Iza. 65:20.

U nekom smislu, djelovanje novog saveza počinje s evanđeoskom crkvom i podigne nas iz stanja degradacije i grijeha u opravdano ili ubrojeno savršeno stanje, iz kojeg možemo ići naprijed na „uskom putu“ postajući nasljednicima prvog saveza. — Gal. 3:29. Osvrnimo se ukratko na te saveze kako su prikazani u praslici ili alegoriji. — (Gal. 4:22-31.) Pavao je objasnio da je Abrahamova žena, Sara, bila slika prvog saveza sklopljenog s Abrahamom, misleći na „Sjeme“. Kako su prolazile godine, a djeteta nije bilo, počeli su tražiti ispunjenje na neki drugi način, te Hagara preuzima mjesto žene i rađa sina, koji bi naizgled trebao biti nasljednik. Tako je izvorno Božje obećanje mislilo na Krista, ali on nije bio rođen sve do „pravog vremena“, a u međuvremenu je dan „Zakon“ na Sinaju, očito zauzevši mjesto prvog saveza, te se pod savezom zakona razvilo tjelesno sjeme — tjelesni Izrael. Ali prvi, ili Sarin, savez nije propao, i nakon što je Hagarin savez rodio tjelesni Izrael (kojeg predočava Jišmael), rađa se pravo Abrahamovo sjeme i nasljednik, pod prvim (ili Sarinim) savezom; tj. Isus Krist i članovi njegovog tijela — duhovni Izrael. Do ovdje Pavao vodi tu prasliku, jer govori samo o dva sjemena, tjelesnom i duhovnom, te o dva saveza pod kojima oni

nastaju. Ali budući da otkrivamo kako će Bog sklopiti „Novi savez“, „nakon onih dana“, prirodno se pitamo: Zašto i taj novi savez nije bio predodređen ženom, kao i ostala dva? A pomnim ispitivanjem otkrivamo da je doista bio tako prikazan. Okrenemo li se 1. Mojsijevoj 24:67, čitamo kako Izak dovodi Rebeku u Sarin šator, a ona postaje njegova vjenčana žena (što slikovito prikazuje kako će naš nebeski Zaručnik na kraju njezinog putovanja primiti svoju Zaručnicu i uvesti je u posjed te je pridružiti samome sebi u uživanju svih stvari obećanih u prvom, ili Sarinom, savezu). Zatim nakon Izakovog vjenčanja čitamo: „Tada Abraham ponovno uze ženu, po imenu Ketura“, čime se, što je jasnije moguće u praslici, prikazuje „Novi savez“.

Svaki od prva dva saveza donio je samo jednog potomka. Prvi, „baštinika svega“, (Isusa Krista i nas, njegovu Nevjestu), a drugi, tjelesni Izrael, ljubljen poradi otaca. Ali Novi savez (Ketura) rađa šest sinova, koji bi, pridodani onom Hagarinom, činili sedam — potpun broj — predstavljajući da će se sva tjelesna djeca razviti pod Hagarinim i Keturinim, to jest, „Zakonskim“ i „Novim“ savezima.

Ime Sara znači Kneginja; Hagara znači bijeg ili izgnana; Ketura znači tamjan ili slatka; sve to ima svoje značajno značenje. O, kako se naš savez — Kraljevski — uzdiže iznad svih ostalih! Ne zaboravimo da moramo umrijeti s Isusom ako želimo ŽIVJETI i sudjelovati u slavnim djelu škropljenja i čišćenja svijeta u sljedećem dobu. „Da po smrti... pozvani prime obećanje vječne baštine.“ — Heb. 9:15.

DIO X.

OBJAŠNENJE NEKIH ČESTO POGREŠNO TUMAČENIH STIHOVA

BOGATAŠ I LAZAR.

Ova prispodoba zapisana u Luki 16:19 općenito se smatra riječima našeg Gospodina (iako se nigdje izričito ne navodi da ju je on izgovorio), i mi je kao takvu i shvaćamo.

Veliki je problem kod mnogih u tome što, iako to nazivaju prispodobom, o njoj raspravljaju i iz nje izvlače zaključke kao da je riječ o doslovnoj izjavi, a ne o prispodobi. Shvaćanje ovoga kao doslovne izjave uključuje priličan broj apsurdna; na primjer: da je bogataš otišao u pakao jer je uživao mnoge zemaljske blagoslove, a Lazaru davao samo mrvice. O njegovoj se zloći ne kaže ni riječ. S druge strane, Lazar je blagoslovljen, ne zato što je iskreno Božje dijete, puno vjere i pouzdanja — ne zato što je bio dobar, već jednostavno zato što je bio siromašan i bolestan. Ako bi se ovo shvatilo doslovno, jedina logična pouka koja se iz toga može izvući jest da, osim ako niste siromašni prosjak, pun rana, nikada nećete ući u buduće blaženstvo, a ako sada nosite bilo kakav „fini lan“ i „purpur“ te imate svakoga dana obilje hrane, sigurno idete u had. Nadalje, mjesto blaženstva je „Abrahamovo krilo“, a ako je cijela izjava doslovna, krilo bi moralo biti doslovno i ne bi moglo primiti baš mnogo od milijuna bolesnih i siromašnih na Zemlji. Ali zašto uopće razmatrati te apsurdne? Svi nepristrani umovi prepoznaju da je to prispodoba.

Kako bismo je trebali razumjeti kao prispodobu? Odgovaramo da je prispodoba jedno rečeno, a drugo mišljeno; to znamo iz nekih prispodoba koje je Isus sam objasnio. Na primjer, prispodoba o „pšenici i kukolju“. Iz njegovog objašnjenja saznajemo da, kada je u toj

prispodobi rekao *pšenica*, mislio je na „sinove kraljevstva“; kada je rekao *kukolj*, mislio je (onima koji će razumjeti prispodobu) na „sinove Zloga“; kada je rekao *žeteoci*, mislio je na anđele, itd. (Vidi Mat. 13.) Tako ćete naći u svakoj prispodobi koju je naš Gospodin objasnio; *ono što je rečeno* nikada nije *ono što je mišljeno*; posljedično tome, u ovoj prispodobi „bogataš“ znači nešto drugo. Lazar i Abrahamovo krilo nisu doslovni, već predstavljaju određenu klasu i stanje. Pri pokušaju tumačenja ovakve prispodobe, za koju nam naš Gospodin ne daje objašnjenje, svakako je prikladna skromnost u izražavanju naših mišljenja o njoj. Stoga nudimo sljedeće objašnjenje bez ikakve namjere da svoje gledište namećemo čitatelju, osim u onoj mjeri u kojoj ih njegova vlastita, istinom prosvijetljena prosudba može preporučiti kao usklađene s Božjom Riječi i planom. Prema našem razumijevanju, „bogataš“ je predstavljao židovsku naciju. U vrijeme izricanja ove prispodobe, i dugo vremena prije toga, oni su se „svaki dan sjajno gostili“ — budući da su bili posebni primatelji Božjih naklonosti. Kao što Pavao kaže: „Koja je dakle prednost Židova? Velika u svakom pogledu; ponajprije, jer su im povjerena Božja obećanja.“ — [Zakon i proročanstva.] Obećanja Abrahamu i Davidu podarila su ovom narodu kraljevsko dostojanstvo, što je predstavljeno bogataševim „purpurom“. Obredi i (simbolične) žrtve Zakona učinili su ih, u simboličnom smislu, svetom nacijom — pravednom — što je predstavljeno bogataševim „finim lanom“. [Fini lan je simbol pravednosti. — Otkr. 19:8.]

Lazar je predstavljao pogane — sve narode svijeta osim Izraelaca. Oni su, u vrijeme izricanja ove prispodobe, bili potpuno lišeni onih blagoslova koje je Izrael uživao; ležali su pred vratima bogataša. Nikakva bogata obećanja o kraljevskom dostojanstvu nisu bila njihova; nisu bili ni simbolično očišćeni; nego su u mo-

ralnoj bolesti, prljavštini i grijehu bili drugovi „psima“. Psi su se u te dane smatrali odvratnim stvorenjima, a tipski čisti Židov nazivao je autsajdere „neznabošcima“ i „psima“, i nikada ne bi jeo s njima, niti bi sklapao brakove, niti bi imao ikakvog posla s njima. — Ivan 4:9. Što se tiče „jedenja mrvica (naklonosti) koje su padale s bogataševa stola“ punog blagodati, Isusove riječi Sirofeničanki daju nam ključ. Rekao je ovoj ženi poganki — „Nije pravo (prikladno) uzeti kruh od djece (Izraelaca) i baciti ga psima“ (poganima); a ona je odgovorila: „Da, Gospodine, ali i psi jedu od mrvica što padaju sa stola njihovih gospodara.“ — Mat. 15:27. Isus je iscijelio njezinu kćer, davši joj tako željenu mrvicu naklonosti. Ali došlo je vrijeme kada je simbolična pravednost prestala — kada je obećanje kraljevskog dostojanstva prestalo biti njihovo, i kraljevstvo im je oduzeto da bi se dalo narodu koji donosi njegove plodove. — Mat. 21:43. Bogataš je *umro* za sve te posebne prednosti i ubrzo se on (židovski narod) našao u „vatri gehene“ — odbačenom stanju, u nevolji, tjeskobi i patnji, u kojoj pate od tog dana do danas.

Lazar je također umro: stanje pogana doživjelo je promjenu, i mnoge su od pogana anđeli (glasnici, apostoli, itd.) odnijeli u Abrahamovo krilo. Abraham je predstavljen kao otac onih punih vjere i prima u svoje krilo svu djecu vjere — koji su na taj način prepoznati kao baštinici svih obećanja danih Abrahamu. Jer djeca *tijela*, to nisu djeca Božja, nego se „djeca *obećanja* računaju kao sjeme“ (Abrahamova djeca) „koje sjeme je Krist“, a „ako ste Kristovi, onda ste (vjernici) Abrahamovo potomstvo (djeca) i baštinici po (Abrahamovom) obećanju.“ — Gal. 3:29. Da, tadašnje stanje stvari prekinuto je smrću — Isusovom smrću — „jer ako je jedan umro za sve, onda su svi umrli“. Tu je Židov bio odbačen i od tada mu nije iskazana „nikakva naklonost“, a siromašni pogani koji su prije bili „otuđeni od građanstva (obećanja) Izraelova i *bez Boga* i *bez nade* na svijetu“, tada su „kvi Kristovom dovedeni blizu“ i „pomireni s Bogom.“ — Ef. 2:13. Ako su dva plemena koja su živjela u Judeji (Juda i Benjamin) bila predstavljena *jednim* bogatašem, ne bi li bilo u skladu pretpostaviti da je *petorica* braće predstavljala preostalih *deset* plemena, koja su imala „Mojsija i Proroke“ za svoje uči-

telje? Pitanje u vezi s njima nesumnjivo je uvedeno kako bi se pokazalo da je *sva* posebna Božja naklonost prestala prema deset plemena, kao i prema onoj dvojici kojima je izravno upućeno. Nama se čini *očiglednim* da se mislilo samo na Izrael, jer niti jedan *drugi narod* osim Izraela nije imao „Mojsija i proroke“ za učitelje.

Jednom riječju, čini se da ova prispodoba uči upravo onome što je Pavao objasnio u Rimljanima 11:19-31. O tome kako su, zbog nevjere, prirodne grane odlomljene, a divlje grane nacijepnjene na Abrahamova obećanja. U prispodobi, Isus ih ostavlja u nevolji i ne osvrće se na njihovo konačno vraćanje u naklonost, nesumnjivo zato što to nije bilo relevantno za onaj aspekt teme koji se obrađivao; ali Pavao nas uvjerava da će, kada uđe punina pogana — Nevjesta — „oni (Izraelci) postići milosrđe po vašem (Crkvenom) milosrđu.“ On nas uvjerava da je to Božji savez s *tjelesnim Izraelom* (izgubili su viša—duhovna—obećanja, ali su još uvijek posjednici određenih zemaljskih obećanja) da postanu glavni narod na zemlji, itd. Kao dokaz ove tvrdnje, on citira Proroke, govoreći: „Iz Siona (proslavljene crkve) doći će Otkupitelj i odvratit će bezbožnost od Jakova,“ (tjelesnog sjemena). Što se tiče Evanđelja (uzvišenog poziva), oni su neprijatelji (odbačeni) vas radi; ali što se tiče izabranja, oni su ljubljene otaca radi. „Jer Bog je sve zatvorio u neposlušnost, da bi se svima smilovao. O dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznanja Božjega!“ — Rim. 11:30-32.

IMATI ŽELJU OTIĆI I BITI S KRISTOM.

Pavao je bio zatvorenik u Rimu, iščekujući slobodu ili smrt, ne znajući što ga čeka. Otakako je stupio u službu, prošao je kroz burnu karijeru i pretrpio mnogo patnje. On podsjeća filipljansku crkvu da je, iako je mnogo propatio, to rezultiralo napretkom evanđelja. Zato se raduje. Zatim razmišlja, pitajući se je li Božja volja da nastavi živjeti, propovijedati, pisati i patiti, te tako biti blagoslov crkvi, ili je pak obavio svoje djelo i sada će počivati u smrti, postavši ujedno slavni mučenik. I sam sebe, takoreći, pita: Što bi radije odabrao da je to prepušteno tvojoj odluci? — te zaključuje da

ne bi znao koju bi od te dvije stvari izabrao; ali on zna za treću stvar oko koje ne bi imao *nikakve sumnje* kada bi je bio slobodan izabrati. Pritisnut je s *te dvije strane*, a ima želju za trećom.

„Emphatic Diaglott” ovako prevodi ovaj odlomak: „Krist će se proslaviti u mom tijelu *životom* ili smrću. Jer za mene je živjeti Krist, a umrijeti dobitak. Ali ako živjeti u tijelu, to mi je plod rada; i što bih trebao izabrati, ne znam točno: doista sam jako pritisnut ovim dvjema stvarima. Imam žarku želju za POVRATKOM i bivanju s Kristom, jer se to itekako više preferira.” — Fil. 1:23.

Objašnjavajuća fusnota kaže, u vezi s grčkom riječi *Analusia*, koja se prevodi kao *povratak*, kako slijedi: *Analusia*, ili *povratak*, budući da je to ono što je Pavao žarko želio, nije mogla biti smrt ili raspadanje, kao što implicira riječ *otići* u uobičajenom prijevodu, jer mu se činilo svejedno koju bi od te *dvije* stvari—život ili smrt—trebao izabrati; već je čeznuo za *analusiom*, što je bila *treća* stvar, kojoj je trebalo dati veliku prednost pred bilo kojom od druge *dvije* aludirane stvari. Riječ *analusia* pojavljuje se u Luki 12:36 i ondje je prevedena kao *povratak*. „Budite kao ljudi koji čekaju svog gospodara kada će se *vratiti*,” itd.

DIO XI.

IZRAČUNAVANJE TROŠKA.

KOLIKO ĆETE DATI?

DRAGI prijatelji, nećemo sada prosljeđivati kutiju za priloge, ali smatrajući ovo iznimno važnim pitanjem, o kojem možda ovisi interes svakoga od nas jednako kao i o bilo kojem drugom pitanju koje bismo mogli postaviti, neka svatko za sebe pažljivo razmisli — Koliko ćete dati za Kristovo evanđelje? Ali, reći ćete, zar to nije besplatno evanđelje? Ne kaže li prorok: „O, svi koji ste žedni, dođite na vodu; ako novaca i nemate, dođite, kupite i jedite; da, kupite vina i mlijeka bez novca i bez cijene?” Da, to je točan citat, ali u navedenom odlomku nema ničega što bi ukazivalo na to da čovjek koji ima novac može dobiti evanđelje i pritom zadržati svoj novac; oni koji će ga dobiti bez novca su oni koji nemaju novca da ga plate. Ali iskreno, moj brate, moja sestro, moj prijatelju, KOLIKO ćete dati za evanđelje? Ono je neizmjereno dragocjeno i ne biste trebali očekivati da ćete ga dobiti nizašto, ne biste ga trebali biti voljni uzeti nizašto čak ni kada biste mogli, niti možete očekivati da ćete za njega dati protuvrijednost, jer „njegova je cijena iznad rubina, i sve što bi mogao poželjeti ne može se s njime usporediti.”

Sada, ako imate barem neku blagu predodžbu o njegovoj vrijednosti, možda ćete biti voljni nešto ponuditi za njega. Ponude su sada na redu, ovo je „godina milosti (prihvatanja) Gospodnje”, a mi smo blizu „dana osвете Boga našega”: i ako želite priliku u nebeskom pozivu, morate biti brzi i ažurni u tome; očekujemo da će se kvota pod ovim pozivom uskoro ispuniti i nadamo se da nećete biti među onima koji će „stajati vani, kućati i govoriti: otvori nam”, kada će zauvijek biti prekasno. Ponovno pitamo: Koliko ćete dati? Pretpostavimo da riječ *dati* prvo razmotrimo

u smislu posvećivanja, „dati uho” (poslušati); jeste li voljni dati svoju pažnju i misli ovom evanđelju? Jeste li mu voljni usmjeriti svoj um? Jeste li ga voljni pažljivo, u molitvi i ustrajno razmatrati? Jeste li mu voljni posvetiti sve one misli koje ste do sada posvećivali stvarima od male ili nikakve važnosti? Dobro razmislite o tome; sjetite se sati koje ste proveli čitajući fikciju, dosjetke i humor, možda igrajući neku vrstu igre radi razonode, ili čak čitajući povijest ili svjetovne vijesti, uglavnom u svrhu toga da vas se smatra „dobro informiranim”, ili možda u svrhu osposobljavanja za neki (svjetovni) položaj časti ili slave. Jeste li voljni popustiti, dati onu pažnju evanđelju koju ste posvećivali tim stvarima? Odgovarate li potvrdno? To je zasad dobro, ali nije dovoljno. Jeste li voljni (imajte na umu, ovo su pitanja na koja trebate odgovoriti sebi u sadašnjem vremenu, a ne sutra) *dati* u smislu odricanja; jeste li voljni, ako ovo evanđelje to zahtijeva, ustupiti mjesto načelima koja će se protiviti onima kojih ste se do sada držali? Jeste li voljni dopustiti radikalnu promjenu u svom umu i u svom načinu rasuđivanja, tj. tako da umjesto rasuđivanja sa zemaljskog ili naravnog stajališta, ono bude s duhovnog ili evanđeoskog stajališta? Zemaljska bi mudrost zaključila: „ako je tvoj neprijatelj gladan, pusti ga da gladuje”, i sve ostalo u tom smjeru, ali nebeska mudrost čeka da naš nebeski Otac, koji razumije sve slabosti naše naravi i sve utjecaje koji su na nas djelovali, uredi stvari za nas, umjesto da ih uzimamo u svoje ruke i upravljamo njima sa zemaljske razine i sa zemaljskom mudročću; to jest, gledano sa zemaljskog stajališta, mi se odričemo vlastite mudrosti i postajemo ljudi Krista radi. Mislite da je to prilično veliko davanje, zar ne? Pa i jest, ali bez toga ne možete postati posuda prikladna za Učiteljevu upotrebu. Jeste li voljni? Da. Vrlo dobro, to je dobro, ali to nije dovoljno, jer će vam ovo evanđelje vrlo vjerojatno otkriti da su mnoge

stvari koje ste do sada smatrali bezopasnima po svojoj prirodi zapravo vrlo štetne za vas, te ćete biti pozvani *dati* u smislu napuštanja, tj. puštanja u smislu da se više nikada za njih ne uhvatite — dugo zbogom — stvarima koje ste nekoć voljeli; među njima mogu biti zemaljske nade i očekivanja; ova nebeska mudrost poučit će vas da je sve to prolazno i tašto, i što se više oslanjate na njih, to ćete više biti prevareni od njih, i to će veće biti vaše razočaranje, jer se vaša očekivanja neće ostvariti, i vaše će nade biti uništene. Pod utjecajem evanđelja otkrit ćete da se sve preokrenulo, i da su stvari koje su visoko cijenjene među ljudima gadost u Božjim očima. — Luka 16:15. Obratite pozornost na riječi „visoko cijenjene među ljudima“; zemaljske stvari potrebne za našu fizičku dobrobit ne treba prezirati, niti će nas nebeska mudrost poticati da ih preziremo, niti su to stvari na koje se misli kao na visoko cijenjene među ljudima, jer će ih ljudi žrtvovati za svjetovnu čast i bogatstvo. Ako se prepustite utjecajima evanđelja na vas, bit ćete dovedeni do toga da vam se gadi ono što je **VISOKO** cijenjeno među ljudima.

Pogledajmo koje su to stvari visoko cijenjene među ljudima; za što oni podnose najveće žrtve? Vjerojatno najveći napor koji ljudi ulažu jest taj da budu obožavani; čast, slava, ime među ljudima; ne toliko da budu superiorni koliko da se smatraju superiornima. Da ljudi odbace vaše ime kao zlo, to je strašna stvar za čovjeka koji ne zna ništa o Kristovom evanđelju; izgubiti reputaciju jedna je od najvećih, ako ne i najveća nevolja koja može zadesiti čovjeka; on neće toliko mariti za gubitak svog karaktera, ali gubitak reputacije najstrašniji je za čovjeka od svijeta, jer ako izgubite to, uglavnom ćete izgubiti i svoje svjetovne prijatelje; neki od njih će ostati uz vas ako imate puno novca, ali trebat će jako puno, čak i novca, da zadržite mnoge prijatelje nakon što vaša reputacija potpuno nestane: dakle, ako se odreknete svoje reputacije radi evanđelja (ništa drugo ne bi smjelo navesti čovjeka da se odvoji od nje), činit ćete prilično dobro, dat ćete pozamašno. Mislite li da to možete učiniti? D-a? Pa, ne možete li to izgovoriti s naglaskom? „Milošću Božjom hoću!“ To je dobro. Dajete sebe u siromaštvo, prema mudrosti ovoga svijeta, zar ne? Nema veze, ne

gledajte na ono što se vidi; to je privremeno. Ali još niste dali dovoljno — Imate li novca? (Ne, nećemo sada prosljeđivati kutiju za priloge.) Da, nešto malo. Pa, bilo to puno ili malo, morat ćete ga dati, ne da biste platili za evanđelje, već iz zahvalnosti i kako bi ono moglo biti poslano drugima, a tu su i neka Gospodnja braća koja žive blizu vaše kuće, a gladna su ili bolesna i trebaju pomoć, stoga će vaš (?) novac biti potreban, a s njime će otići i onih nekoliko prijatelja koji su ostali uz vas radi vašeg novca nakon što je vaša reputacija nestala; gorkim (blagoslovljenim) iskustvom otkrili ste da vas je velik dio prijatelja napustio kada je nestala i vaša reputacija, a sada će otići i ostatak vaših svjetovnih prijatelja i ostat ćete sami. Hoćete li to učiniti? „Da, milošću Božjom hoću!“ Žalac smrti (prema svijetu) je prošao, zar ne? Kako je sada puno lakše reći da. Hvaljen neka je Gospodin! Ali još niste dali dovoljno.

Sada, moj dragi prijatelju, niste daleko od kraljevstva. Hoćete li žrtvovati svoju lagodnost, svoju udobnost, da, i sam život ako budete pozvani? Hoćete li dopustiti da bude istrošen, ili izgoren, ili na bilo koji način iskorišten radi Kristovog evanđelja? Hoćete? Hvala Bogu! Tako mi je drago; bit ćete tako bogati. Pogledajmo sada ovaj savez. Dali ste svoju pažnju, svoje vrijeme, svoj um, svoju reputaciju, svoje prijatelje, svoj novac, svoj život — sedam stavki. Doista ste dali sebe u siromaštvo, zar ne? Priznajem tu činjenicu: tako je, siromašni ste, vrlo siromašni, a učinili ste to dragovoljno. To me podsjeća na nešto što sam čuo, i dok vas gledam, vaše lice izgleda promijenjeno; podsjećate me na nekoga koga sam poznao. Ah, sada se sjećam! Isus iz Nazareta bilo je njegovo ime; ma, koliko mu samo sličite; zacijelo ste mu brat. „Ta poznajte milost Gospodina našega Isusa Krista, kako, budući bogat, radi vas posta siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite.“ — 2. Korinćanima 8:9. Pa, vi ste učinili upravo ono što je on učinio i upravo ono što je namjeravao kada je rekao: „Dao sam vam primjer, da i vi činite onako kako sam ja vama učinio.“ — Ivan 13:15. Pa, to je najbolja vrsta oporuke koju ste mogli sastaviti, i drago mi je što vas mogu pozdraviti kao svog brata; jer sam i sam učinio iste stvari — „zbog čega se ne sti-

di nazivati nas braćom." — Heb. 2:11. Možete si priuštiti biti siromašni i još neko vrijeme hodati prurušeni, s obzirom na to da ste baštinik kraljevstva. „Čujte, moja ljubljena braćo, nije li Bog izabrao siromahe ovoga svijeta, da budu bogati u vjeri i baštinici kraljevstva koje je obećao onima koji ga ljube?" — Jakovljeva 2:5. A sada ćete učiti brže i moći ćete se pripremiti za kraljevsku službu u kraljevskoj obitelji; jer „ako tko hoće (želi) vršiti volju njegovu, prepoznat će je li taj nauk od Boga." — Ivan 7:17. Sada pripadate onom društvu koje je pjesnik tako prikladno opisao kada je rekao:

„Kakvo je ovo siromašno prezreno društvo

Putnika,
Što koračaju onim uskim putem,
Kroz stjenoviti labirint?

„Ah, oni su od kraljevske loze,
Svi djeca Kralja,
Baštinici besmrtnih kruna božanskih,
I gle, od radosti oni pjevaju!

„Zašto onda izgledaju tako bijedno?
I zašto su toliko prezreni?
Zato što svijet nije obaviješten
O njihovim bogatim, nevidljivim haljinama!

„Ali zašto se drže tog uskog puta,
Tog stjenovitog, trnovitog labirinta?
Zato što je tim putem kročio njihov vođa;
Oni ljube i čuvaju njegove puteve.

„Što! Zar onda nema drugog puta
Do Salemskog sretnog tla?
Krist je jedini put do Boga;
Nijedan drugi se ne može naći."

dje iznesene teme, rekli bismo: Ako želite daljnje materijale za čitanje o ovim temama, pišite nam. Ako imate želju slušati propovijedi o ovim slavnim temama, obavijestite nas, a mi ćemo nastojati ispuniti tu potrebu.

Ako želite neke od

Ovih pamfleta besplatno za svoje prijatelje,

za koje mislite da bi ih zanimalo čitanje istih, pišite nam, navodeći koliko ih možete razumno iskoristiti.

Očekujemo da ćemo uskoro izdati BESPLATAN TRAKTAT, pod naslovom, „ŠATOR SASTANKA I NJEGOVA UČENJA:" — Ištite i primit ćete.

**Adresa, „SIONSKA STRAŽARSKA KULA"
Br. 101 Fifth Avenue, Pittsburgh, Pa., U.S.A.**

„IŠTITE I PRIMIT ĆETE."

Svima onima koji su pažljivo pročitali ovaj mali pamflet i duboko se zainteresirali za ov-